

Cảm Xúc

LÀ KẼ THÙ SỐ MỘT
CỦA THÀNH CÔNG

Phiên bản đầy đủ của tuyển tập TS. Lê Thẩm Dương

Jackie
Lê Thẩm Dương

Sinhvien

VIETNAM

hoa
hoc tro

Phiên bản đầy đủ của tuyển tập TS. Lê Thẩm Dương

Cảm Xúc

**LÀ KẼ THÙ SỐ MỘT
CỦA THÀNH CÔNG**

Cảm Xúc

LÀ KẸ THŨ SỜ MỘT
CỦA THÀNH CÔNG

TS Lê Thẩm Dương

hoa
họctro

Sinhvien
VĂN NGỮ

LANGMATTE LEARNING CENTER

LỜI NÓI ĐẦU

TS Lê Thẩm Dương nổi tiếng trên mạng với những bài giảng gây “bão”. Nhiều người hâm mộ ông và cũng có không ít người không thích ông. Nhưng có một điều chắc chắn là TS Lê Thẩm Dương được đông đảo học sinh, sinh viên yêu thích đặc biệt trên mạng xã hội. Ông có kiến thức rộng và biết cách làm đơn giản, gần gũi những vấn đề tưởng như rất phức tạp. Nhiều vấn đề của đời sống thường nhật, như chọn người yêu, vợ/chồng, nghề nghiệp... lại được ông giải thích dưới góc độ Toán học, Kinh tế học hết sức thuyết phục. Qua các cuộc trò chuyện trực tiếp với ông, chúng tôi còn nhận thấy ông là người rất tâm huyết với giới trẻ, muốn truyền cho họ phương pháp tư duy, học tập và đặc biệt là cảm hứng sống, hướng họ đến với các giá trị chân, thiện mỹ, nhất là trong thời điểm Việt Nam đang hội nhập nhanh với khu vực và thế giới.

Bên cạnh kiến thức, sức hấp dẫn của TS Lê Thẩm Dương còn đến từ chất giọng và khẩu ngữ rất riêng biệt. Đây cũng là khó khăn khi chúng tôi truyền tải các bài nói chuyện của ông thành văn bản. Tên sách, tên các phần của sách, bố cục của sách, bìa sách... được chúng tôi lựa chọn sau khi đã tham khảo ý kiến của bạn đọc. Rất nhiều ý kiến của bạn đọc gửi về cho chúng tôi, chúng tôi xin ghi nhận và sẽ hiện thực hóa trong những cuốn sách tiếp theo của TS Lê Thẩm Dương.

NHÀ BÁO NGUYỄN TUẤN ANH

*(Thư ký Tòa soạn báo Sinh Viên Việt Nam,
Trưởng ban Biên soạn)*

MỤC LỤC

Cảm Xúc

LÀ KẼ THÙ SỐ MỘT
CỦA THÀNH CÔNG

Phần 1: CHÀO BẠN, TÂN SINH VIÊN!

- ◆ 7 vấn đề của sinh viên năm nhất
- ◆ Năng lực của tôi không phải là học vị tiến sĩ
- ◆ Lên kế hoạch cho đời sinh viên
- ◆ Sinh viên năm nhất nên làm gì?
- ◆ Những điều sinh viên năm nhất thường bỏ lỡ

Phần 2: THẤT NGHIỆP LÀ TÍN HIỆU TUYỆT VỜI CỦA KINH TẾ THỊ TRƯỜNG

- ◆ Thất nghiệp là tín hiệu tuyệt vời của kinh tế thị trường
- ◆ TS Lê Thẩm Dương tư vấn hướng nghiệp
- ◆ Dạy con theo phong cách TS Lê Thẩm Dương
- ◆ Chưa có 5 ông thầy thì chưa thể thành người
- ◆ Tại sao phải có tư duy khác biệt, độc đáo?
- ◆ Cảm xúc là kẻ thù số một của thành công
- ◆ 15 nhấn nhủ với người trẻ
- ◆ 5 lần loay hoay tính chuyển nghề của TS Lê Thẩm Dương

Phần 3: TIÊU TIỀN CÓ Ý THỨC

- ◆ Tiêu tiền có ý thức

- ◆ Người giàu mua tài sản, người nghèo mua tiêu sản
- ◆ Thói sĩ diện của người Việt
- ◆ Ai mới là kẻ ngu?
- ◆ 27 điều cần khắc cốt ghi tâm
- ◆ 24 nguyên tắc vàng trong giao tiếp
- ◆ 16 điều biết càng sớm càng hạnh phúc

Phần 4: CHỌN VỢ/CHỒNG THEO HÀM SỐ HAY BIẾN SỐ?

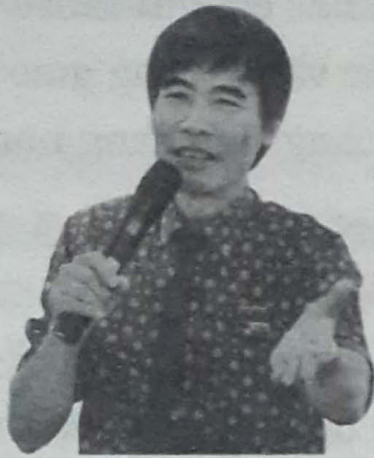
- ◆ 23 tuổi chọn chồng là quá sức!
- ◆ Đàn ông sau 30 tuổi chọn vợ theo hàm số
- ◆ Vì sao con gái nên tự cố gắng?
- ◆ Yêu bằng tai, chọn chồng bằng máy tính
- ◆ Vợ nấu cơm thì chồng phải chẻ củi
- ◆ Đàn ông thích nghe phụ nữ nói nhiều nếu...
- ◆ Cái gì không mua được bằng tiền?
- ◆ Cà phê đắng

Phần 5: HÀM SỐ CỦA TÌNH YÊU HẠNH PHÚC

- ◆ Vì sao nhân gian ngày càng ít người hạnh phúc?
- ◆ Bò chọi không ngon như chọi nghĩ đâu!
- ◆ Bạn đang là người yêu hay chỉ là người tình?
- ◆ Văn hóa tình dục trong tình yêu
- ◆ Tình yêu đích thực là gì?
- ◆ Bí mật của một tình yêu đích thực nằm ở đâu?

Phần 6: PHÂN LOẠI TÍNH CÁCH BẰNG MBTI

Phần 1:

CHÀO BẠN,
TÂN
SINH VIÊN!

VẤN ĐỀ CỦA SINH VIÊN NĂM NHẤT

Khi quan sát sinh viên năm nhất, tôi thấy các em gặp phải một số vấn đề sau. Thứ nhất là không có kế hoạch. Thứ hai là chẳng biết nội quy của trường. Thứ ba là không có sự cẩn thận. Thứ tư là không biết cách tiêu tiền. Thứ năm là trong các mối quan hệ, thường không biết thế nào là đúng, thế nào là sai. Thứ sáu là không nắm được hệ thống giao tiếp, nói, nghe, khen, chê, trang phục... Tất cả những vấn đề này dẫn đến việc mất tự tin. Cuối cùng là sức khoẻ bị tàn phá vì từ bé không được rèn luyện.

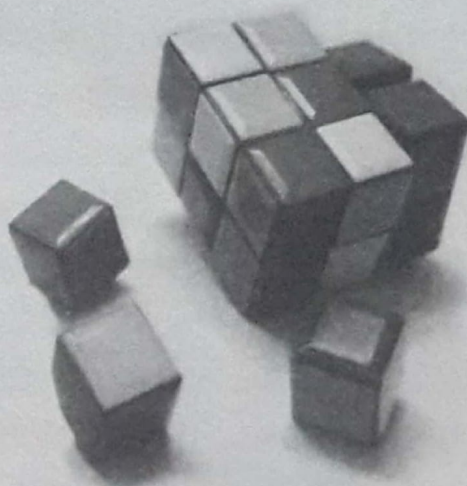
BA CÔNG ĐOẠN NGƯỜI TRẺ NÀO CỨNG CẦN

Để khắc phục những điểm này, có 3 công đoạn: Định vị mình, ấn định mục tiêu của mình và xác định cách thực hiện. Mình định vị được mình, mình là A thì mình sẽ làm việc A. Luôn luôn phải chú ý rằng, cái tôi làm được, anh không làm được. Nếu anh làm việc bằng sở trường, tức là anh định vị được sở trường của anh, thì anh chỉ mất 1/3 cuộc đời để đạt được mục tiêu. Ở nhiều nước, từ lớp 1 giáo viên đã cho học sinh làm việc nhóm, để có thói quen tranh luận và tự nhận ra điểm mạnh, điểm yếu cá nhân. Đến lớp 12, học sinh nhận ra rằng có khoảng 9 lĩnh vực không thể làm được, và có chắc chắn 4 lĩnh vực đã làm là tốt, vì đã trải nghiệm 12 năm, từ nhận xét của người khác, từ hành vi cụ thể... Cho nên học sinh lớp 12 ở các nước chọn thi vào trường nào thì xác suất sở trường hợp với trường đó, ngành đó gần như là khớp lệnh theo thị trường chứng khoán.

THÔNG MINH KHÔNG TẠO NÊN THÀNH CÔNG

85% thành công của mỗi người là nằm ở kỹ năng và thái độ. Quan trọng nhất của quan trọng là thái độ, đặc biệt với người châu Á. Thái độ với quốc gia, thái độ với công ty, nhưng quan trọng nhất là thái độ với chính mình. Với cá nhân, chưa bao giờ thông minh là nguồn gốc tạo nên thành công. Kiến thức góp phần cho thành công của cả cuộc đời con người cũng chỉ 15% thôi. Mà trong kiến thức lại có 2 phần. Một phần là kiến thức chuyên môn hẹp, ví dụ anh học trường ĐH Bách khoa về chế tạo máy, anh phải rất rành về chế tạo máy, tức là cái nghề. Nhưng ngoài chế tạo máy còn là những kiến thức bên ngoài nữa: Văn, Sử, Địa, Chính trị... Nên nhớ rằng, kiến thức + kỹ năng + thái độ thì nó ra khái niệm năng lực.

PHỤ HUYNH RỜI NHẬN THỨC VÌ THƯƠNG CON

Tôi đã sống với sinh viên được hơn 30 năm. Tôi thấy những nỗi lo của sinh viên khác với nỗi lo của cha mẹ. Bằng chứng là trong hộp thư điện tử của tôi, ngày nào cũng có từ 50 đến 100 email hỏi rất cụ thể. Ví dụ, em không thích thi vào Trung cấp An ninh, Đại học An ninh... Em thích thi vào các trường kinh tế. Nhưng bố mẹ em là công an, nằng nặc bắt em thi vào các trường an ninh, trung cấp cũng được. Hoặc có bạn tâm sự: Em vừa bị loại khỏi danh sách vào đại học rồi. Em đủ độ máu, đủ độ chiến đấu để sang năm thi lại, nhưng bố mẹ em kiên quyết không đồng ý.

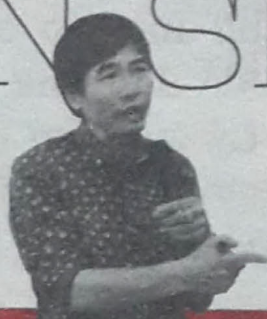
Thế là các bậc phụ huynh vừa rời về nhận thức, vừa rời về tâm lý thương con. Nếu đã rơi vào khủng hoảng thì thế giới người ta có 3 nguyên tắc. Nguyên tắc số 1: Tuyệt đối không được hoảng loạn, hết sức bình tĩnh, nghe mọi thứ đã. Nguyên tắc thứ 2 là nguyên tắc hiện trường, tức là anh phải biết hoàn cảnh cụ thể, không phải anh ngồi ở đây rồi lấy hình ảnh của anh ngày xưa ra làm hệ quy chiếu. Nguyên tắc thứ 3 là nguyên tắc tốc độ. Tức là nếu thấy đây đúng là sở trường của con mình rồi thì quyết định luôn. Ví dụ, nhận thấy con mình có sở trường làm thợ thì cho con vào cao đẳng nghề luôn.

CÓ NÊN ĐI LÀM THÊM KHÔNG?

Anh đi làm thêm ở quán cà phê, tôi đâu có chê nếu chuyên ngành của anh đang học là du lịch, nhà hàng khách sạn. Nhưng nếu anh là sinh viên ngữ văn, báo chí ... thì phải xem lại. Khi tuyển nhân sự, đầu tiên người ta phải dựa vào kiến thức. Tiếp đến là: Kỹ năng, phẩm chất cá nhân, động cơ. Khi học ở trường bao giờ cũng có lý thuyết và thực hành, sau đó là kiến tập và thực tập. Nếu anh làm tốt được tất cả những điều đó trong 4-5 năm đại học thì anh đã thành công rồi. Nếu anh đi làm thêm, anh được thêm 1 triệu đồng/tháng, anh được thêm một chút kỹ năng nhưng cái giá phải trả cực đắt. Nếu anh thừa thời gian, anh cứ đi làm thêm nhưng làm cái gì liên quan đến cái nghề của anh ấy.

Tôi đã đi dạy nên tôi biết, chỉ cần “nuốt” hết kiến thức các thầy cô giảng thôi, cộng với kỹ năng, thì khi ra trường sinh viên đã có thể trở thành “yêu quái” rồi, vì kiến thức bây giờ vi diệu lắm.

NĂNG LỰC CỦA TÔI KHÔNG PHẢI LÀ HỌC VỊ TIẾN SĨ

Diễn giả, TS Lê Thẩm Dương đã trao đổi như vậy tại chương trình “Chào Tân sinh viên 2016” do T.U Hội Sinh viên Việt Nam, báo Sinh Viên Việt Nam và Công ty Cổ phần Giáo dục và Đầu tư Công nghệ Quốc tế Langmaster tổ chức tại trường ĐH Thương mại. Chủ đề “Khám phá điểm mạnh bản thân” được ông diễn thuyết hài hước, đầy bất ngờ, những ví von thô mà thật, những lời khuyên thẳng mà vẫn phải ngẫm ngời...

TÌNH THẾ ĐÃ KHÁC XƯA

Dẫn lại lời cố Thủ tướng Singapore Lý Quang Diệu: “Bán cho tôi một năm tuổi trẻ, tôi sẽ trả cho bạn một tỷ đô xanh”, TS Lê Thẩm Dương khẳng định với sinh viên trong hội trường: “Các bạn mới chính là tỷ phú. Đồ đại học chỉ là điểm bắt đầu, không phải là khoảng dừng tự đắc. Thế giới đã vận động thay đổi quá nhiều rồi, các bạn phải “phẳng” dần đi, thể dục não nhiều hơn và chăm chỉ làm việc để đáp ứng môi trường siêu cạnh tranh”. Lý giải cho lời khuyên này, TS Lê Thẩm Dương dẫn ra 3 đổi thay.

Thứ nhất, kinh tế bây giờ đã “phẳng”, cả thế giới giờ chỉ còn là một thị trường “phẳng” về hàng hóa, dịch vụ, sở hữu trí tuệ, môi trường, lao động và giờ doanh nghiệp Nhà nước, mua sắm Chính phủ cũng phải công bằng. Việt Nam đã tham gia vào nhiều cộng đồng khu vực, tổ chức quốc tế và ký hàng loạt hiệp định thương mại tự do. “Bạn không thể mãi là công dân Hà Nội hay công dân một làng quê nào được nữa. Để đáp ứng thị trường lao động tương lai, bạn phải “phẳng”, phải theo chuẩn khu vực và thế giới, phải là công dân toàn cầu. Nếu không, làm thuê cũng không có cửa”.

Thứ hai, chúng ta đang sống trong môi trường kinh tế tri thức, với 70% giá trị sản phẩm là của tri thức, 30 % là nguyên liệu thì

cái bạn cần khai thác trong tương lai là “tài nguyên não” chứ không phải “rừng vàng, biển bạc” nữa.

Thứ ba, môi trường đang chờ đón các bạn sau khi ra trường là môi trường siêu cạnh tranh. Không còn cảnh trăm người bán, vạn người mua nữa mà giờ 60 người bán, 40 người mua, thậm chí 80 người bán, 20 người mua... Sinh viên ra trường đi tìm việc cũng vậy, phải bán cái doanh nghiệp cần. Muốn vậy thì ngoài giỏi kiến thức, còn có hàng trăm kỹ năng các bạn phải luyện.

“MUỐN THÀNH CÔNG, HÃY BIẾT VỨT BỎ CÁI BẰNG”

Mỗi người đều có điểm mạnh riêng, khi phát huy đúng sở trường thì bạn sẽ thành công. Nhưng nhiều bạn trẻ luôn trong tình trạng không biết mình giỏi gì, không biết đam mê gì? Theo TS Lê Thẩm Dương, khám phá điểm mạnh bản thân là cả quá trình. “Hãy làm tất cả, tập hợp mọi hành vi từ nhặt rau, chữa xe máy, học môn kinh tế, học môn vĩ mô... rồi tập hợp mọi lời khen, chê để biết mình là ai. Thuật toán phân loại tính cách MBTI^(*) cũng là một cách để khám phá bản thân. Và các bạn phải thành thật tự trả lời: Kiến thức của mình đến đâu? Thực chất mình làm được gì? Phẩm chất cá nhân mình là gì?”.

(*) Xem chi tiết ở Phần 6 cuốn sách này.

Mở rộng khái niệm năng lực, TS Lê Thẩm Dương lấy bản thân làm ví dụ: “Năng lực của tôi không phải là học vị tiến sĩ, không phải là cái bằng, mà là thái độ làm việc chăm chỉ, là trung thực, là ý chí, là động cơ đảng hoàng, là khả năng diễn thuyết, hiểu biết xã hội... Tôi khuyên các bạn, muốn thành công, hãy biết vứt bỏ cái bằng”. Hiểu mình là hiểu kiến thức của mình, gồm kiến thức nghề (kiến thức cơ bản) và kiến thức ngoài nghề (hiểu biết xã hội).

20 KẼ THÙ VÀ 30 KỸ NĂNG

“Những người giỏi nhất thế giới đều giỏi môn Triết học, để biết cách hành động theo quy luật và giỏi môn tâm lý, để có chiến thuật hành động đúng đắn. Vậy mà tôi thấy các bạn thờ ơ với các môn đại cương thì thật đáng tiếc”, đó là một trong những lời khuyên thú vị của TS Lê Thẩm Dương dành cho các bạn tân sinh viên. Ngoài phần thuyết trình ấn tượng, ông còn có phần giải đáp các câu hỏi của sinh viên một cách sôi nổi.

Trước câu hỏi “làm thế nào để bỏ được thói quen hay trì hoãn?” của Mai Ngọc Ánh (trường ĐH Phương Đông), TS Lê Thẩm Dương cho rằng: “Bạn có tới 20 kẻ thù. Ngoài tính hay trì hoãn, bạn còn luộm thuộm, thích gì làm đó, cố đấm ăn xôi, không tin chính mình... Nhưng nhận được ra điểm yếu của bản thân là đã thắng 50% rồi, còn lại phải tự

rèn luyện, không ai có thể làm thay bạn được”.

“Vì sao chăm chỉ mà không đạt được kết quả như mong muốn?”, Nguyễn Thị Thảo (trường ĐH Thương mại) băn khoăn. “Chăm chỉ là điều tuyệt vời nhưng phải có phương pháp và cách thức tiếp cận vấn đề. Có lẽ, bạn mới chỉ học đến cấp độ “để biết” trong 6 cấp độ: Biết, làm, phân tích xong mới làm, năng lực tổng hợp, năng lực sáng tạo”.

Một bạn nam (trường ĐH Thương mại) hỏi: “Vì áp lực gia đình nên tôi không được làm điều mình thích. Làm thế nào để vượt qua?”. TS Lê Thẩm Dương thẳng thắn: “Điểm xuất phát của đam mê là hãy làm đi, đam mê chỉ sinh ra trong hành động. Bố mẹ chưa chắc đã vô lý, thích thì khác với đam mê, đam mê phải máu lửa, phải xông lên... Vì vậy, đừng có vội đổ lỗi cho bố mẹ”.

Nghe nhiều thông tin trái chiều, một số sinh viên còn chất vấn TS Lê Thẩm Dương về nền giáo dục nước nhà, ông nghiêm túc cho rằng, mỗi nền giáo dục đều có cả ưu lẫn khuyết điểm. Nếu đi du học, bạn sẽ thấy các nền giáo dục tiên tiến không dạy kiến thức mà dạy phương pháp tư duy, phương pháp tự hành động, phương pháp tự đào tạo. Và một khi đã biết tự đào tạo thì kể cả học ở trường tệ nhất cũng thành tài.

QUỲNH HOA - DƯƠNG TRIỀU - THÁI LINH (ghi)

LÊN KẾ HOẠCH CHO ĐỜI SINH VIÊN

“Thế hệ tôi phải vượt khổ để thành công nhưng các bạn bây giờ khổ hơn vì phải vượt sướng mà vượt sướng thì bao giờ cũng khó hơn nhiều. Muốn vậy, phải biết lập chiến lược dài hạn, mà trước tiên là lên kế hoạch cho đời sinh viên”. TS Lê Thẩm Dương chia sẻ.

SAU TẤM BẰNG, BẠN CÓ GÌ ĐỂ BÁN?

TS Lê Thẩm Dương chia các ngành nghề thành 3 nhóm, gồm: Nhóm nghề mang tính ổn định cao, liên quan tới nhu cầu thiết yếu của con người như ăn, mặc, giáo dục, y tế... ; nhóm ngành thăng trầm, biến thiên theo chu kỳ kinh tế: Ngân hàng, bất động sản, bảo hiểm...; nhóm ngành đặc biệt, gắn với các phát minh đặc biệt, sẽ lên rất cao mà xuống cũng rất nhanh khi có đối thủ. Theo lẽ thông thường, nhảy vào nghề có tỷ suất lợi nhuận cao, cộng thêm nỗ lực của bản thân, chắc chắn sẽ thành công. Tuy nhiên, TS Lê Thẩm Dương cũng lưu ý, khi làm bằng sở trường, bạn chỉ mất 1/3 thời gian thành “ngôi sao” trong lĩnh vực, còn làm theo sở đoản thì cả đời chỉ “thường thường bậc trung”. Bởi vậy, hãy làm theo đam mê, theo sở trường, chứ đừng đặt nặng yếu tố ngành “hot”.

Chúng ta đang chịu sự chi phối của nền kinh tế thị trường, đi xin việc tức là đi bán sức lao động. Tốt nghiệp đại học xong, bạn bán được giá cao hay thấp, phụ thuộc cả vào 4 - 5 năm bạn học được gì, tạo ra giá trị gì cho bản thân?

Sau khi ra trường, có 4 loại cử nhân: Loại 1, phẩm chất tốt; loại 2, động cơ đang hoàng, ý chí tuyệt vời, trung thành, trung thực và có năng lực (rất hiếm); loại 3, lười biếng, gian dối, thiếu ý chí, động cơ không đang hoàng

nhưng thông minh (loại này không hiếm); loại 4, không có năng lực (loại này càng không hiếm). TS Lê Thẩm Dương cho biết, loại 1, loại 2 có tiềm năng thành nhân sự cấp cao, phát triển năng lực trong các tổ chức. Loại 3, dù rất giỏi nhưng cũng chỉ có thể là lao động bị bóc lột. Còn loại 4 chỉ là lao động thời vụ. “Sau 4 năm, tôi tin, có một bộ phận không nhỏ chỉ có thể làm “ôsin”, lao động chăm chỉ nhưng không có năng lực. Thực tế, rất nhiều thạc sĩ xin học trung cấp người ta không nhận nên bằng cấp chẳng là gì, nếu không có thực chất”.

“Đời sinh viên như tấm bản lề, gỗ tốt mà bản lề ọp ẹp thì cũng không thành gì cả. Học đại học là quá trình tích lũy về lượng, lượng đổi, chất mới đổi nên không thể nóng vội, hãy lên kế hoạch từng bước một”, TS Lê Thẩm Dương khuyên.

PHẢI BIẾT LÀM VÀ BIẾT TẠI SAO

Theo TS Lê Thẩm Dương, nhiều cử nhân học rất giỏi nhưng không biết làm, còn số khác thì biết làm nhưng không biết tại sao. Sau 4 năm, nhất định phải làm được hai việc: Biết làm và biết tại sao, tức là phải có nghề và có kỹ năng. Muốn vậy, phải lên kế hoạch cho đời sinh viên, với 3 bước: Đánh giá nguồn lực bản thân, liệt kê các việc cần làm và đẩy vào từng nhóm để quản trị.

Kiến thức là do học, kỹ năng, thái độ là do rèn luyện, phẩm chất là trời cho. Trong những yếu tố này, khó nhất là đánh giá phẩm chất cá nhân. Hãy dùng hai phương pháp phản hồi và bộ công cụ để đánh giá được phẩm chất của mình thuộc xu hướng tự nhiên, thích hướng ngoại hay hướng nội, có thiên hướng trong lĩnh vực nào? Một cách thành thật, hãy đánh giá đúng nguồn lực của bản thân.

Khi đã hiểu mình là ai thì việc tiếp theo là liệt kê các công việc cần làm: Học nghề, học ngoại ngữ, học tin học, rèn kỹ năng mềm, kỹ năng nói, kỹ năng nghe, phương pháp hành động, thời gian yêu, đi học khiêu vũ, đi tập thể thao, tham gia các hoạt động xã hội... Các công việc làm thêm phải bổ túc cho việc học, chứ đừng nói đi làm thêm ở quán bar để lấy kinh nghiệm.

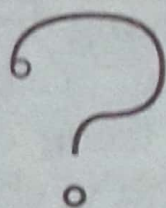
Cuối cùng phải biết sắp xếp các công việc vào từng nhóm để quản trị: Làm việc này ở đâu, ai làm, ai kiểm tra, ai giúp đỡ... Sau đó, xác định mức độ quan trọng, tính cấp thiết, mục tiêu hoàn thành.

Nhiều tân sinh viên chia sẻ, bước vào môi trường mới đầy khát khao, đầy háo hức nhưng cũng hoang mang, thiếu tự tin. TS Lê Thẩm Dương cho rằng, năm thứ nhất, các bạn chỉ là con chim mới bay ra khỏi tổ, hãy nhẫn nại rèn luyện thêm chút nữa. “Nhìn ai, hãy nhìn thẳng, tập làm từ những việc nhỏ cho thật tốt, tiến dần làm việc lớn hơn. Cái lõi của tự tin là quyền lực cá nhân, là kiến thức, sự đàng hoàng, chân thành, đúng mực trong các mối quan hệ. Trong mọi tổ chức, không ai là không nể người giỏi và đàng hoàng”, TS Lê Thẩm Dương đưa ra lời khuyên.

Còn làm thế nào để học tập, để rèn luyện thì ngày nay, các bạn có sách vở, Internet, điều gì không học ở trường thì tự học... Cốt lõi vẫn là các bạn có chịu học hay không.

QUỲNH HOA - DƯƠNG TRIỀU - THÁI LINH (ghi)

SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT NÊN LÀM GÌ

Sau hai chương trình đầu tiên với hai chủ đề “Khám phá điểm mạnh của bản thân” và “Lên kế hoạch cho đời sinh viên”, chương trình thứ ba với chủ đề “Sinh viên năm thứ nhất nên làm gì” tiếp tục nhận được sự quan tâm đặc biệt của các tân sinh viên quận Bắc Từ Liêm, Hà Nội. Chương trình được tổ chức thành công tại Học viện Tài chính, với sự tham gia trực tiếp của gần 1.000 sinh viên.

Diễn giả, TS Lê Thẩm Dương đã lên lộ trình dài hạn, trung hạn và ngắn hạn cho các bạn tân sinh viên như sau:

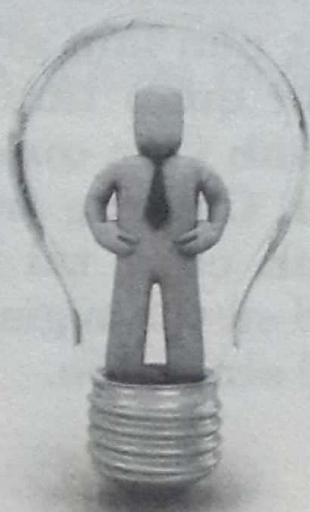
KẾ HOẠCH DÀI HẠN

Định vị bản thân

Áo tưởng ghê gớm hay nhìn nhận lệch lạc về bản thân đều rất nguy hiểm. Diễn giả, TS Lê Thẩm Dương khẳng định với các tân sinh viên: Biết mình là ai, là cái gì và đang ở đâu, là khởi đầu quan trọng cho mọi kế hoạch. Làm thế nào để định vị chính xác bản thân? Thầy Lê Thẩm Dương đã cụ thể hóa giúp các bạn sinh viên bằng công thức sau:

Định vị bản thân = Kiến thức thật + Kỹ năng thật + Tính cách (khí chất)

Nếu nghiêm túc làm theo công thức trên thì bạn sẽ biết mình tốt ở đâu, yếu ở chỗ nào và xác định được nguồn lực của bản thân. Và nguồn lực nào thì mục tiêu đó.

Ấn định mục tiêu

Mục tiêu của sinh viên năm thứ nhất được TS Lê Thẩm Dương cụ thể hóa bằng 4 gạch đầu dòng:

- Sức khỏe toàn diện: Trí lực (não) và thể lực (cơ bắp).
- Gia đình toàn diện: Gia đình nhỏ của bản thân và gia đình lớn.
- Sự nghiệp toàn diện: Làm giàu cho bản thân và sứ mệnh đóng góp cho cộng đồng.
- Tính cộng đồng, bạn bè.

Với 4 mục tiêu có tính dài hơi như thế, mà nguồn lực của sinh viên năm thứ nhất là rất hữu hạn, làm thế nào để ấn định và duy trì mục tiêu? Cách mà diễn giả chỉ ra cho các bạn sinh viên đó là phải dựa vào đam mê, dựa vào sở trường và hãy lao động cật lực. “Muốn tìm thấy đam mê, sở trường, hãy làm việc. Làm để sai, làm để thất bại. Và điều đáng yêu nhất của thanh niên là sai lầm. Hãy làm, làm cật lực để sai. Thất bại sẽ cho ta những bài học”, diễn giả lấy ví dụ từ bản thân mình để khuyến khích các bạn sinh viên.

TRUNG HẠN LÀ KIẾN THỨC

Học để làm gì?

“Học để biết tại sao, để làm việc, để làm người, để cống hiến. Sinh viên quan trọng nhất là học”, TS Lê Thẩm Dương nhắc các bạn tân sinh viên. Vậy làm thế nào để học tốt? Diễn giả chỉ ra cho các bạn sinh viên 5 người thầy để các bạn học hỏi: Thầy giáo trên bục giảng, bản thân mỗi người, bạn bè, thân tượng, sách và Internet. Và ở mỗi người thầy này, mỗi bạn sẽ học được những kiến thức, kỹ năng khác nhau để hoàn thiện bản thân.

Trau dồi những kiến thức ngoài nghề

“Tại sao, ở những năm đầu đại học lại có những môn đại cương, rất khó mà lại không có tính ứng dụng trong thực tế công việc sau này?”, Văn Tuyền (trường ĐH Xây dựng) đặt câu hỏi. TS Lê Thẩm Dương giải thích: “Không phải tự nhiên người ta lại thiết kế những môn học đại cương, ngoài chuyên ngành như thế để dạy sinh viên năm đầu. Các môn đại cương giúp mỗi người có kiến thức nền tốt, rèn luyện tư duy tốt và những thứ ấy lại được ứng dụng rất nhiều trong công việc thực tế”. TS Lê Thẩm Dương cũng nhắc các bạn: “Nhiệm vụ lịch sử của học đại học là tích lũy về lượng. Lượng đổi thì chất đổi. Vì thế, hai năm đầu đại học là rất quan trọng, nếu bạn bỏ lỡ thì bạn đã mất nền móng, bản lề cho cuộc đời”.

Nhiều bản khoản về việc làm thêm cũng được các bạn sinh viên đưa ra thảo luận cùng diễn giả. Theo diễn giả, hãy nhìn vào cái lõi vô hình, vào giá trị những công việc làm thêm đem lại, chứ đừng nhìn vào những giá trị trước mắt. Và muốn có trải nghiệm tích lũy thành kỹ năng mềm từ việc làm thêm, các bạn sinh viên cần cân nhắc và chọn lựa công việc cho phù hợp.

NGẮN HẠN LÀ CHIẾN THUẬT

Kế hoạch ngắn hạn, theo diễn giả của chúng ta, đó là chiến thuật. Chiến thuật không quyết định và tất cả luôn phải đau đầu cho những gì trung hạn và dài hạn đã vạch ra. Và công việc hằng ngày cụ thể của mỗi tân sinh viên, theo diễn giả, nên chú ý những điều sau đây: Đừng bao giờ ngủ quên trên chiến thắng. Bên cạnh đó phải lập kế hoạch và giữ thời khóa biểu. “Quản trị thời gian, phân bố thời gian thế nào cho hợp lý”, Nguyễn Hà Phương (Học viện Tài chính) hỏi. Theo TS Lê Thẩm Dương, thời gian nên được sinh viên phân bổ như sau: 60% dành cho những công việc quan trọng nhưng không khẩn cấp (định vị bản thân, ấn định mục tiêu...), 20% cho những công việc vừa quan trọng, vừa khẩn cấp (học hành, thi cử...), 20% cho công việc không quan trọng nhưng khẩn cấp (sinh hoạt hằng ngày: Ăn uống, tắm giặt, áo quần...).

QUỲNH HOA - DƯƠNG TRIỀU - HOÀI THƯƠNG (ghi)

SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT THƯỜNG BỎ LỠ ĐIỀU GÌ?

“Người ta thường ví bằng đại học là Huy chương Đồng, năng lực là Huy chương Bạc, thái độ với cuộc sống là Huy chương Vàng. Nhưng con át chủ bài lại là tư duy. Hiện nay, nhiều bạn sinh viên dù có cả 3 huy chương vẫn thất bại do chưa có được tư duy. Do đó, theo tôi, năm thứ nhất chính là tiền đề để rèn luyện tư duy và đạt được những điều mong muốn kể trên”. Đó là chia sẻ của TS Lê Thẩm Dương tại chương trình "Chào Tân sinh viên 2016" số 4, được tổ chức tại trường ĐH Kinh tế Quốc dân.

Theo TS Lê Thẩm Dương, trong đây chuyên đào tạo, năm thứ nhất đại học là năm tạo ra những nền tảng. Đó là nền tảng kiến thức, bao gồm các môn đại cương, như: Triết học, giáo dục quốc phòng, kiến thức vi mô và vĩ mô... Tiếp theo là nền tảng kỹ năng và nền tảng về thái độ sống. Năm thứ nhất đại học có vai trò nền tảng rất quan trọng, nhưng phần lớn sinh viên lại chưa hiểu đúng và tận dụng được cơ hội trong năm thứ nhất. Sau đây là những điều sinh viên thường bỏ lỡ trong năm học đầu tiên:

SAI LẦM VỀ TƯ DUY

Tư duy là con át chủ bài để dẫn dắt tới thành công. Thế nhưng, hầu như các bạn tân sinh viên không tư duy gì cả hoặc mới chỉ dừng lại ở tư duy kinh nghiệm. Theo diễn giả, tư duy không chỉ dừng lại ở sự logic, mà còn cần cả sự khác biệt: “Phải luôn khác biệt với người khác, khác biệt với chính mình ngày hôm qua, khác biệt chứ không phải dị biệt. Và quan trọng hơn nữa, xã hội ngày nay cần tư duy đột phá. Tức là nếu khác biệt thì khác biệt đến mức độc đáo”.

Tư duy được tạo ra bằng việc học thật. Học thật tạo được đường logic. Não phải nghĩ liên tục.

SAI LẦM VỀ THÁI ĐỘ

Thái độ sống quyết định đến 85% thành hay bại của mỗi người trong cuộc sống sau này. Nếu các bạn không rèn giũa thái độ ngay từ đầu, các bạn sẽ thất bại. Thái độ là động cơ hành động, tiếp đó là ý chí, sự chăm chỉ, kiên trì, trung thực, trung thành và kỹ năng tương tác.

TS Lê Thẩm Dương cũng giới thiệu với các bạn sinh viên "hàm số thành công" theo tiêu chí của nước Mỹ: **1% thông minh + 14 % bằng cấp + 85% thái độ.**

QUẢN TRỊ THỜI GIAN KÉM

Giống như nhiều sinh viên, Nguyễn Đức Anh (trường ĐH Kinh tế Quốc dân) gặp nhiều vấn đề về quản trị thời gian: “Em đã thử cách quản lý thời gian nhưng công việc rất nhiều mà thời gian rất ít. Thầy có thể chia sẻ về cách sử dụng thời gian sao cho hợp lý?”. TS Lê Thẩm Dương nhấn mạnh, quản trị thời gian là chiến lược chứ không phải chiến thuật, nếu bạn quản trị tốt thì bạn thắng. Thời gian của bạn chia làm 4 ô. Các bạn phải đưa ra các yếu tố mục tiêu và bằng mọi giá các bạn phải đạt được mục tiêu của mình. Việc thứ nhất là phải đạt được tám bằng mà xã hội yêu cầu. Việc thứ hai là xử lý các khủng hoảng. Việc thứ ba là xử lý các việc ủy quyền, các công việc đến hạn. Và cuối cùng là xử lý các việc liên quan đến sinh hoạt: Ăn, ngủ, nghỉ, giải trí... Quản trị thời gian tốt, các bạn sẽ cân bằng được cuộc sống.

Diễn giả cũng chỉ ra hiệu suất làm việc của người Việt Nam đứng cuối bảng xếp hạng thế giới. Thế nên, cùng một giờ làm việc, bạn phải làm sao nâng hiệu quả lên: “Trước tiên, bạn muốn làm gì thì bạn phải tập cho bằng được, bạn phải dành thời gian chuẩn bị đủ để xác định đích đến, chọn đường đến kết quả nhanh nhất. Đường ngắn nhất có thể không phải là đi thẳng. Các bạn đang mắc thói tật là thời

gian làm cực ít và cứ thấy mục tiêu là lao vào làm mà không suy nghĩ gì cả”.

KHÔNG LẬP ĐƯỢC KẾ HOẠCH VÀ KHÔNG DẪN THÂN

“Thanh niên là sai lầm mà sai lầm mới là thanh niên và điều đáng yêu nhất của thanh niên chính là sai lầm. Các bạn nên chủ động sai lầm, chủ động thua và tập thua”, đó là thông điệp được diễn giả nhắc lại rất nhiều lần trong chuỗi sự kiện "Chào Tân sinh viên 2016".

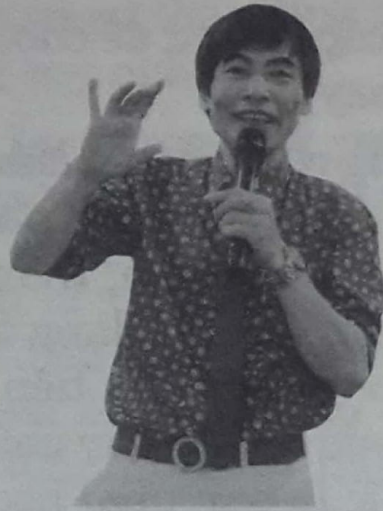
Nói về kế hoạch cuộc đời, sự dẫn thân và những sai lầm, một cựu sinh viên K51, trường ĐH Kinh tế Quốc dân đã chia sẻ những điều tiếc nuối của mình trong buổi trò chuyện: “Em ra trường đã 3 năm. Có lẽ, điều đáng tiếc nhất là nếu ngày trước, ngay năm thứ nhất em được định hướng đúng thì chắc chắn em sẽ không dừng lại thế này mà em có thể sẽ bay xa hơn. Ngày trước, em không có ước mơ, cứ nghĩ mình chỉ cần bằng giỏi, rồi ra trường, nhưng điều đó rất sai lầm. Rồi khi ra trường, em rất ân hận khi mình không ước mơ xa hơn là đi ra nước ngoài du học. Bây giờ, em đang theo đuổi ước mơ của mình là làm giáo viên dạy tiếng Anh và em cảm thấy rất xúc động trước những chia sẻ của thầy, vì nó rất đúng với tâm tư của em. Em thấy, bây giờ, các bạn sinh viên dường như bỏ qua quá

nhiều cơ hội, các bạn cứ để cuộc đời trôi, rất ít người có thể bay”.

Chia sẻ cùng câu chuyện của bạn sinh viên này, thầy Lê Thẩm Dương nhắc bạn: “Thất bại không phải vực thẳm, thành công không phải điểm dừng và bạn đang bắt đầu thành công ở điểm bắt đầu. Đầu tiên, bạn phải giữ lại sức khỏe, sức khỏe ở đây chính là linh hồn của não bộ, tức là bạn phải học nữa, học tiếp tiếng Anh chuyên ngành. Tiếp theo, đó là sự nghiệp, sau khi đạt được, phải thực hiện sứ mạng giúp đỡ cho người khác và cuối cùng là nhân bội kết quả đó lên, thông qua tình cộng đồng, tức là qua bạn bè”.

HOÀI THƯƠNG - TIẾN PHI - DƯƠNG TRIỀU (ghi)

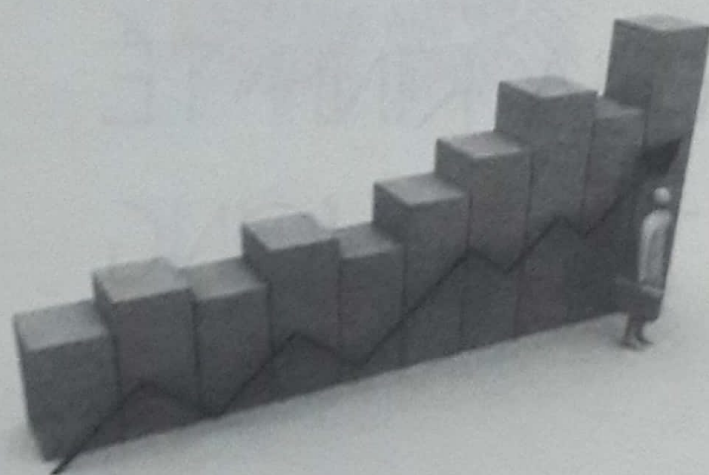

Phần 2:

THẤT NGHIỆP
LÀ TÍN HIỆU
TUYỆT VỜI
CỦA KINH TẾ
THỊ TRƯỜNG

THẤT NGHIỆP LÀ TÍN HIỆU TUYỆT VỜI CỦA KINH TẾ THỊ TRƯỜNG

Thất nghiệp không phải là xấu, đó là tín hiệu tuyệt vời của kinh tế thị trường, tín hiệu này cảnh báo từ giáo viên đến sinh viên. Bản chất của đào tạo là phải “lôi cổ” cho được cái năng lực mà sinh viên có ra, trong khi thực tế đào tạo hiện nay ở nước ta lại là ra sức “nhét” kiến thức của ông thầy dạy vào trong đầu sinh viên.

Khi học, các bạn phải nhận thức được rằng, mình là tiểu vũ trụ, mình quyết định toàn bộ sinh mạng của mình. Nhìn theo khía cạnh này trong hướng nghiệp thì có thể khẳng định, chúng ta phải tự hướng nghiệp cho mình, không ai có thể hướng nghiệp được cho mình cả. Học hay không học, mình cần có bằng cấp hay không, chỉ bản thân mình mới đưa ra được câu trả lời đúng. Tất cả hướng nghiệp chỉ là tài liệu để tham khảo và các bạn sẽ phải là người quyết định. Không một ai được phép tác động đến mình. Cho nên, một số nước bây giờ không dạy chuyên môn nữa, chuyên môn nằm ở thư viện, Internet, người ta dạy phương pháp tư duy, người ta dạy năng lực hành động và cuối cùng, người ta dạy phương pháp tự đào tạo mình.

Trước khi các bạn tự đào tạo mình thì các bạn nên quan tâm đến các thông tin sau đây. 61 tuổi mới lấy bằng cử nhân, 70 tuổi mới tốt nghiệp đại học... xuất hiện rất nhiều trên mạng. Cơ hội học của bạn hoàn toàn còn nguyên si, kể cả khi 70 tuổi, thì không nhất thiết đưa ra mệnh đề bắt buộc: Tôi đến tuổi đó, tôi phải học đại học. Mệnh đề đó chắc chắn là không đúng.

Trường hợp của tôi, thời tôi đi học, người ta “nhồi” vào đầu tôi toàn những kiến thức “bao cấp”, bây giờ nếu đem ứng dụng thì thành ra tôi kéo lùi lịch sử, tất cả cái tôi có của ngày hôm nay là quá trình tự đào tạo. Tôi cố tìm

cách để tôi giải thích, để tôi ảnh hưởng đến các bạn, ở mặt tích cực nào đó, còn các bạn cứ mãi tiêu cực, xong bắt đầu đổ vấy cho khách quan, đi bắt chước người khác thì cả đời không ngóc đầu lên được. Tôi mang tiếng là tiến sĩ, chứ tôi nói trắng với các bạn, những tờ giấy ấy nó không mang lại cho nào tôi cái gì cả, nếu xét theo dấu dương, thậm chí, nó là dấu âm, đôi lúc nó làm hại sự nghiệp học hành của tôi. Sau này, tôi được tiếp cận với nền giáo dục tiên tiến hơn, học được phương pháp tự đào tạo bản thân, cho nên tôi bắt đầu có một chút kinh nghiệm để trao đổi với các bạn.

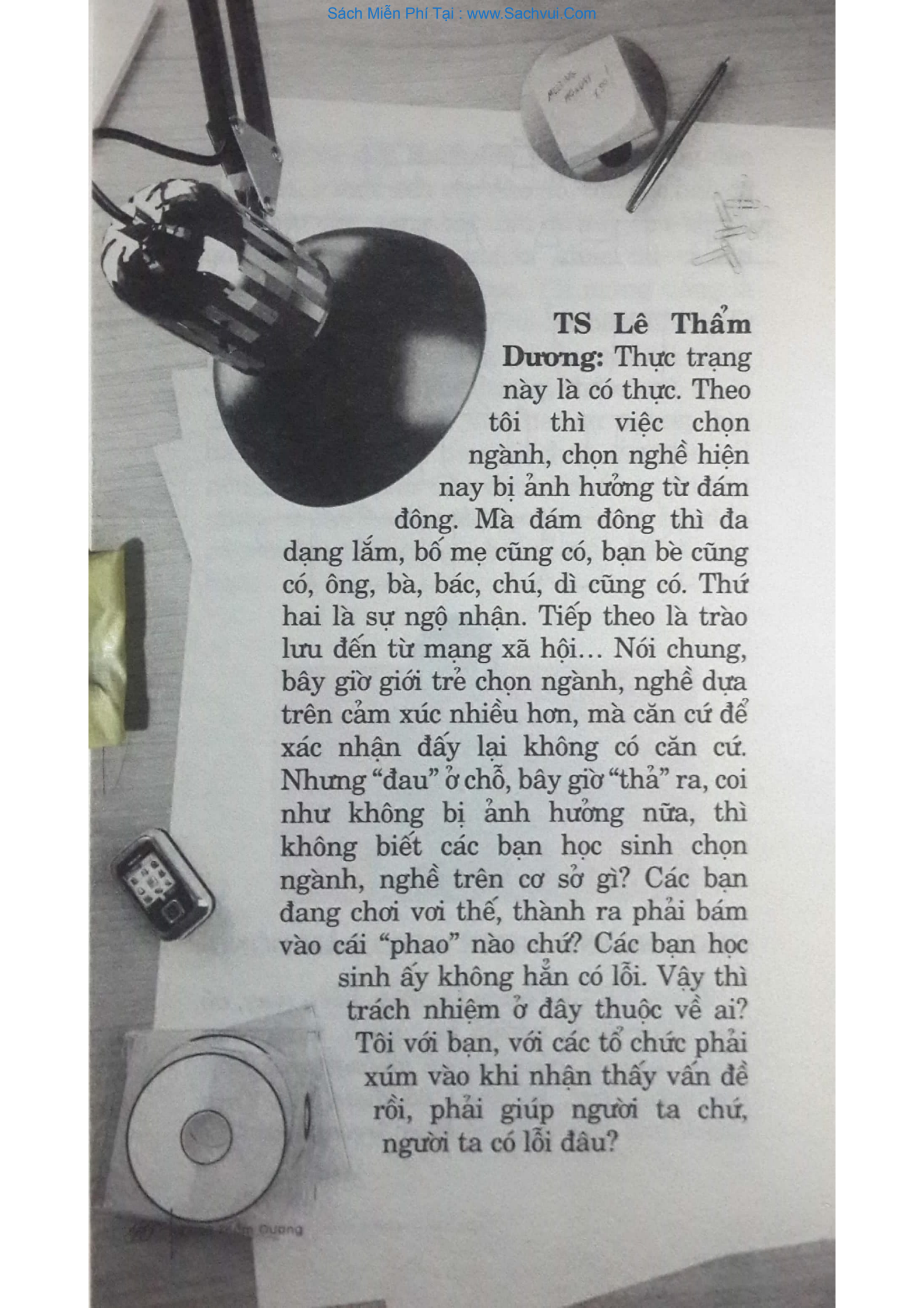

TIẾN SĨ LÊ THẨM DƯƠNG TU VẤN HƯỚNG NGHIỆP

CHỌN NGÀNH, NGHỀ THEO ĐÁM ĐÔNG

Thưa TS Lê Thẩm Dương, hiện nay, có một thực tế là nhiều học sinh, sinh viên chọn ngành, chọn nghề không phù hợp với năng lực, tố chất và đam mê. Ông đánh giá như nào về thực trạng này?

A photograph of a desk with various items: a desk lamp, a pen, a notepad, a mobile phone, and a CD/DVD. The text is overlaid on the right side of the image.

TS Lê Thẩm Dương: Thực trạng này là có thực. Theo tôi thì việc chọn ngành, chọn nghề hiện nay bị ảnh hưởng từ đám đông. Mà đám đông thì đa dạng lắm, bố mẹ cũng có, bạn bè cũng có, ông, bà, bác, chú, dì cũng có. Thứ hai là sự ngộ nhận. Tiếp theo là trào lưu đến từ mạng xã hội... Nói chung, bây giờ giới trẻ chọn ngành, nghề dựa trên cảm xúc nhiều hơn, mà căn cứ để xác nhận đấy lại không có căn cứ. Nhưng “đau” ở chỗ, bây giờ “thả” ra, coi như không bị ảnh hưởng nữa, thì không biết các bạn học sinh chọn ngành, nghề trên cơ sở gì? Các bạn đang chơi vui thế, thành ra phải bám vào cái “phao” nào chứ? Các bạn học sinh ấy không hẳn có lỗi. Vậy thì trách nhiệm ở đây thuộc về ai? Tôi với bạn, với các tổ chức phải xúm vào khi nhận thấy vấn đề rồi, phải giúp người ta chứ, người ta có lỗi đâu?

Theo quan điểm của ông, như thế nào được gọi là một nghề phù hợp?

TS Lê Thẩm Dương: Một nghề được gọi là phù hợp khi nó phản ánh đúng tính chất nghề mà anh làm được. Thứ hai, phải đảm bảo nghề đó không ảnh hưởng đến sức khỏe bản thân, ví dụ, những người bị dị ứng thì không thể bắt người ta làm những việc liên quan đến lông chó, lông mèo... Thứ ba là nó phải phù hợp với sở trường của anh, người ta gọi là định vị. Nếu anh làm trong lĩnh vực sở đoản thì thống kê cho thấy, anh chỉ là nhân vật trung bình suốt đời. Còn nếu làm theo cái mình mạnh nhất (sở trường) thì sẽ trở thành nhân vật ngôi sao mà chỉ mất 1/3 cuộc đời.

Theo ông, làm thế nào để các bạn sinh viên có thể tích lũy cho mình nhiều kiến thức, nhiều kinh nghiệm nghề nghiệp ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường?

TS Lê Thẩm Dương: Chỉ có một cách thôi, đầu tiên là anh ý thức, ý thức và ý thức vào cái việc đó, trước khi hành động. Riêng về vấn đề chọn nghề, sau khi có ý thức rồi thì phải tuân thủ đúng quy trình: Định vị chính mình, xác định tính chất từng nghề, đánh giá thật chính xác nhu cầu của xã hội. Để tâm ngay từ đầu quy trình và bắt tay bằng hành vi, mà hành vi thì diệu nghệ lắm. Một là diễn tập trong não, hai là tự hành động, ba là tạo kịch bản. Thanh niên thời đại bây giờ họ làm được hết những điều đó nhưng cuối cùng, anh phải để tâm anh làm thì nó mới ra trái, ra quả được.

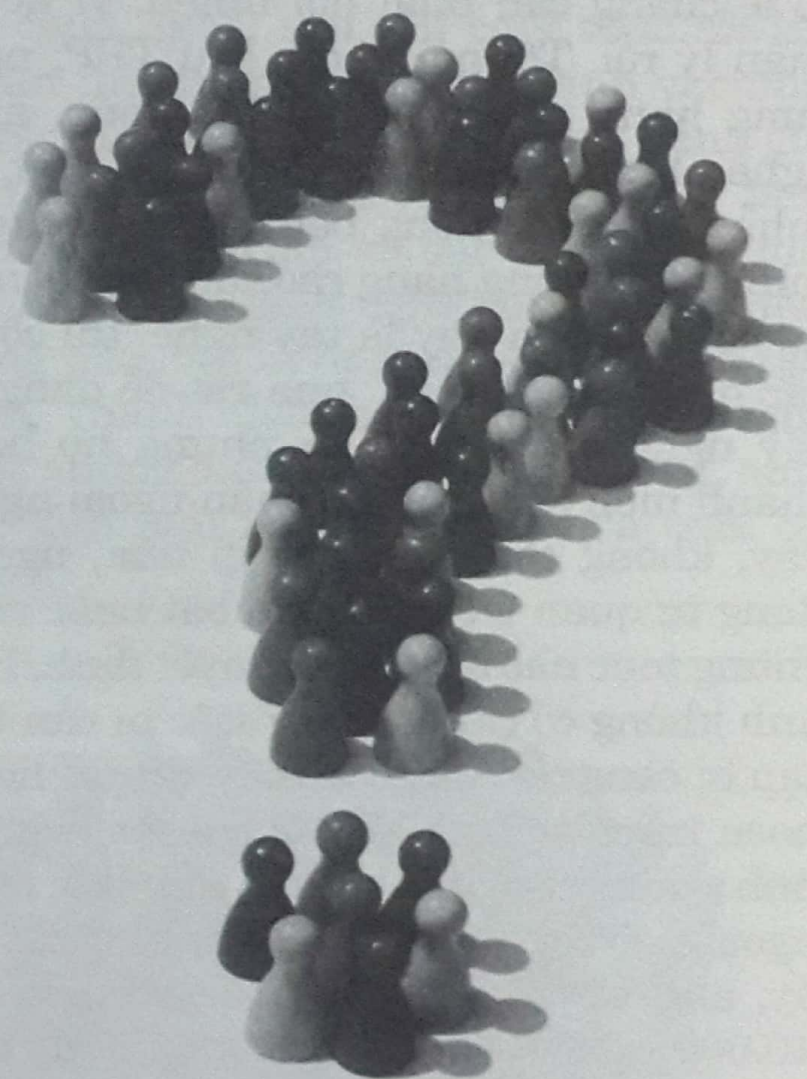

NGOẠI NGỮ TỪ QUAN TRỌNG THÀNH QUYẾT ĐỊNH

Theo quan điểm của ông, tiếng Anh đóng vai trò như thế nào trong việc chọn nghề và tuyển dụng sau này của sinh viên?

TS Lê Thâm Dương: Bây giờ, vấn đề này có lẽ chẳng cần phải nói nhiều, vì nó thành chân lý rồi. Tôi nói ví dụ, sau TPP, người ta dựng hàng rào kỹ thuật lao động, anh đạt nghề nhưng mà không đạt ngoại ngữ, không “nhảy” qua lao động bên người ta được. Mà mình cũng dựng hàng rào thế này, bên này là ngoại ngữ, bên này là tay nghề, thì công dân các nước khác “nhảy” qua rất dễ dàng, bởi vì tay nghề là bằng nhau nhưng họ hơn hẳn thanh niên Việt Nam ở phần ngoại ngữ. Như vậy, không còn nghi ngờ gì nữa, ngoại ngữ đang từ quan trọng, thành bắt buộc và ở một chừng mực nào đó, thành quyết định. Bây giờ, anh không có cái đó, công việc bị cản trở, học tập bị cản trở. Anh đọc mấy cái tài liệu hoen hoen trong tiếng Việt, tôi chỉ nói riêng trong lĩnh vực ấy thôi, thì khi mà anh làm chủ được ngoại ngữ rồi, anh sẽ thấy công cụ dài ra. Lúc ấy, anh sẽ thấy, Nga là 15.000 nghề, Mỹ là 40.000 nghề, thế mà những nghề đó tên anh còn không hiểu gì cả, thì làm sao mà chọn? Còn học thuật thì ngoại ngữ là mặc định rồi. Thậm chí, không cần phải sinh viên, người

lao động bình thường gặp hàng rào kỹ thuật thì cũng không thể có việc làm được. Người lao động nước ngoài “nhảy” sang mình thì mình mất hết việc, mà mình “nhảy” sang người ta thì “nhảy” không được, vì hàng rào nó rất đơn giản, nó có hai mức: Nghề và ngoại ngữ.

Ông có thể đưa ra một số lời khuyên để học sinh, sinh viên có thể cải thiện kỹ năng ngoại ngữ của mình trong thời gian ngắn và nhanh nhất?

TS Lê Thẩm Dương: Đầu tiên là yếu tố kỹ năng, mà đã là kỹ năng thì người ta có những bậc thầy về kỹ năng. Lời khuyên đầu tiên của tôi là nghe thầy đã, đừng có tự sáng tác. Thứ hai, theo cá nhân tôi thì ngoài kỹ năng các thầy đã dạy, nếu thiếu kỹ năng tần số thì vẫn thua. Nếu thiếu cái lặp lại thì nó không vẽ thành não được. Thứ ba là năng lực tự hành động và năng lực tự hành động theo não. Những cái đó mà không có là không làm được. Anh tưởng anh ngon nhưng tốc độ phản xạ chưa được, chẳng hạn thế. Tóm lại, anh phải bỏ sức ra nhưng bỏ sức trên nền phương pháp đó. Ngoài ra, còn có rất nhiều các phương pháp nữa, mang tính chất chiến thuật (vì kỹ năng mà), có thể phù hợp với người này nhưng lại không phù hợp với người kia. Nói chung là phải vận dụng hết nhưng hồn cốt của vấn đề vẫn là phải thỏa mãn tất cả những điều tôi vừa nói.

Trân trọng cảm ơn ông!

LM (Thực hiện)

DAY CON THEO PHONG CÁCH TS LÊ THẨM DƯƠNG

Trong gia đình ông, các con ông nghe lời bố hơn hay nghe lời mẹ hơn?

TS. Lê Thẩm Dương: Trong gia đình tôi, cả hai cháu đều nghe lời tôi nhiều hơn. Lí do, vì tôi đạt được chỉ số nghe lời, người ta chỉ nghe lời khi người nói có chuyên môn tốt hơn, chú ý, không phải chuyên môn nghề nghiệp mà là chuyên môn cuộc sống; thứ hai là quyền lực cá nhân, tức là tính gương mẫu: Tất cả vì mẹ của các con tôi, vì các con, từ chuyện tiền bạc đến lao động cật lực, con cái nhìn vào là cảm nhận được hết. Vai trò của người mẹ cũng có, nhưng về đường hướng

chiến lược là các cháu nghe lời tôi. Khi nói chuyện với các con, tôi tâm niệm hai điều: Tuyệt đối không bao giờ được dùng quyền làm bố mà phải dùng quyền hơn hẳn về chuyên môn, hiểu biết về xã hội, về nghề nghiệp; Gương mẫu, gương mẫu nhất là đối xử với mẹ của chúng như thế nào thì chúng sẽ đối xử với mình thế.

Khi dạy con, theo ông khó nhất ở độ tuổi nào?

TS. Lê Thẩm Dương: Khó nhất với tôi là độ tuổi từ 15 đến 25, chẳng biết sinh lý, tâm lý như thế nào, nhưng tôi biết đó là tuổi đang khẳng định mình, nửa người lớn, nửa trẻ con. Nó biết là đúng mà vẫn cứ cãi là không đúng, bố mẹ mà can thiệp vào là thua. Vì tâm sinh lý họ đang muốn khẳng định mình là người lớn, mà bố mẹ lại cứ coi họ là trẻ con thì chết rồi.

Câu hỏi khó nhất mà con cái thường hỏi ông là gì?

TS. Lê Thẩm Dương: Hồi con tôi đi học, có lần bạn bè ở lớp bàn nhau là có một thầy/cô rất ghê, có khi mỗi bạn phải góp một ít, cho vào phong bì, thì mới qua môn được. Con tôi về hỏi tôi là có góp không. Câu hỏi quá khó! Nếu tôi bảo “Không”, có thể con tôi không ra trường được. Mà nói có thì người nó phản bội đầu tiên chính là tôi sau khi nó thành công.

Với con gái, ông tập trung vào giáo dục cái gì?

TS. Lê Thẩm Dương: Tôi quan niệm như này: Con gái hay con trai thì cũng phải giành quyền bình đẳng nam nữ, vì đó là quyền con người; Con gái có thể hoàn toàn làm được việc lớn; Tôi dạy con gái tính độc lập. Ví dụ, nó lấy ai không bao giờ tôi can thiệp, nhưng những tiêu chuẩn chính thì khi con hỏi tôi có trao đổi.

Thế còn với con trai?

TS. Lê Thẩm Dương: Với con trai, tôi muốn nó là thằng con trai vì nó là con trai. Thành công lớn nhất của tôi trong việc giáo dục con trai là để cháu quyết định tự nguyện đi bộ đội, bây giờ là hơn 8 tháng rồi. Tôi cực kỳ tôn trọng con tôi.

Quan điểm của tôi, con trai phải có (1) chuyên môn phải vững; (2) phải đảng hoàng; (3) biến cái đảng hoàng đó thành hành vi.

Các con ông đã lựa chọn nghề nghiệp thế nào?

TS. Lê Thẩm Dương: Các con tôi lựa chọn nghề nghiệp hoàn toàn ở thế tự do, thỉnh thoảng các cháu mới hỏi tôi một câu. Lúc đó câu trả lời của tôi thường là: “Giờ bố mà nói thì mang đầy tính chủ quan, cho nên các con hãy lựa theo sở trường của mình”. Cả hai con tôi đều chọn theo học ngành xã hội, vì chúng mạnh lĩnh vực đó.

TUẤN ANH (Thực hiện)

CHƯA CÓ 5 ÔNG THẦY THÌ CHƯA THỂ THÀNH NGƯỜI

Tôi công tác giảng dạy tại trường ĐH Ngân hàng TP. HCM được hơn 30 năm. Vào những năm 1980 - 1990, Internet bằng 0. Sách thiếu, tiền không có. Lúc bấy giờ, thanh niên phải tìm mọi cách để vượt khó. Đọc mọi chỗ, đọc mọi lúc, mọi nơi. Đọc xong, cắt ghi vào sổ tay, sau đó, cho bạn mượn đọc. Thấy bạn đọc một cuốn sách mà mình không biết thì tức tối, khó chịu và phải tìm mọi “thủ đoạn” để đọc được. Cứ thế, nó tạo thành một cái nếp. Nhưng cái nếp này hiện

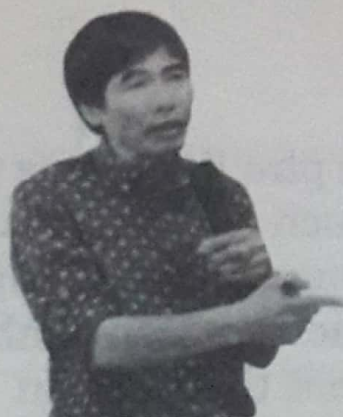
tại ở Việt Nam đang bị mai một. Trong khi Nhật và Hàn Quốc vẫn giữ được nếp này và kinh tế của họ vẫn đang đi lên.

Đời tôi cũng vậy, mọi người cũng vậy, nếu chưa có 5 ông thầy thì chưa thể thành người được. Thầy đầu tiên là người thầy trên bục giảng. Nhưng chỉ đọc sách của thầy dạy mình thì vẫn chưa đủ. Thầy thứ hai là chính mình, là những va chạm của đời mình. Đọc sách mà tự dạy được mình thì thầy thứ hai đôi khi còn “to” hơn thầy thứ nhất. Thầy thứ ba là bạn bè, không phải đọc sách đâu mà “đọc” ngay ông bạn mình trên bàn nhậu. Thầy thứ tư là thần tượng. Thầy cuối cùng, ngày xưa không có, là Internet mà “ông hiệu trưởng” là Google. Mở ông thầy Internet ra, sách không có nghĩa là tờ giấy, sách là Internet đấy! Nhưng khi mở ông thầy này ra mà nhiều bạn lại cứ vào những trang “cướp, giết, hiếp” thì thà đừng đọc còn hơn. Không đọc là chết, mà đọc không đúng cách, đôi khi chết còn nặng hơn.

Khi vào Internet, tôi thấy có một câu lạc bộ fan hâm mộ anh Luyện, tôi thấy quá nguy hiểm. Fan hâm mộ một anh giết 3 mạng người thì tôi không thể tưởng tượng nổi. Mặt trái của Internet là ở chỗ đó, cho nên, phải có văn hóa đọc. Đọc để thấy quy luật, chứ không phải đọc gì cũng hấp thụ hết. Có người cứ mở miệng ra là: “Mày kỳ quá, trên mạng nó nói hản hoi!”. Nói thế thì chết rồi, bị động rồi. Thang Bloom đã chia thành 6 bậc khi đọc

sách. Đầu tiên là anh đọc chỉ để biết. Đến đoạn thứ hai là anh phải hiểu. Đoạn thứ ba, tức là đẳng cấp thứ ba, là anh làm được điều đó. Đẳng cấp thứ tư là anh phải phân tích được. Đẳng cấp thứ năm là phải tổng hợp được các yếu tố, xem lăng kính của người viết là gì. Đẳng cấp cuối cùng là đánh giá được vấn đề, cái nào cần dẹp sang một bên, cái nào ỏn cần học theo...

Có rất nhiều những bài tổng hợp, nghiên cứu về thói quen của người thành đạt và chúng đều gặp nhau ở một điểm chung là thói quen đọc sách. Ví

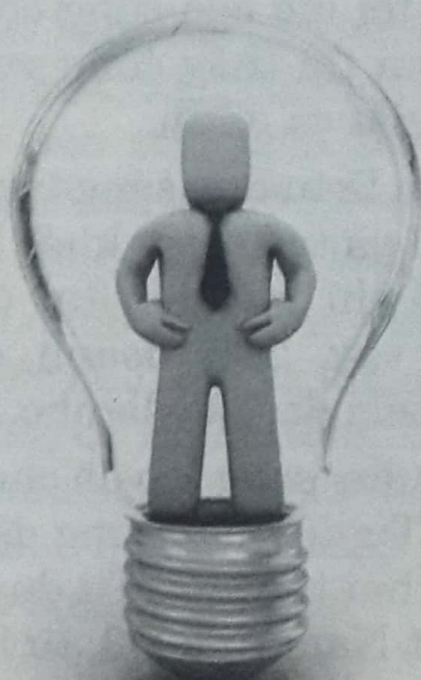

“Ngày nay, đọc sách với nhiều bạn trẻ là việc khó. Nhưng tôi vẫn khuyên các bạn nên đọc sách. Nếu bạn không đọc được hết cuốn sách thì trước mắt cứ cố gắng đọc và hiểu được hết mục lục cũng đã là một điều tốt. Bởi vì mục lục là phần tóm tắt toàn bộ nội dung. Sau đó, đọc tăng dần lên. Có nhiều bạn hỏi tôi, nếu gặp một cuốn sách dở thì có nên đọc không? Thì cứ cố gắng đọc hết xem nó dở đến cỡ nào. Phân biệt được nội dung hay - dở khi đọc sách cũng là một cách học hiệu quả”.

dụ, tỷ phú Bill Gates (Microsoft) là một người rất thích đọc sách báo, mỗi đêm, trước khi đi ngủ ông thường dành ra một giờ để đọc sách báo các loại. Bên cạnh lợi ích rõ ràng của việc trau dồi thêm nhiều kiến thức mới, việc đọc các loại sách báo hằng ngày còn giúp giảm căng thẳng và cải thiện trí nhớ của con người. Theo một nghiên cứu năm 2009 của ĐH Sussex, đọc sách báo trước khi đi ngủ có thể cải thiện được độ dẻo dai của bộ não, giúp cho con người có trí nhớ tốt hơn khi về già, trung bình tốt hơn khoảng 32% so với người khác.

TẠI SAO CẦN CÓ TƯ DUY KHÁC BIỆT, ĐỘC ĐÁO?

Về tư duy, các bạn không tạo được khác biệt, doanh nghiệp không tạo được khác biệt là chết ngay. Khác biệt chứ không phải dị biệt, phải nghĩ liên tục, từ cái quai xách cặp đến cách giảng dạy...

Sáng tạo = có học + nghĩ (tức là khác biệt).
 Đừng biến nó thành chuyện lý luận, lúc nào cũng phải nghĩ. Mình ngồi thế này cái phòng có to quá không? Học cách này có được không? Đừng lúc nào cũng chỉ biết chấp hành, cứ “thằng này tốt, thằng này tốt”, cuối cùng, chúng ta chọn được một loạt thanh niên vào công ty mà não chỉ hoạt động theo kiểu chấp hành. Ngoài năng lực “chỉ đạo”, họ không có thêm năng lực thứ hai, loại này không thể tạo ra năng suất lao động được. Công ty tôi có một cậu, gặp tôi lúc nào cũng chào. Lúc tâm trạng mình vui thì thấy cũng vui vui nhưng lúc bực thấy giật cả mình.

Tư duy phải là tư duy sáng tạo. Sáng tạo là não phải nghĩ và tạo ra sự khác biệt, các bạn phải làm thế thì mới tồn tại được. Doanh nghiệp cũng vậy, 20% doanh nghiệp khỏe khoắn trong thời đại này là nhờ cái này.

Bây giờ, tư duy sáng tạo đã chuyển sang tư duy đột phá. Tư duy này từng đẩy Nhật Bản lên hàng thứ hai thế giới. Tư duy đột phá du nhập vào Việt Nam từ 2003, từ bấy đến nay, hàng loạt công ty có tư duy này như FPT, Vinamilk... đã thành công.

Đột phá nghĩa là gì? Là logic, phải có học, đừng nghĩ rằng, không học mà kiếm ăn được. Miếng phô mai chỉ có sẵn trong cái bẫy chuột. Phải có học, xong, cộng với khác biệt và trên nữa là khác biệt nhưng phải độc đáo. Trong

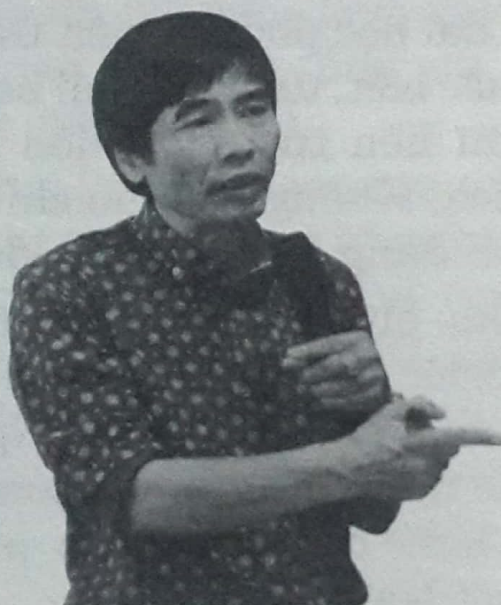
một phương án kinh tế - xã hội thì không chỉ có một độc đáo mà phải có nhiều độc đáo, cho nên “mày” độc đáo, “tao” cũng độc đáo nhưng “tao” độc đáo hơn “mày”. Tại sao cứ phải làm theo logic thông thường, cái “mày” không làm - “tao” làm, cái “mày” làm - “tao” không làm.

Tôi với các bạn nói chuyện ở đây cũng phải dùng tư duy sáng tạo, chứ các bạn dùng tư duy kinh nghiệm của tuổi 25, tôi với các bạn nói chuyện nghệ thuật lãnh đạo làm sao được.

Ngay từ hôm nay, các bạn đặt nhiệm vụ (1) sau 4 năm đại học phải có kiến thức, (2) phải tạo được khác biệt, tức là lấy cái bằng này làm nền và nghĩ liên tục, nghĩ liên tục, để đạt được cái đích. Không bao giờ chỉ có một con đường và tôi đang nghĩ, tôi làm được.

Chắc chắn, phải khác biệt nhưng khác biệt phải đến độ độc đáo thì mới khoan thủng được bức tường chắn để thành công. Nguồn lực thì hết nhãn rồi mà loài người thì đông nên mình buộc phải làm, doanh nghiệp phải làm và quốc gia Việt Nam phải làm.

CẢM XÚC LÀ KẼ THÙ SỐ MỘT CỦA THÀNH CÔNG

1. Cãi nhau với em trai, tôi tức giận đưa tay đánh nó, nó khóc: “Sau này, chị lên trường, em không bao giờ mong chị về nữa!”. Nghe xong mà không thể giận nổi nữa. Bản thân tôi cứ hay làm quá tâm trạng mình, vậy nên thường xuyên làm tổn thương những người thân yêu nhất, gần gũi nhất.

2. Tất cả những cảm xúc của con người đều là sự phần nộ dành cho sự bất lực của bản thân.
3. Nếu bạn đúng, bạn không cần phải nổi giận. Nếu bạn sai, bạn không có tư cách nổi giận.
4. Nổi giận là bản năng, không chế cảm xúc là bản lĩnh.
5. Nếu bạn không làm chủ được cảm xúc của mình, bạn sẽ trở thành nô lệ của cảm xúc.
6. Cái gì cũng nói toạc ra, cái gì cũng bộc phát hết không phải là thẳng tính, mà là thiếu giáo dục.
7. Điện thoại rất đắt, chuột rất đắt, máy tính cũng rất đắt. Không khống chế được cảm xúc mà quăng quật nó thì lấy đâu ra tiền mà mua lại.
8. Rất dễ bị người ta đổ cho việc giáo dục có vấn đề, làm xấu mặt bố mẹ/ Xúc động không thể giải quyết được vấn đề gì, ngược lại, còn dễ tạo thành mâu thuẫn.
9. Sai lầm lớn nhất của chúng ta chính là lưu lại tất cả những tật xấu, những cảm xúc tiêu cực nhất cho những người thân yêu nhất.
10. Vì bố tôi không phải tỷ phú, người yêu tôi không phải đại gia, tôi không giỏi, không đẹp, không có khả năng muốn làm gì thì làm. Vậy nên phải học được

cách kiềm chế bản thân, để trở thành một người bình thường - không tầm thường.

11. Bố tôi vừa mua một cái smart-phone, hỏi tôi cách mở Wi-Fi, tôi nói mà ông mãi không hiểu, tôi nhắc lại ông vẫn nói là ông không biết. Lúc ấy, tôi ức chế, gào lên: “Thôi, bố đừng hỏi nữa, con không biết đâu!”. Không biết khi ấy bố tôi đau lòng như thế nào. Ngày nhỏ, khi tôi chưa biết thứ gì, bố tôi đã kiên nhẫn dạy tôi bước đi, dạy tôi học nói, dạy tôi ăn cơm... Giờ mỗi lần nghĩ lại, tôi đều thấy hối hận...

12. Hai năm học nói, cả đời học im lặng.

13. Không thể vừa xấu, vừa lùn, lại còn xấu tính, đúng không?

14. Đừng để những cảm xúc tiêu cực hiển hiện trên khuôn mặt, vì đó là một loại biểu tình khiến người khác chán ghét.

15. Nếu ngay cả cảm xúc của bản thân mà còn không khống chế được thì dù cho bạn là cả thế giới, sớm hay muộn bạn cũng sẽ phá hủy tất cả.

16. Có một lần, tôi tắm cho con chó nhà tôi, không cẩn thận làm nó đau, nó quay đầu lại nhe răng định cắn tôi nhưng cuối cùng, lại quay đầu lại, khẽ gừ một tiếng, rồi thôi. Ngay cả động vật còn biết kiềm chế bản thân, chẳng lẽ, con người lại không làm được.

17. Tất cả những cảm xúc không tốt, đơn giản đều đến từ kỳ thi, mập lên, thiếu tiền và không có người yêu.

18. Tính tốt là do cọ xát nhiều mà thành, tính xấu là do bị chiều mà ra. Người sửa được tính cách của bạn là người bạn yêu, người chịu được tính cách của bạn là người yêu bạn.

19. Bạn có thể sẽ không bao giờ biết được những lúc bạn không khống chế được tâm trạng của bạn, bạn đã nói ra những lời nói làm tổn thương người khác nhiều như thế nào.

20. Vì tôi biết sau này tôi nhất định sẽ hối hận.

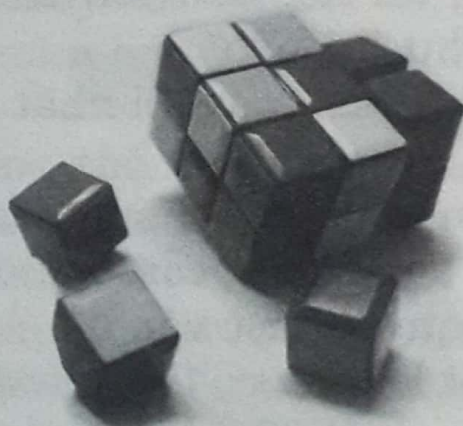
21. Vấn đề có thể mang đến rất nhiều cảm xúc nhưng cảm xúc cũng không giải quyết được vấn đề.

22. Một lời hay có thể sưởi ấm cả mùa Đông, một câu không hay làm rét lạnh cả tháng Sáu. Bạn sẽ không biết được một lời buột miệng lúc nóng giận của bạn có thể tổn thương người khác như thế nào, kể cả đó là những người thân thiết nhất. Càng trưởng thành, càng phải học được cách bao dung, học được cách khống chế cảm xúc. Đừng để những xúc động nhất thời khiến bạn vuột mất người bạn yêu thương nhất.

23. Có ít cảm xúc tiêu cực hơn, bạn sẽ thấy cuộc sống của bạn tốt đẹp hơn.

24. Sống trên đời chỉ cần một chữ “Nhân”. Hồi bé cần nhin đi chơi, cố gắng học hành. Lớn rồi thì nhin thói lười biếng, cố gắng làm việc... Con gái nhin ăn để giữ dáng. Con trai nhin ham muốn, không để biến thành dung tục... Những người ngay cả cảm xúc của bản thân còn không khống chế được thì làm sao mà dẫn dắt được cuộc đời mình.

(Nguồn: FB/TS.LeThamDuong)

15

ĐIỀU NHẮN NHỦ
CỦA
TS LÊ THẨM DƯƠNG
VỚI NGƯỜI TRẺ

1 . Chữ “tôi” to hơn bộ não là đời điếc, hãy trả bộ não về vị trí của nó.

2 . Khôn đi với ngoan. Đừng khôn mất dạy.

3 . Khó mới phải học, dễ cần gì học hỏi.

4 . Kẻ đối diện bạn không ngu đâu.

5 . Cuộc sống khó hơn bạn nghĩ nhưng nó không khó nếu bạn tư duy.

6 . Khi có ai khuyên bạn hoặc đánh giá bạn, bạn nên cảm ơn. Nhưng phải là: Nguồn lực của “tao” khác của “mày”; sở trường của “tao” khác sở trường của “mày”; và “tao” là “tao”.

7. Thành công = Công
nhận + Học.

8. Thông minh mới
giả ngu, còn ngu
sẵn rồi không cần
nữa.

9. Nhàm chán + So
sánh sẽ giết chết
bạn.

10. Kẻ trưởng
thành là kẻ
biết dùng
mình chứ không phải
là kẻ trên 18 tuổi.

11. Lúc nào cũng
phải nghĩ.

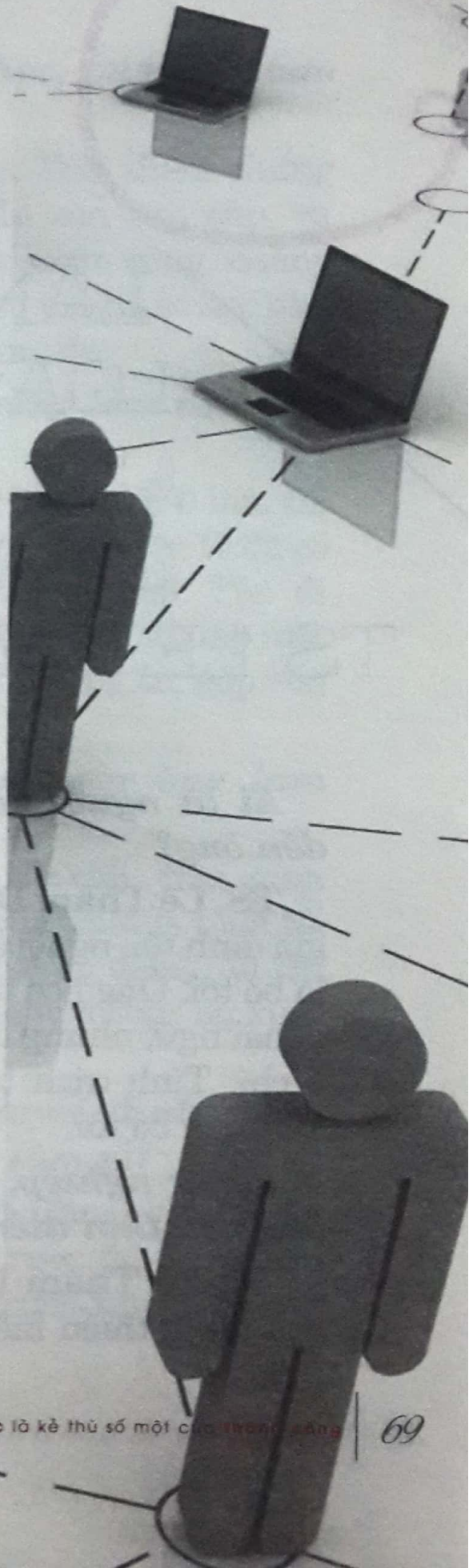
12. Miếng phô mai
có sẵn chỉ có
trong bẫy chuột.

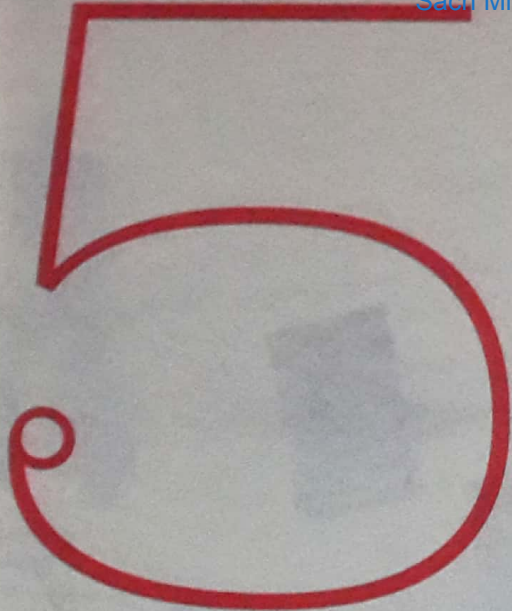
13. Cảm xúc là kẻ
thù số 1 của
thành công.

14. Năng lực ở
cánh tay chứ
không nằm ở
cái bằng tiến sĩ.

15. Một ngày không
học được gì thì
đừng có ngủ.

(Nguồn:
FB/TS.LeThamDuong)

LẦN LOAY HOAY CHUYỂN NGHỀ CỦA TS LÊ THẨM DƯƠNG

Ai là người có ảnh hưởng lớn nhất đến ông?

TS. Lê Thẩm Dương: Về tính cách, trong gia đình tôi, người ảnh hưởng lớn nhất đến tôi là bố tôi. Ông học trường Bưởi, thành thạo ba ngoại ngữ, nhưng tôi đặc biệt cảm phục ông ở ý chí. Tính cách tôi bị ảnh hưởng gần như 100% từ bố tôi.

Về sự nghiệp, thất bại lớn nhất của ông đến thời điểm này là gì?

TS. Lê Thẩm Dương: Thất bại lớn nhất của tôi là thiếu kiến thức công cụ. Kiến thức

công cụ (tin học và ngoại ngữ) của tôi chỉ ở mức đủ dùng thôi.

Khi tốt nghiệp đại học, ông mất bao lâu để tìm việc?

TS. Lê Thâm Dương: Thời điểm chúng tôi tốt nghiệp đại học vẫn còn bao cấp, ra trường là Đảng, Nhà nước phân công, chẳng phải tìm việc vẫn có. Căn cứ vào hồ sơ học tập, người ta phân công tôi giảng dạy.

Ông thay đổi môi trường làm việc bao nhiêu lần rồi?

TS. Lê Thâm Dương: Thay đổi 0 lần, tôi vẫn làm nghề giảng viên, nhưng thực tế đã có 5 lần loay hoay chuẩn bị thay đổi: Tập đi buôn, tập làm công ty của ông anh, tự lập một trang trại nuôi gà, mở một trường tư, góp vốn thành lập ngân hàng.

Thời gian nào trong ngày ông làm việc hiệu quả nhất?

TS. Lê Thâm Dương: Với tôi, thời gian trong ngày làm việc hiệu quả nhất là buổi tối và những lúc tôi đợi máy bay bị delay. Vì chỉ có tĩnh thì ý tưởng sáng tạo mới thực sự xuất hiện.

Trước khi đưa ra quyết định quan trọng nhất, ông thường làm gì?

TS. Lê Thâm Dương: Câu hỏi này chỉ phù hợp khi tôi 30 tuổi, trước đó tôi chỉ ra quyết định ngẫu hứng. Trước khi ra quyết

định, tôi thường nghĩ theo bốn phía: Được – mất – nửa được nửa mất – nửa mất nửa được và đồng thời là cạnh theo hàm số, chứ không cạnh theo biến số. Tôi có vẻ chín chắn sớm hơn so với tuổi 30. Ra quyết định là phải được nhiều mặt. Đây là thói quen của tôi.

Trong khi người ta nói nhiều về tầm quan trọng của EQ – chỉ số cảm xúc, tại sao ông lại nói “cảm xúc là kẻ thù số một của thành công”?

TS. Lê Thâm Dương: Có thể nói đây là câu hỏi tôi thích nhất. Cảm xúc là kẻ thù số một của thành công, nhưng còn thiếu một vế: Thành công số một là cảm xúc. Tôi nói thế là có ý khuyến cáo. Ngày nay, khi mọi thứ đạt đến chỉ số siêu cạnh tranh thì không ai thông minh hơn ai, và chiến thắng thuộc về người có chỉ số thông minh cảm xúc. Nhưng đa số chúng ta chưa đạt đến tầm ấy nên tôi mới nhấn mạnh cảm xúc là kẻ thù số một của thành công.

Ông có sở thích gì đặc biệt?

TS. Lê Thâm Dương: Theo tham khảo của các nhà nghiên cứu, tôi thấy một anh đàn ông có bảy cái nghiện, trong đó có nghiện việc. Sở thích đặc biệt của tôi là công việc. Nói thì ai cũng mỉm cười, nhưng thực tế là tôi bị bệnh này. Sở thích số một và duy nhất của tôi, chỉ có làm việc thôi.

Tài sản quý giá nhất mà ông có lúc này là gì?

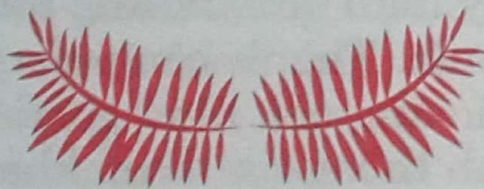
TS. Lê Thâm Dương: Tài sản của một đời người nó chỉ có bốn thứ: Sức khỏe, gia đình, sự nghiệp (là mình cống hiến cho quốc gia và đơn vị) và cuối cùng là bạn bè. Tài sản lớn nhất của tôi hiện nay là một người vợ và hai đứa con. Nhưng đây là hiện tượng thôi, còn bản chất thì tài sản lớn nhất của tôi là hạnh phúc của tôi với những người đó. Hạnh phúc này là một cái gì đó ở sâu bên trong đó, chứ không phải nhà cửa, tiền bạc... Hơi trừu tượng, nhưng cảm giác là toại nguyện.

Ông có biết vì sao ông được đông đảo thanh niên yêu mến?

TS. Lê Thâm Dương: Nói về lý luận thì tôi nhiều lý luận lắm, nhưng nói lý thuyết là tôi không nói. Thành công của tôi là nói cụ thể, sai tôi cũng nói, nhưng chỉ với tính chất là một kênh thông tin tham khảo, chứ không phải là một kênh chân lý. Tôi cảm nhận được rằng thanh niên đọc được ở tôi (1) sự chân thành, (2) sự minh bạch, (3) sự thuyết phục (có dẫn chứng), và những điều đó hợp với những gì các bạn ấy đang cần.

TUẤN ANH (Thực hiện)

Phần 3:

TIÊU TIỀN CÓ Ý THỨC

TIÊU TIỀN CÓ Ý THỨC

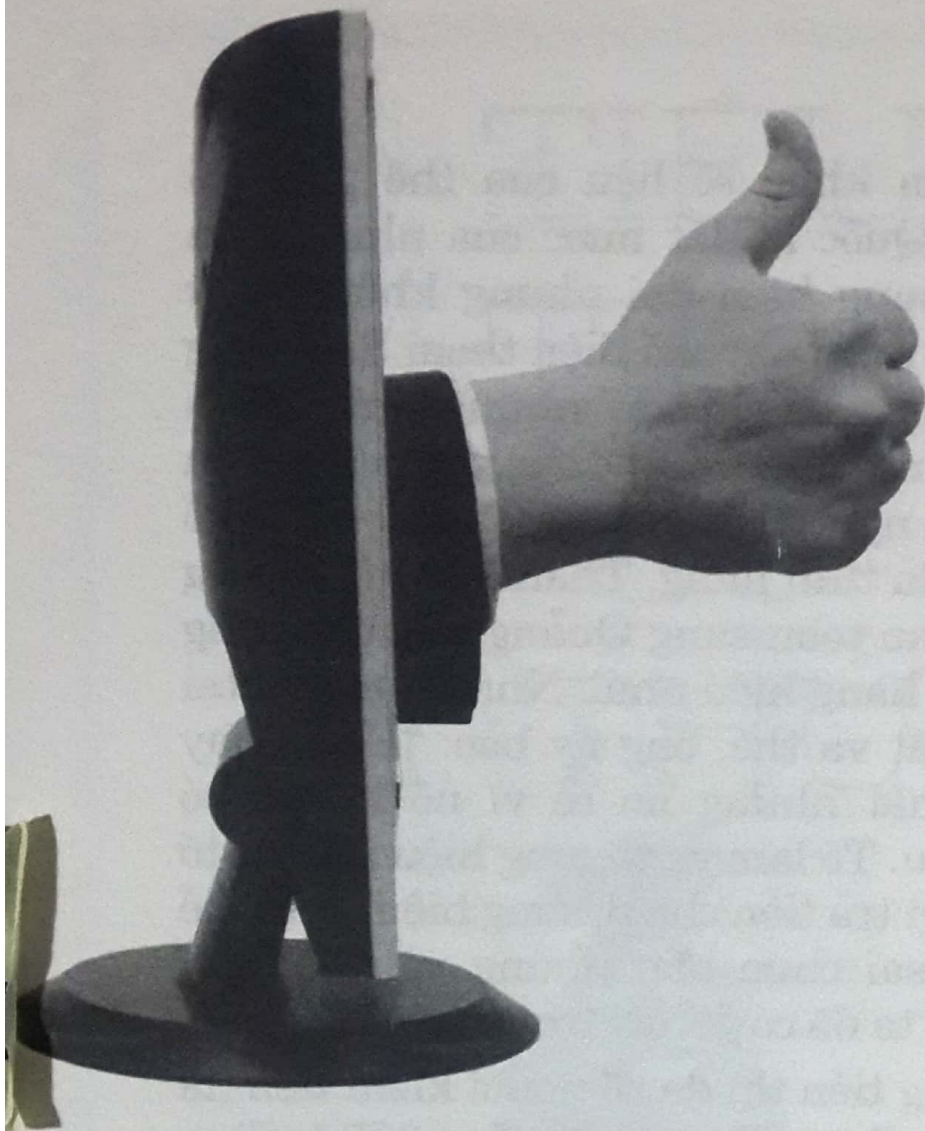

Nếu tôi có 100 triệu đồng do chính tôi làm ra thì tôi mua một món đồ 10 triệu đồng là quá bình thường. Nếu tôi chỉ mua một món đồ 1 đồng thì không thể chấp nhận được. Đây là nguyên mẫu để dân gian xây dựng nên những nhân vật keo kiệt. Nhưng nếu anh thu nhập có 10 triệu đồng/tháng mà anh lại mua ngay một chiếc điện thoại 20 triệu đồng thì cũng không thể chấp nhận được.

Khi tham khảo số liệu của thế giới, tôi thấy, Hàn Quốc là đất nước của nhiều điện thoại Samsung hiện đại nhưng không mấy thanh niên nước này xài điện thoại Samsung đời mới. Họ vẫn chỉ xài những chiếc điện thoại đủ tính năng. Tôi tiếp xúc với nhiều chuyên gia người Nhật, họ toàn xài đồng hồ Nhật vừa đủ tính năng. Thậm chí, tôi có ông bạn nhà giàu toàn sang Quảng Châu (Trung Quốc) mua hàng hiệu nhái. Nhân viên hỏi tại sao phải vất vả thế, ông ấy bảo: “Hàng này bằng da thật nhưng nó rẻ vì nó không có thương hiệu. Tớ làm ra thương hiệu nhưng tớ chẳng đại gì trả tiền cho thương hiệu”. Vấn đề đúng hay sai chưa bàn nhưng vấn đề là ít nhất người ta đã có ý thức trong việc tiêu tiền.

Khi dùng tiền thì đa số người kiếm tiền (là bố mẹ) hiểu được. Vì sao hiểu được? Vì họ làm ra đồng tiền đó. Nhưng khi người cầm tiền xài là con cái thì họ lại không làm được thế. Căn nguyên là vì họ không làm ra đồng tiền ấy, họ không lao động nên họ không thấy được giá trị của đồng tiền. Chỉ có lao động mới sinh ra tất cả, tôi sẽ nói rõ hơn ở phần sau.

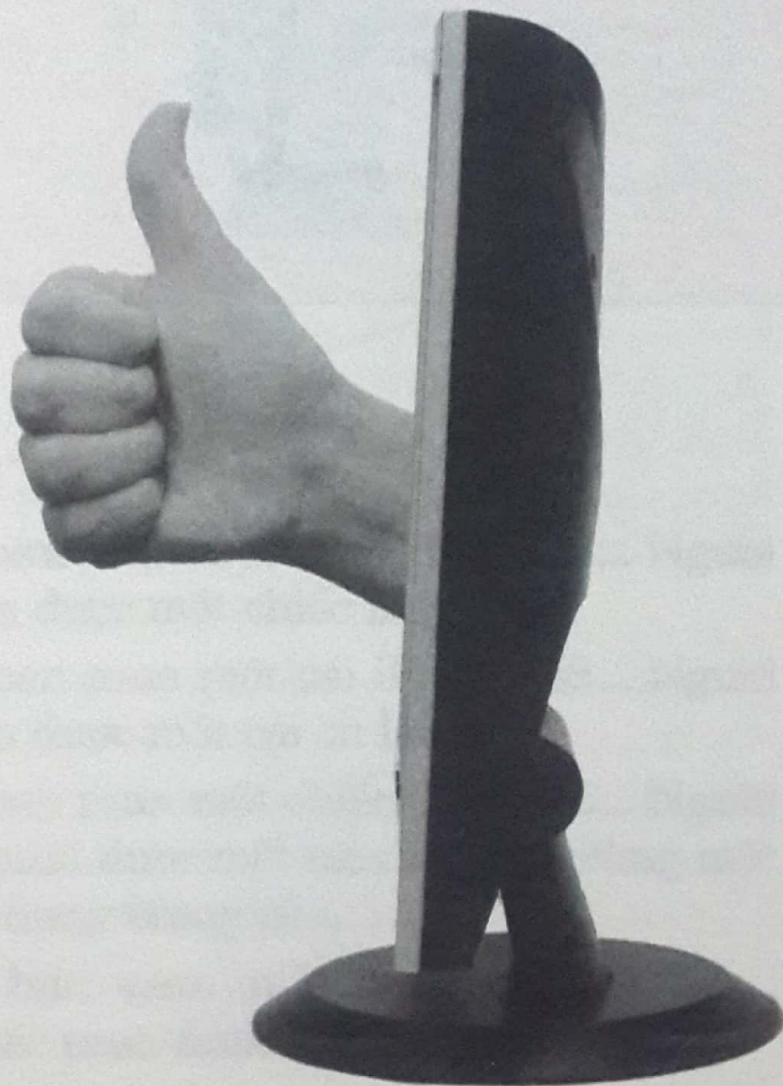
Do áp lực thương con quá, do áp lực về nhận thức “trả thù đời” (ngày xưa “tao” khổ, bây giờ nhà có điều kiện nên cho “chúng mày” sướng), nên có khi bố mẹ đưa cho con hàng đồng tiền. Nhưng thà đừng đưa tiền cho con thì nó còn thành người, có tiền nó thành “không người”. Các doanh nhân người Hoa

giàu lắm nhưng giáo dục của họ thành nếp. Họ gửi con sang cơ sở kinh doanh của bạn. Cứ đúng luật của công ty mà làm, sai là phạt. Làm tới đâu hưởng tới đó. Như thế mới có kỹ năng lao động và mới biết quý trọng đồng tiền. Còn ở Mỹ, 18 tuổi (bây giờ hạ xuống 16 tuổi) là có thể ra ở riêng, dù bố mẹ có giàu đến đâu. Từ lớp 3 ở Singapore, học sinh đã được học kinh doanh, đến lớp 8 vào xưởng của trường là làm ra được sản phẩm để bán. Cái gì cũng phải lao động thì mới có. Qua lao động, con cái được nhận thức, được kỹ năng, được thái độ và hiểu được chân giá trị của

đồng tiền. Sau này, khi lớn lên, nếu có nhận tiền của bố mẹ cho thì cũng biết cách tiêu xài.

Vẻ đẹp nhất của con người sinh ra từ lao động. Tôi ngồi trên bàn nhậu, không có một cô gái nào chú ý tôi hết. Nhưng khi tôi lao động thì nhiều cô gái chú ý tôi lắm, vì cái đẹp nó toát ra trong lao động, còn khi trên bàn nhậu, tôi chẳng có gì để người ta quan tâm cả. Cái đẹp mê hồn của anh thợ khi tôi qua xưởng đóng tàu Ba Son là lúc anh ấy cởi trần, anh gõ gỉ sắt trên thành tàu. Tôi là nam giới mà tôi còn mê, hướng hồ là nữ.

Từ lao động người ta mới tìm ra cách để kiếm được đồng tiền, người ta mới đi học, người ta mới dồn quỹ thời gian vào những việc có tính mục tiêu cần phải giải quyết, giảm thiểu những loại việc có tính sinh hoạt. Những việc có mục tiêu là: Lấy vợ, làm nhà, tậu trâu, tức là sự nghiệp. Những loại việc có tính sinh hoạt là: Tụ tập chơi bời, nhậu nhẹt, trai gái...

NGƯỜI GIÀU
MUA TÀI SẢN,

NGƯỜI NGHÈO
MUA TIÊU SẢN

- Khi bạn mua một chiếc iPhone 4... Người khác mua được một chiếc máy giặt.
- Khi bạn mua một cái iPhone 4S... Người khác mua được một cái tủ lạnh.
- Khi bạn mua một chiếc iPhone 5... Người khác lại mua được một cái điều hòa cùng một số đồ gia dụng trong nhà.
- Khi bạn mua một chiếc iPhone 5S... Người khác mua được một cái laptop.

- Khi bạn mua một chiếc iPhone 6... Người khác mua được một cái tivi LCD màn hình có kích thước 55 inch.

- Khi bạn mua một chiếc iPhone 6s... Người khác lại mua được một bộ sofa kiểu Tây.

Và khi những chiếc điện thoại cũ của bạn đổi thành những chiếc chậu rửa mặt inox... Thì người khác đã có nhà riêng của mình rồi.

Với những người trẻ tuổi đang phấn đấu lập nghiệp. Thay vì mua iPhone, hãy dùng tiền để làm những việc khác có ý nghĩa hơn. Với con trai thì hãy đầu tư vào kinh doanh, với con gái thì hãy tiết kiệm để chăm sóc cho bản thân mình, không nên quá chạy theo thời đại mà bỏ lỡ nhiều việc lớn khác.

Và đặc biệt nếu sử dụng từ cái iPhone 4 để làm ăn, kinh doanh online như một số bạn trẻ thì giờ họ có vài cái 6 và chuẩn bị có cái 7 là bình thường, vì đơn thuần, đó chỉ là công cụ kinh doanh và họ có công nghệ để biến những thứ tưởng là tiêu sản thành tài sản.

(Nguồn: FB / TS. LeThamDuong)

THỜI “SĨ ĐIỆN” CỦA NGƯỜI VIỆT

Phải khẳng định rằng, sĩ diện ai cũng có, bất kể giới, bất kể tuổi, chỉ khác nhau ở mức độ thôi. Giả sử, bây giờ không có sĩ diện thì nó giống ai? Cho nên, sĩ diện không phải là xấu nhưng nếu ở một mức độ nào đó thì nó thành xấu.

Con người ta luôn có tâm lý hướng đến cái tôi, dẫn đến việc đánh giá bản thân cao hơn. Sĩ diện trong từ điển là tự tôn, tự kiêu hãnh, tự thưởng cho bản thân. Có gì xấu đâu nhưng nếu quá cái điểm mà anh có thì thành ra là sĩ hão. Có hai dạng sĩ. Thứ nhất là sĩ diện về vật chất, ví dụ anh đang đi chiếc xe hơi xịn nhiều người ngưỡng mộ nhưng thực ra anh chỉ có duy nhất cái gạt nước còn lại toàn là tiền vay nợ. Thứ hai là sĩ diện về tinh thần, lúc nào cũng chứng tỏ, cái gì cũng xen vào nhưng nói 10 câu thì sai đến 9 câu, người ta gọi là lạm phát ngôn từ.

Nếu anh không tự khen bản thân, không tự tôn bản thân thì anh mất hết tự tin, do đó sĩ không phải là xấu. Nhưng nếu vượt qua ngưỡng cho phép, anh sẽ ảo tưởng về bản thân, anh không định vị được anh, thì anh lại cứ tưởng mình vĩ đại lắm.

AI MỚI LÀ KẸ NGU?

Một ông thầy giáo mới dạy nhận ra rằng, trong lớp có một cậu bé luôn luôn bị chửi là ngu. Trong giờ ra chơi, ông hỏi nhóm bạn lý do.

- Thì nó là thằng ngu thật mà thầy! Nếu mà đưa cho nó đồng xu to 5 rúp và đồng xu nhỏ 10 rúp, nó sẽ chọn đồng 5 rúp, vì nó nghĩ, đồng 5 rúp có kích thước to hơn thì tốt hơn. Đây, thầy nhìn nhé!

Một bạn trong nhóm gơ 2 đồng xu và cho cậu kia chọn. Và cậu vẫn chọn đồng 5 rúp như trước. Thầy giáo ngạc nhiên hỏi:

- Sao em lại chọn 5 rúp mà không chọn 10 rúp?

- Thầy nhìn này, đồng 5 rúp to hơn mà!

Tan trường, thầy đến chỗ cậu bé hỏi lại:

- Chẳng nhẽ, em không thể hiểu được đồng 5 rúp chỉ to hơn về mặt kích thước nhưng đồng 10 rúp thì em có thể mua được nhiều thứ hơn?

- Nếu em lấy đồng 10 rúp thì lần sau bọn nó sẽ không cho em nữa...

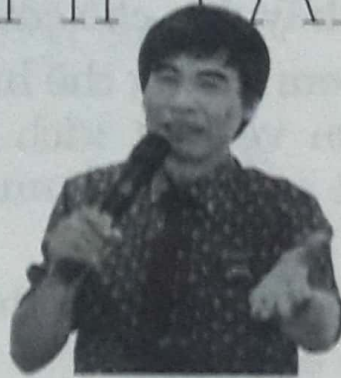
Cậu bé trả lời.

=> Đừng cười hay vội hả hê trước nhược điểm của kẻ khác, vì rất có thể họ đang lợi dụng nó để đánh lại chính bạn. Kẻ đối diện bạn có thể không ngu đâu...

(Nguồn: FB / TS.LeThamDuong)

27

ĐIỀU CẦN PHẢI KHẮC CỐT GHI TÂM

1 . Nếu nhắn tin cho người ta mà lâu không thấy người ta trả lời, đừng nhắn nữa. Nếu thật sự cần? Hãy tìm đến tận nơi! Đừng chờ đợi những gì bạn muốn mà hãy đi tìm kiếm chúng.

2. Nếu không có ai bên cạnh, hãy thử một mình nghe nhạc, đọc sách, chơi game, xem phim, viết blog, viết nhật ký... Hãy tập quen dần với bản thân.

3. Nếu như cảm thấy đau đớn trong lòng, hãy tìm một góc nhỏ hoặc trốn trong chăn khóc một trận thật to. Khóc xong rồi ngày mai lại vui vẻ tiếp tục cuộc sống trên chính đôi chân mình...

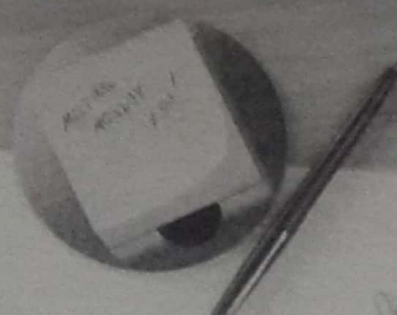
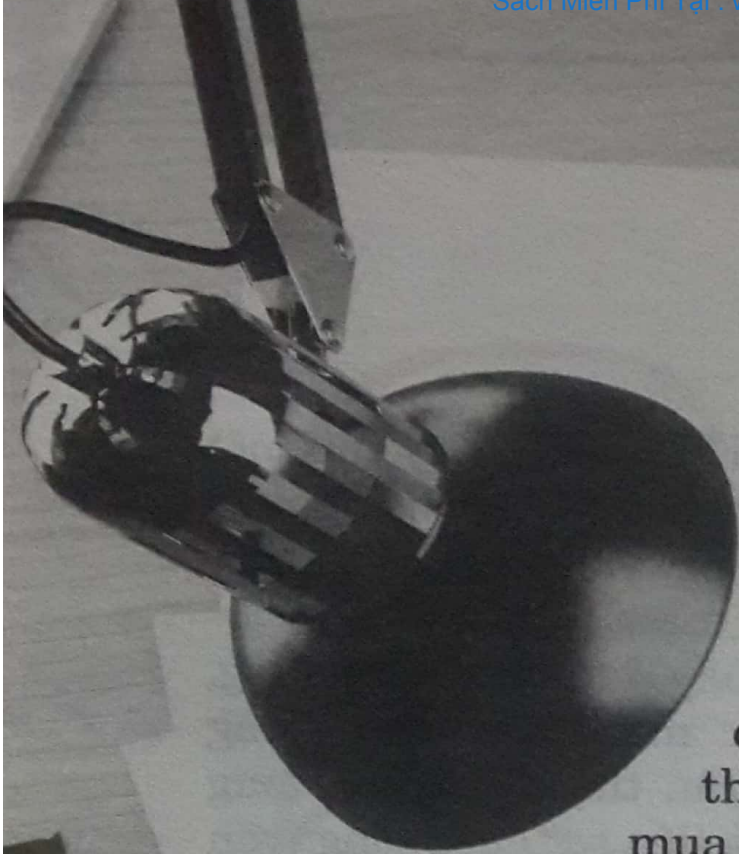
4. Nếu có một ai đó làm chậm bước chân của bạn, hãy nhẹ nhàng rẽ sang hướng khác.

5. Nên nhớ rằng, người duy nhất có thể làm tổn thương bạn là chính bản thân bạn... Nếu có ai làm tổn thương bạn sâu sắc thì chỉ vì bạn đã cho phép người đó làm như vậy.

6. Lúc đau buồn nên tìm một người bạn mà mình tin tưởng để trút tâm sự, không nên chịu đựng một mình. Đừng để nỗi buồn phải chứa cả nỗi cô đơn...

7. Khi yêu một ai đó thì hãy gom hết dững cảm mà nói ra. Thà rằng đau một cách cao ngạo còn hơn yêu trong lén lút.

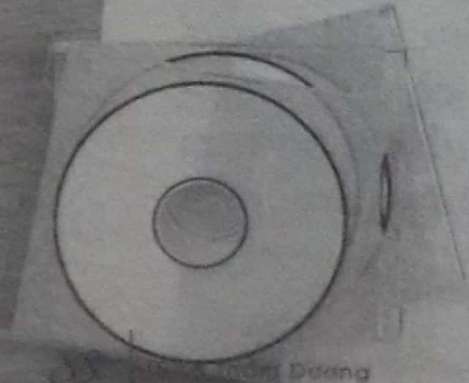
8. Đừng vì cô đơn mà chọn đại một người để yêu vì rồi sau đó, bạn sẽ cô đơn trong chính tình yêu ấy. Điều đó đáng sợ hơn gấp ngàn lần. Những lúc đó, hãy tìm một người bạn tri kỷ...

9. Nhớ kỹ ngày sinh của người mình yêu thương, đó là gia đình và chính bản thân mình. Hãy thử mua quà tặng mẹ trong sinh nhật mình vì đó là người vất vả nhất khi mình sinh ra đời.

10. Khi tâm trạng không vui, đừng làm gì điên rồ mà hãy chọn một giấc ngủ vì đó là thứ êm ái nhất.

11. Đừng bao giờ hỏi người khác có nhớ, có yêu mình không. Nỗi nhớ và tình yêu không thể cảm nhận bằng tai, càng không thể dựa vào lời nói của bất cứ ai... Phải tin vào cảm nhận bản thân, lúc đó, sẽ chẳng cần một câu trả lời nào cả.

12. Không nên quan trọng hóa vấn đề với một số người hoặc một số việc, hãy để tất cả thuận theo tự nhiên. Thế giới vốn lạnh lùng và ích kỷ, quá quan trọng một việc gì đó sẽ đánh mất những việc còn lại, kể cả giá trị bản thân.

13. Đôi khi, có ngốc nghếch một chút cũng chẳng sao, chẳng ai phải thông minh suốt cả đời.

14. Dù trong bất kỳ tình huống nào cũng không nên nói xấu người khác. Nếu bắt buộc phải nói thì hãy nói vài lời tốt đẹp. Nếu cần chỉ trích thì nên nhớ chỉ những người quan trọng với mình mới xứng đáng với những nhận xét chân thật ấy.

15. Dòng sông không có hình dạng nhưng nó bị bó buộc vào trong những ranh giới của chính mình. Vậy ý nghĩ cũng là vô tận, cho đến khi nào nó tự đặt ra cho mình một nhà tù cho những tư duy của mình.

16. Một người bạn khác phái có thể bằng mười người bạn cùng phái với mình.

17. Suy nghĩ những điều bạn sắp nói nhưng đừng nói hết những gì bạn nghĩ.

18. Khi quyết định sẽ làm một sự thay đổi lớn thì hãy lảng lảng mà thay đổi, nếu người ta nhận thấy thì mới gọi là thành công...

19. Hạn chế tranh cãi với người khác. Trong cơn giận, người ta rất đáng sợ, sẽ vì mất kiểm soát mà nói hoặc làm những điều đáng sợ không kém, vô tình làm bạn tổn thương... (đọc lại điều 5).

20. Cho dù phát sinh mâu thuẫn với bất cứ ai, cố gắng giải quyết trong vòng 24 giờ, càng để lâu, sự việc sẽ càng khó giải thích. Một lời xin lỗi không chứng minh bạn đã sai. Nó thể hiện sự ứng xử thông minh của bạn.

21 . Lúc không vui, buổi sáng có thể ngắm trời xanh mây trắng, buổi tối có thể ngắm trăng, ngắm sao, đất trời bao la, rồi sẽ có nơi thuộc về mình.

22 . Đừng vì quá đau khổ mà đổ lỗi cho hoàn cảnh khi thất bại... Phải nhớ rằng, không phải chỉ cần cố gắng tới cùng là sẽ thành công.

23 . Sinh nhật mình không ai tặng quà cũng còn tốt hơn chán vạn lần sinh nhật mình mà mình không hề nhớ đến. Thông điệp là hãy yêu thương bản thân, trước khi muốn nhận tình thương từ ai đó.

24 . Đừng bao giờ cố che giấu tình cảm của mình, vì nó luôn thể hiện ra bên ngoài, bằng cách này hay cách khác.

25. Đôi khi, có thể khóc sụt sùi khi xem cảnh đời đáng thương của người khác nhưng đối với bản thân thì hãy dành thời gian nhỏ nước mắt để làm những chuyện khác có ích hơn.

26. Nghe nhiều thêm khôn ngoan, nói nhiều thêm hối hận, im lặng là nghệ thuật lớn lao của cuộc đàm thoại.

27. Sống bất cần một chút, đôi khi là cách duy nhất để bạn nhận ra, bạn phải sống vì bản thân mình.

(Nguồn: FB / TS. LeThamDuong)

25

NGUYÊN TẮC VÀNG TRONG GIAO TIẾP, ỨNG XỬ

1 . Dù là bạn bè thân thiết, cũng đừng luôn trêu chọc sự béo phì hay xấu xí của người khác.

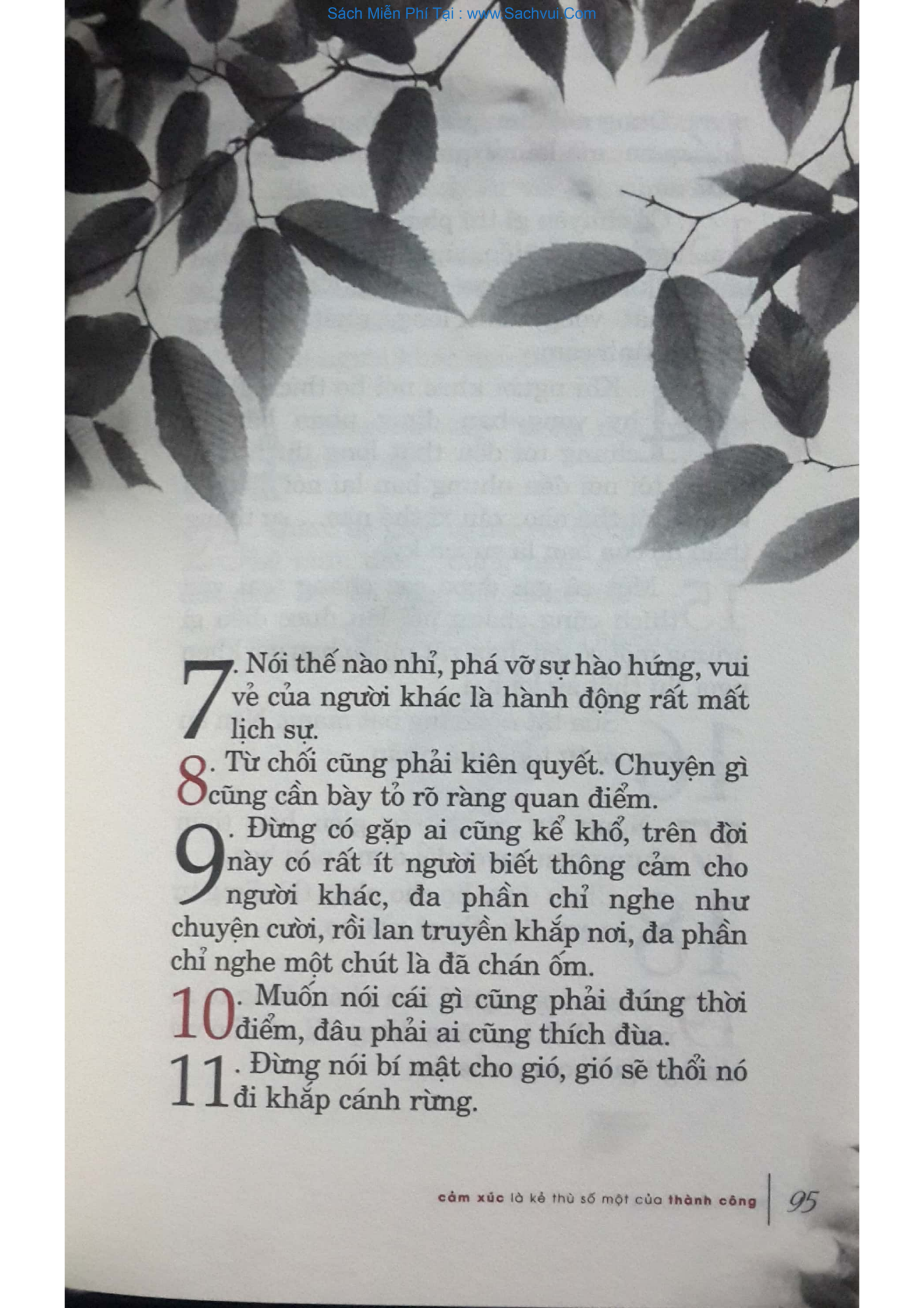
2. Khi người ta hỏi bạn “làm sao thế” thì đại đa số chỉ vì thỏa mãn sự hiếu kỳ, không phải muốn giúp đỡ bạn đâu.

3. Người ta nhắn tin, nhất định phải trả lời, dù không muốn nói chuyện hay không biết nói gì cũng nên dùng biểu tượng hay dấu câu để diễn đạt khéo léo. Không trả lời tin nhắn không phải là cao giá, lạnh lùng, mà là thiếu văn hóa.

4. Có nhiều người thích giả ngu nhưng đừng vì thế mà nghĩ họ ngu thật.

5. Mỗi người có một quan điểm và không phải ai cũng có cùng quan điểm với bạn, hãy tập quen dần với điều đó.

6. Một cô gái luôn cười tươi, vui vẻ lúc nào cũng đáng yêu hơn một cô gái mặt như đưa đám cả ngày.

-
- 7.** Nói thế nào nhỉ, phá vỡ sự hào hứng, vui vẻ của người khác là hành động rất mất lịch sự.
  - 8.** Từ chối cũng phải kiên quyết. Chuyện gì cũng cần bày tỏ rõ ràng quan điểm.
  - 9.** Đừng có gặp ai cũng kể khổ, trên đời này có rất ít người biết thông cảm cho người khác, đa phần chỉ nghe như chuyện cười, rồi lan truyền khắp nơi, đa phần chỉ nghe một chút là đã chán ốm.
  - 10.** Muốn nói cái gì cũng phải đúng thời điểm, đâu phải ai cũng thích đùa.
  - 11.** Đừng nói bí mật cho gió, gió sẽ thổi nó đi khắp cánh rừng.

12. Đừng nói đùa quá đà với người không quen, mà kể cả quen thân cũng không nên.

13. Có chuyện gì thì phải nói ra, đừng chờ người ta tự hiểu, vì người ta không phải là bạn, không biết bạn nghĩ gì. Càng chờ sẽ càng thất vọng, đau lòng, nhất là trong chuyện tình cảm.

14. Khi người khác nói họ thích gì đó, hy vọng bạn đừng phản bác, vì chúng tôi đều thật lòng thích điều chúng tôi nói đến nhưng bạn lại nói điều đó không tốt thế nào, xấu xí thế nào... sự thẳng thắn đó của bạn là sự ích kỷ.

15. Một cô gái được các chàng trai yêu thích cũng chẳng nói lên được điều gì nhưng một cô gái được rất nhiều bạn gái khen ngợi thì thật sự lợi hại.

16. Sửa tật nói năng bậy bạ. Nên ăn nói từ tốn, nhã nhặn.

17. Người ta có thể tự giấu bản thân nhưng bạn tuyệt đối đừng phụ họa.

18. Chưa được họ cho phép thì đừng tự ý xem điện thoại của họ.

19. Trước mặt người bạn ghét, đừng tỏ ra mình ghét họ, cũng đừng nói xấu họ với những người quen của họ.

20. Những lời không nói được trước mặt người ta thì cũng đừng nói sau lưng họ.

21. Hãy cư xử lịch sự với các nhân viên ngành dịch vụ.

22. Dùng “cảm ơn bạn: thay cho “cảm ơn”. Chỉ khác một chữ nhưng thành khẩn hơn rất, rất nhiều.

23. Khi người khác ngủ thì biết im lặng.

24. Đừng vội vàng “trông mặt mà bắt hình dong”.

25. Quan hệ giữa người với người là quan hệ bình đẳng, đừng nghĩ đến chuyện dựa dẫm hay lợi dụng bất cứ kẻ nào.

(Nguồn: FB / TS. LeThamDuong)

16

ĐIỀU BIẾT CÀNG SỚM, CÀNG HẠNH PHÚC

1. Có câu “nước quá trong thì không có cá, người xét nét quá thì không có bạn”.
2. Tranh chấp với người nhà, giành được rồi thì tình thân cũng mất đi.
3. Tính toán với người yêu, rõ ràng rồi thì tình cảm cũng phai nhạt.
4. Hơn thua với bạn bè, chiến thắng rồi thì tình nghĩa cũng không còn.
5. Khi tranh luận, người ta chỉ hướng đến lý lẽ mà quên rằng, cái mất đi là tình cảm, còn lại sự tổn thương là chính mình.
6. Cái gì đã đen thì sẽ đen, trắng là trắng, tốt nhất hãy để thời gian chứng minh.

7. Rũ bỏ sự cố chấp của bản thân, dùng lòng khoan dung để nhìn người xét việc; thêm một chút nhiệt tình, một chút điềm tĩnh và ấm áp thì cuộc sống sẽ luôn có ánh Mặt Trời và suốt đời mình sẽ là người thắng cuộc.

8. Ở đời, sống là để bản thân mình xem, đừng tham vọng mọi người đều hiểu bạn; cũng đừng mong cầu mọi việc đều theo ý mình.

9. Khi đau buồn hay mệt mỏi, nên biết tự an ủi lấy bản thân.

10. Không có người lo lắng thì càng phải mạnh mẽ.

11. Không có ai cổ vũ cũng phải biết tự bay lên.

12. Không có người chiêm ngưỡng cũng cần thơm tho và tươm tất.

13. Gặp phiền não thì tự tìm lấy niềm vui riêng, đừng quên đi hạnh phúc.

14. Dù bận rộn cũng nhớ giữ lại chút thanh nhàn, đừng để mất sức khỏe.

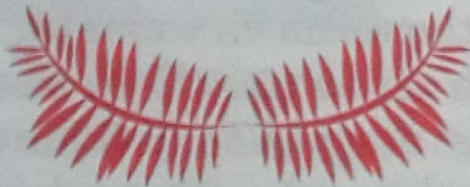
15. Mệt mỏi rồi thì tạm dừng lại nghỉ ngơi, đừng đánh mất niềm vui cuộc sống.

16. Chỉ cần trong lòng luôn nhớ đích đến và biết hiện giờ mình đang làm gì, ở đâu thì yên tâm, sẽ không bị lạc đường!

(Nguồn: *FB / TS.LeThamDuong*)

Phần 4:

CHỌN
VỢ/CHỒNG
THEO HÀM SỐ
HAY
BIẾN SỐ?

23

TUỔI

CHỌN CHỒNG LÀ VIỆC LÀM QUÁ SỨC!

Tuổi từ 18 đến 25 được gọi là tuổi khẳng định mình, cũng có người gọi là tuổi bản lề. Một cánh cửa gỗ lim đẹp, chắc chắn và bắt mắt nhưng tám bản lề ọp ẹp, cầu thả thì sẽ không bao giờ làm nên được bộ cửa, nếu có thì đó cũng là bộ cửa có tuổi thọ “đếm từng ngày”. Tuổi xuân của bạn có bị chôn vùi hay không, phần lớn là do những gì bạn làm, bạn tư duy trong độ tuổi này.

Ở mỗi độ tuổi, con người ta có một sứ mạng lịch sử với cuộc đời của mình. Tâm lý của những người từ 18 đến 25 là trạng thái tâm lý khẳng định làm người lớn. Nam giới khẳng định bằng hút thuốc lá, hay khi chở bạn gái đi chơi, chỉ cần bạn gái vỗ vai bảo “anh đi chậm thế” là sẵn sàng vít ga hết công tơ mét. Tuổi này rất thích bình luận. Với ai, cái gì họ cũng có “húng” bình luận. Những bình luận của họ có xu hướng chê nhiều hơn khen, luôn đặt mình vào hệ quy chiếu mà mặc định là mình ở trên hết thấy. Làm sao để bạn nhận ra những anh chàng trong độ tuổi 18 – 25 ngoài đường? Đó rất có thể là anh chàng mặc quần jeans, xăm trổ đầy người, vừa vít ga vèo qua làm bạn giật bắn mình. Bạn đừng sợ, ra bóng đêm sợ ma thì thường hát lớn. Quần jeans, xăm trổ có khi chỉ là tấm màn vụng về che lấp bản lĩnh thấp bên trong họ.

Ở tuổi này, nữ giới khẳng định mình bằng giác quan thứ sáu cực kỳ nhạy, nhạy nhất trong cuộc đời họ. Đó là lý do bạn thường bắt gặp các bạn sinh viên mới ra trường trong độ tuổi này được tuyển nhiều vào các vị trí có đặc thù là giao tiếp nhiều với khách hàng. Doanh nghiệp nào cũng muốn “bóc lột” độ nhạy kỳ diệu này của họ. Độ nhạy này sẽ giảm dần theo độ tuổi.

Tuổi này muốn được họ yêu, bạn phải vừa cao to, vừa đẹp trai, vừa ga lăng, vừa biết chiều chuộng... Tuy nhiên, nếu không đủ

những tiêu chí này thì bạn cũng không nên tuyệt vọng. Hãy chờ thêm một thời gian nữa, qua tuổi này, cô ấy sẽ nghĩ khác. Tuổi đời lớn lên, các tiêu chí chọn người yêu sẽ rụng dần, đến một lúc họ chỉ cần bạn là đàn ông và có tiền, thậm chí, đến 50 tuổi, chỉ còn một tiêu chí là... bạn có tiền.

Nếu so sánh anh người yêu lý tưởng của cô gái trong độ tuổi 18 - 23 với cái ly uống nước tôi đang bán thì bản chất của cái ly là món đồ đựng nước = anh chàng đó có phải là đàn ông đích thực hay không – đây chính là phần lõi của một sản phẩm; cái ly đó làm bằng thủy tinh, dung tích ngần này = tính tình, quan điểm, lối sống, ý chí – đây là phần thực của sản phẩm; cái ly bán với hình thức mang đến tận nhà, mua 10 cái trở lên có khuyến mãi = cao to, đẹp trai - đây là phần giá trị gia tăng của sản phẩm; tuổi này trăm lựa chọn nhằm cả trăm. Nhìn một anh chàng đẹp trai, đó chỉ là giá trị gia tăng, có thì tốt nhưng không phải là ưu tiên số 1. Ấy thế mà những cô gái tuổi này chỉ quan tâm đến giá trị gia tăng.

ĐÀN ÔNG SAU 30 TUỔI CHỌN VỢ THEO HÀM SỐ

O tuổi 30, cả nam và nữ đều có chiều hướng nói ít đi, trầm ngâm hơn nhưng lại... nhìn cuộc đời bằng trái tim “không tin ai nữa”.

Một cô gái 30 tuổi đang trong quá trình “nghiên cứu” một anh bạn trai, nếu anh này rủ đi chơi, cô ấy có thể đọc vanh vách động cơ của anh này là gì đằng sau cuộc đi chơi ấy. Còn cánh đàn ông tuổi này thì bắt đầu chọn vợ... chuẩn xác hơn.

Dưới 30 tuổi, trong quá trình chọn bồ hay chọn vợ, sai lầm điển hình của đàn ông là chọn theo biến chứ không phải chọn theo hàm, trong khi, bản chất của chọn vợ, chọn chồng là theo hàm chứ không phải theo biến. Chỉ cần một nốt ruồi, chỉ cần một chiếc răng khểnh, họ sẵn sàng bê ngay một “con yêu tinh” về làm vợ. Đây là sai lầm điển hình của đàn ông. Tâm lý của những anh bồ 25, 26, 27 tuổi lắc lư như cái quả lắc đồng hồ, hay ghen tuông lắm, vì lúc nào các anh cũng sợ mất người yêu. Nhưng sau 30 tuổi, các anh ấy sẽ nhìn thấy nhiều biến hơn chứ không chỉ chăm chăm vào cái biến “đẹp” nữa.

Dường như sau 30 tuổi, người đàn ông mới có được sự trưởng thành, càng tiến đến tuổi 40, độ trưởng thành càng cao. Trai 40 tuổi thường là đúng hay sai thì tôi vẫn làm theo ý chí của tôi, mọi thứ nghe được chỉ là để phán xét. Lúc này, họ đọc một tờ báo là để phán tờ báo đó. Họ đủ trưởng thành để làm theo ý chí của mình rồi. Nhược điểm của tuổi này là khó thuyết phục. Đây cũng là tuổi tỷ lệ đàn ông có bồ cao nhất, con gái rất thích những anh này. Thế mới có chuyện vui: Đầu hai thứ tóc, đi chơi với bạn gái thì bạn gái ra sức nhổ hết tóc bạc, giữ lại tóc đen cho phù hợp với tuổi mình; về nhà, vợ lại ra sức nhổ tóc đen, giữ lại tóc bạc cho hợp với tuổi mình, cho nên, ra đường, bạn thấy anh nào cỡ 40 tuổi, đầu ít tóc, chắc chắn “chú” đang có bồ.

Sự trưởng thành của người đàn ông ở tuổi 30 - 40 được ví như một cây cầu vững vàng, chắc chắn, đưa họ đến dần tới một quãng đời cũng vô cùng đặc biệt, “ngũ thập tri thiên mệnh”, độ tuổi 40 - 50, độ tuổi mà ngời ở đây họ có thể vẽ được đường hồi quy (đường tương lai) của đứa con mình. Trừ khi đứa con ấy thay đổi được nguồn lực, tức là đường tương lai nó vọt lên, nó khá hơn, còn không thì đường hồi quy mà các ông bố vẽ ra cho con mình trong khoảng thời gian này là hoàn toàn chính xác.

VÌ SAO CON GÁI NÊN TỰ CỐ GẮNG?

1. Bạn là người thuộc
đẳng cấp nào thì sẽ gặp
được người ở đẳng cấp ấy.

2 . Tôi sẽ luôn cố gắng hết mình, nỗ lực làm việc, để có một ngày, khi được đứng bên cạnh người tôi yêu, dù người ấy giàu sang, phú quý hay chỉ có hai bàn tay trắng, tôi cũng có thể giang rộng hai tay, thản nhiên mà ôm lấy người ấy. Người ấy giàu, tôi không mang tiếng trèo cao, người ấy nghèo, hai chúng tôi cũng không phải chán nản. Đây chính là ý nghĩa cho sự cố gắng của người phụ nữ. Không có mệnh công chúa, vậy phải có một trái tim nữ hoàng, dùng thái độ tích cực, sống một cuộc đời hoàn mỹ.

3 . Đem cuộc đời mình, số phận mình đánh cược lên một người khác, trên thế giới này còn có người ngốc nghếch hơn thế nữa ư?

4 . Kiếm được một người chồng tốt quá là khó, thà chị đây tự mình cố gắng nuôi mình còn dễ hơn...

5 . Cơm của cha mẹ, nằm mà ăn. Cơm của bản thân, đứng mà ăn. Cơm của đàn ông, quỳ mà ăn.

6 . Tôi muốn dùng học thức và trí tuệ của chính mình kiếm tiền báo hiếu cha mẹ. Tôi muốn dùng tiền của chính mình, tặng cho con bạn thân cái váy mà nó hằng ao ước nhưng không dám mua. Nếu có thể, tôi cũng bằng lòng dùng tiền tự tay mình kiếm ra để khiến những người tôi yêu cả đời sau này không cần ưu phiền, lo lắng. Tôi

nghĩ, tôi muốn nuôi dưỡng giấc mộng riêng của bản thân.

7. “Em phụ trách xinh đẹp, còn anh lo kiếm tiền nuôi gia đình”. “Anh lúc nào cũng có thể kiếm tiền nuôi gia đình nhưng em có thể xinh đẹp mãi mãi không?”.

8. Người có tiền không phải kẻ ngốc, nên đương nhiên là họ cũng sẽ không lấy một người ngốc về.

9. Tôi không cho rằng, phụ nữ hiểu thắng là cực đoan. Tôi không cho rằng, phụ nữ có thể vác thùng trước là phải chịu sự xem thường. Tôi không cho rằng, phụ nữ độc thân đáng bị lên án. Tôi không cho rằng, phụ nữ làm việc quyết đoán, bình tĩnh là không nữ tính. Tôi không cho rằng, phụ nữ béo gầy, xấu đẹp là yếu tố quan trọng quyết định xem người đó có sống tốt

hay không. Tôi cũng không cho rằng, phụ nữ khi đối mặt với sự phân biệt giới tính lại nên kìm nén, bỏ qua. Và buồn cười nhất chính là có những người phán đoán một người phụ nữ có thành công hay không bằng cách xem họ có lấy được một người chồng tốt hay không.

10. Người phụ nữ thành công chân chính là người phụ nữ có thể giúp đỡ chồng mình vượt qua gian truân khi người chồng gặp khó khăn.

11. Bạn có thể không trở thành một người phụ nữ thành đạt nhưng bạn nhất định phải có một công việc ổn định, có thu nhập ổn định. Bạn có độc lập thì người đàn ông mới để mắt tới bạn. Dù lấy được một người tốt tới đâu thì tiền cũng là của người đàn ông, người ta cho bạn dùng thì bạn mới có, nếu người ta không cho bạn thì bạn chẳng có gì cả.

12. Sau này, mua thức ăn, bạn không nhất định phải dùng tới mấy môn như Toán cao cấp nhưng học tốt môn Toán cao cấp ấy có thể sẽ quyết định xem tương lai bạn mua thức ăn ở đâu.

13. Có kinh tế độc lập mới có quyền được tự do lựa chọn.

14. Nào đâu có chuyện vịt hóa thiên nga, vịt con xấu xí vốn đã là thiên nga, cũng như cô bé Lọ Lem, vốn đã là con gái nhà giàu.

15. Tại sao không khiến mình trở nên ưu tú hơn để thu hút người khác mà lại phải chạy theo đuôi người ta?

16. Không bằng cấp, không năng lực, không dáng người, không ngoại hình, không IQ, không EQ, không cùng thế giới quan, giá trị quan, không cùng tư tưởng tầng lớp, không cùng hoàn cảnh, dựa vào đâu mà bạn muốn một người đàn ông tốt có ngoại hình, có năng lực, có tố chất, có phong độ, có điều kiện coi trọng bạn? Bạn không đủ hoàn mỹ, không có tiến bộ, ngày lại ngày qua, khi tuổi tác bạn già đi thì giá trị của bạn cũng theo đó mà giảm dần. Tình yêu chính là món đầu tư có tính phiêu lưu cao nhất.

17. Em muốn cố gắng kiếm tiền, không phải vì em yêu tiền, mà là vì đời này, em không muốn vì tiền mà ở bên một ai đó và cũng không muốn vì tiền mà rời xa một ai đó. Nếu hỏi tình yêu và bánh mì, em chọn cái nào, em sẽ nói, anh chỉ cần cho em tình yêu thôi, còn bánh mì thì để em tự mình mua.

(Nguồn: FB / TS. LeThamDuong)

YÊU
BẰNG TAI
VÀ
CHỌN CHỒNG
BẰNG
MÁY TÍNH
CASIO

Miễn góp ý... mấy cô đừng có cãi nữa, bởi vì tôi đâu có nói mấy cô sai. Ở tuổi của các cô, 5 - 6 năm trước, mấy bạn của tôi cũng y như mấy cô vậy?

Rón rén và e then... cũng ồ lên khi gặp một anh chàng cao to đẹp "trái". Ngắt vài cọng cỏ, đếm vài con chó lang thang ở công viên... thế rồi các cô đổ dạt vào vai nó, rồi để nó "discover" tùm lum hết.

Và sau đó, các cô kết luận đó là tình yêu, còn cái "thằng đực" kia cũng cứ tưởng thế là thật...

Diễn biến tiếp theo sau 1 - 2 năm "yêu" nhau đó là: "Anh rất tốt nhưng mà em rất tiếc!" Xong, dùng một cái, mấy cô cười một thằng lạ hoắc. Bạn bè hỏi thì các cô trả lời bằng cách lấy cái máy tính Casio ra bấm bấm, rồi nói: "Xem tao tính tổng tài sản của hai "thằng" nè, hiểu chưa?".

Rồi các cô lại kết luận: "Tình yêu phải dựa trên lý trí" và rồi các cô tự hào với quyết định của mình, rằng: "Anh ấy mới là một nửa của đời tao".

Thật ra mấy cô chẳng biết cái gì!

Kết quả là sau những năm tháng dai dẳng chinh chiến với "một nửa của đời mình", các cô lại thốt lên: "GIÁ NHU".

Tôi may mắn được mấy ông tiến sĩ thông nã cho từ sớm, cũng một phần nhìn thấy từ những người thân xung quanh. Nên cũng có đôi chút kiến thức muốn gửi tới mấy cô.

1. ĐÀN ÔNG GỒM 3 PHẦN:

+ Phần giá trị gia tăng, là vẻ bề ngoài, là quần áo anh ta mặc, là độ "dễ thương" của anh ta. Phần này chỉ nói lên 1% của đàn ông.

+ Phần thực, là ý chí, là khả năng giao tiếp xã hội, nó là thái độ và niềm tin vào cuộc sống... Phần này chiếm 49%.

+ Phần lõi, là khả năng làm "chuyện ấy" của đàn ông.

Mấy cô kết luận tình yêu của mình chỉ dựa trên 1% của đàn ông thì cưới xong không ly dị cũng uống lắm.

2. ĐÀN ÔNG ĐÚNG MỘT MÌNH LÚC NÀO CŨNG PHONG ĐỘ

Đặc biệt là lúc "nó" ngồi với mấy cô, chỉ có hai đứa, ta nói... "như một chàng ngự lâm". Muốn thấy cái bản mọt thật sự của "nó", mấy cô phải chịu khó quan sát lúc "nó" trong đám đông.

+ Thể loại đàn ông trên bàn nhậu chỉ chờ cho bạn bè uống hết xong, rồi quay ra đổ ly bia đi thì mấy cô cứ cẩn thận. Vì khi cưới "nó" về, sau một thời gian, rất có thể "nó" sẽ đổ mấy cô đi như đổ ly bia vậy...

+ Đàn ông khi đi ăn mà cứ cầu nhàu về thức ăn và phục vụ... mấy cô cũng nên chú ý. Vì thể loại này khi đi làm về, "nó" sẽ chạy thẳng vào bếp và đếm xem trong lọ còn bao

nhiều trái cà, chai nước mắm sao lại với thế này? Máy cô cứ tưởng tượng đi, sống nổi không?

+ Máy cô cũng phải rất cẩn thận với kiểu đàn ông hay nói về gia đình bằng một sự tức giận và căm hận. Một ngày đẹp trời nào đó, sự căm hận đó sẽ trút hết lên đầu các cô và “nó” sẽ cho các cô nhập viện khám răng vì “lỡ tay” hất cái cùi trỏ vào mặt các cô. Bản thân “thằng” đàn ông cũng không hiểu vì sao “nó” làm vậy, dù rất yêu các cô. Đây là một phản xạ “có điều kiện”, các cô liệu mà biết cách ứng xử.

+ Nên chọn “thằng” đàn ông biết nói lời cảm ơn và xin lỗi. Thử nghĩ đi, máy cô chuẩn bị một bữa cơm thịnh soạn và một kịch bản “giường chiếu” đầy lãng mạn. Rồi ăn xong, “nó” nhảy tót lên ghế sofa ngủ lúc nào không biết. Cảm xúc tụt về “mo” thì máy cô thấy sao?

+ Nên chọn một “thằng” đàn ông vui tính và sẵn sàng giúp đỡ người khác. Đúng quá rồi, cần gì phải giải thích nữa. Thế nhưng, cái tinh túy ở chỗ, một anh chàng vui tính và sẵn sàng giúp đỡ bất kỳ ai sẽ luôn làm cuộc sống của các cô tươi mới. Bởi vì nhàm chán và so sánh sẽ giết chết tất cả mọi thứ.

+ Cẩn thận với “thằng” nào hay nói xàm trên Facebook.

+ Còn rất nhiều, mà bất chợt tôi quên...

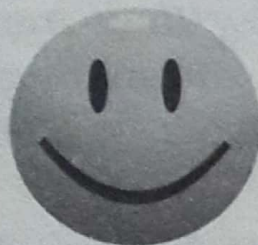
Những điều trên đây chỉ là tương đối và tôi không nói những gì tôi nói là chân lý... Vậy nên, các cô không cần phải gào rú lên, nếu tôi có nói sai.

3. CÁC CÔ NÊN BIẾT NHỮNG ĐIỀU NÀY CÀNG SỚM CÀNG TỐT

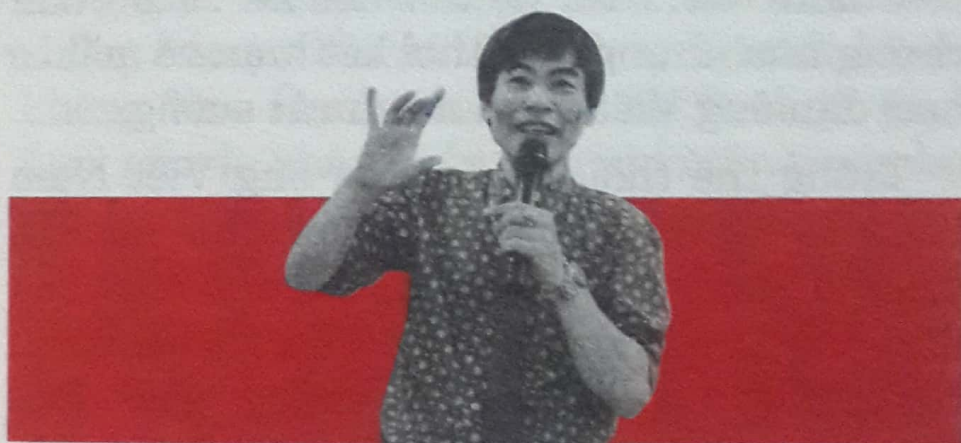
Thật đấy, đừng để khi biết rồi lại không có cơ hội mà ứng dụng. Tôi sẽ có một bài dành riêng cho mấy ả xinh đẹp mà ế.

Thế nhé, chúc các cô chọn được một nửa của đời mình và không bao giờ phải thốt lên từ: "GIÁ NHƯ".

(Nguồn: FB / TS.LeThamDuong)

VỢ NẤU CƠM THÌ CHỒNG PHẢI CHÈ CỬI

Tôi đã từng nói, đàn ông Việt Nam sướng nhất thế giới nhưng phải hiểu nghĩa SƯỚNG ở đây như thế nào cho chuẩn? Tổ chức Y tế Thế giới đã định nghĩa cuộc sống có chất lượng là: Đủ ăn, đủ tinh thần và đủ môi trường xung quanh. Sống có chất lượng chưa chắc đã sướng. Sướng là sống có chất, chứ không phải là cuộc sống chất lượng. Nghe na ná nhưng không giống nhau. Sống có chất

là sống thỏa mãn được hệ giá trị cá nhân của mình. Cho nên, giặt đồ cho vợ với người này là khổ nhưng với người khác lại là hạnh phúc tràn trề. Để xem đàn ông Việt Nam sướng hay khổ, chỉ cần lấy tổng khái niệm sướng mà mình vừa nói trừ đi tổng khổ. Nếu ra kết quả dương thì là sướng, mà kết quả âm thì là khổ.

Đứng về mặt hiện tượng, chưa bình luận bản chất, cái sướng đầu tiên là anh không phải nấu ăn; thứ hai, ở ngoài đường hay ở công ty, người ta chẳng coi anh ra gì nhưng về nhà anh cứ như vua, được quyết định mọi thứ, thích thì đi nhậu cùng bạn bè, bực lên còn đánh vợ... Tôi có thể liệt kê ra 50 dẫn chứng nữa nhưng tạm thời kết luận về mặt cơ học, đàn ông Việt Nam mình rất sướng.

Trông thế thôi nhưng đàn ông Việt Nam cũng có nhiều nỗi khổ. Người phụ nữ khổ nhất là mang nặng đẻ đau. Cái khổ nhất của đàn ông là mắc hội chứng “con gà tức nhau tiếng gáy”. Là đàn ông mà không “gáy” được thì tim cứ như bị khoét một cách âm thầm. Cho nên, trong đầu của đàn ông lúc nào cũng chỉ đau đáu phải kiếm được tiền, phải có nhà, có xe... để con gái, đặc biệt là bọn đàn ông, ngưỡng mộ mình. Nỗi đau này xuất hiện hằng ngày, tạo ra hàng loạt sự mất cân đối. Không phải giặt đồ, không phải nấu cơm, ra vẻ này nọ nhưng thực ra trong tâm khổ lắm, đôi khi là nhục nữa.

Nhưng tôi ngạc nhiên là có những cái sướng thật, mà đàn ông Việt Nam mình lại không biết hưởng. Nếu vợ nấu cơm thì đồng thời, anh phải làm gì chứ? Vợ nấu cơm thì chồng phải chẻ củi. Cái sướng nó đến từ sự chia sẻ, chứ không phải cứ để vợ đi nấu cơm, còn anh ngồi ghềnh chân lên bàn xem tivi. Tại sao người đàn ông Việt Nam mình lại hành xử như vậy?

Thứ nhất, nó thành thói quen từ thời phong kiến, đè nặng trong tiềm thức của mỗi người Việt Nam. Nguyên nhân thứ hai là từ chính các bà vợ. Họ chấp nhận sự bất bình đẳng giới như mặc định. Khi nhà có khách, chồng bảo vợ lên ăn cơm cùng thì dứt khoát không lên. Hạnh phúc của họ là được ăn ở dưới bếp, là không cần anh phải tôn trọng họ, mời họ đi nhậu... Phụ nữ có đặc điểm rất hay bao biện: “Tao” tin chính “tao” chứ tao không tin “thằng” nào cả. Rửa chén cũng phải “tao” làm, giặt đồ cũng phải “tao”... “Tao” làm “tao” mới tin. Thế là tạo ra thói quen xấu cho đàn ông. Mà để đàn ông sướng quá thì họ lại sinh hư: Rượu chè, cờ bạc, bồ bịch... Cho nên, đàn ông hư, lỗi lớn là do vợ. Để khắc phục, các bà vợ nên chấp nhận rủi ro một chút: Giao trách nhiệm cho chồng và chấp nhận đổ bể lần đầu, lần sau không đổ bể nữa.

Quá trình hội nhập khu vực và thế giới nhanh và mạnh như hiện nay có làm thay đổi tình hình không? Câu trả lời là chắc chắn có.

Chúng ta chẳng cần làm gì thì tự khắc tình hình cũng đang thay đổi và sẽ thay đổi. Nhưng quá trình này sẽ thay đổi nhanh hơn nếu nhận thức xã hội đi trước một bước. Vai trò của nhà trường quan trọng nhưng đặc biệt quan trọng là ngay từ trong mỗi gia đình. Cách giáo dục đơn giản, hiệu quả nhất là từ chính hành vi của ông, bà, bố, mẹ, cô, dì, chú, bác... Cả xã hội hô hào phải xóa bỏ định kiến giới nhưng trong mỗi gia đình lại chẳng quan tâm thì làm sao có kết quả?

Kết luận đầu tiên của tôi: Tôi ca ngợi người phụ nữ Việt Nam với tất cả những đức tính nhường nhịn, nhẫn nại, chiều chồng, thương con... nhưng tôi phản đối kịch liệt việc các chị chiều chồng để chồng sướng theo kiểu cơ học như tôi phân tích ở trên. Kết luận thứ hai: Tôi thấy khó chấp nhận kiểu đàn ông đang hưởng thụ sự sướng cơ học hiện nay mà không biết. Nếu biết mình đang sướng thì hãy cảm ơn người ta, cảm ơn bằng hành vi chứ đừng bằng lời nói suông. Ví dụ, người ta đã nấu cơm thì anh về ăn cơm, ăn nhiệt tình là cách cảm ơn chân thành nhất. Nếu coi chuyện vợ nấu cơm là bổn phận và trách nhiệm, còn việc đàn ông đi nhậu nhẹt, bồ bịch... là chuyện bình thường thì chẳng đáng mặt đàn ông.

ĐÀN ÔNG
THÍCH NGHE
PHỤ NỮ
NÓI NHIỀU,
NẾU...

Nếu bỏ hết tình cảm sang một bên thì đàn ông sợ nhất bệnh nói nhiều ở nữ giới. Mới đây có một điều tra với 1.280 đàn ông thì có 1.058 người (tức là trên 90%) nói rằng, sợ nhất phụ nữ nói nhiều.

Tại sao phụ nữ nói nhiều? Có nhiều lý do lắm: Có thể là do bệnh nghề nghiệp, có thể là do cá tính, có thể là do khí chất (con người có 4 khí chất: Nóng nảy, trầm tĩnh, linh hoạt và ưu tư, người ưu tư với người trầm tĩnh nói ít lắm nhưng khí chất là tốc độ phản xạ của não, linh hoạt thì nói rất nhiều). Cũng có thể, nói nhiều là do đặc trưng của giới tính, vì người ta phát hiện ra, trong bộ não của nữ có một vùng não làm cho nhận thức và ngôn ngữ của nữ giới phát triển hơn nam giới rất nhiều. Phụ nữ chỉ mất 4 giây để nhận xét được người khác. Thêm vào đó, vì khả năng ngôn ngữ phát triển rất mạnh nên họ diễn đạt ý nghĩ rất tốt. Cho nên, kết quả cuối cùng là họ nói nhiều.

Đàn ông có thể thông cảm nhưng phụ nữ không biết tiết chế, cứ để nó phát triển, để nó thành một đường hầm trong não, để nó thành một thói quen thì lúc ấy lại nguy hại. Đặc biệt, nói nhiều mà không đúng thời điểm thì nguy hại khôn cùng. Chồng đi làm về mệt mỏi vì doanh số giảm, vợ lại “mở

đài” thì có khi “ăn” cả nồi canh vào mặt.

Tục ngữ của Đức có câu: “Cãi lộn với phụ nữ giống như thổi đèn điện cho tắt”. Tục ngữ Pháp có câu: “Phụ nữ chỉ giữ được bí mật khi điều đó còn là bí mật với họ”. Có câu chuyện vui là vừa rồi, một phụ nữ giật được giải người giữ được bí mật lâu nhất (48 tiếng) tâm sự rằng, bí mật cứ trào lên cổ, cô ta dùng kinh nghiệm sống đẩy nó xuống. Cứ trào lên, đẩy xuống liên tục như thế, đến tiếng thứ 48 là phi ra cho bằng hết. Nói vui thế thôi, chứ vợ đi vắng hai ngày là nhà lạnh tanh, đàn ông nhớ lắm. Cho nên, nói nhiều cũng đem lại những giá trị tích cực.

Phụ nữ nói nhiều có thay đổi được người đàn ông? Chắc chắn là không, vì đàn ông rất sợ phụ nữ thay đổi (do anh mất tự tin), trong khi, người đàn bà lại rất thích đàn ông thay đổi theo ý mình. Ấy là còn chưa kể, nếu nói nhiều mà động đến “tiếng gáy” của chồng, có khi còn gây ra đại họa. Ví dụ, chồng đang ngồi nhậu với mấy ông bạn ở

thời điểm cao trào mà vợ liên tục gọi điện, rồi đến tận bàn nhậu mồm năm miệng mười kéo chồng về thì...

Thế thì nói thế nào cho hiệu quả? Thứ nhất là thời điểm nói, thứ hai là nội dung nói và thứ ba là kỹ năng nói. Người ta phân ra thành 4 nhóm. Nhóm thứ nhất là Đẹp và nói có duyên: Nói đúng lúc, đúng chỗ, đúng nội dung, đúng kỹ thuật. Nói bao nhiêu nghe cũng không chán. Nhóm thứ hai là Đẹp mà nói vô duyên: Nói liên hồi, nói như nhảy vào họng người ta. Chẳng ai thèm nghe nhóm này. Nhóm thứ ba là Xấu mà nói có duyên. Vẫn có người nghe. Nhóm cuối cùng là vừa Xấu, vừa nói vô duyên. Chắc chắn ai cũng tránh.

Nói đúng chỉ đem lại sự thuyết phục 12% thôi, còn lại là ở âm lượng, ngữ và nhịp, tạo nên chất duyên của người phụ nữ.

CÁI GÌ TIỀN KHÔNG MUA ĐƯỢC?

Đàn ông dù có giàu có đến đâu, thành đạt tới cỡ nào, ăn chơi ra sao thì cũng nên chọn cho mình một người đàn bà vì yêu thương mà ở lại bên cạnh lúc khó khăn.

Bởi vì đời có nhiều thứ phù du. Hôm nay thành đạt đó, hôm nay giàu có đó, bạn bè đó, gái gú đó nhưng ngày mai lỡ hai bàn tay trắng thì còn lại được gì? Đời, chẳng ai học được chữ ngờ đâu!

Khi bạn có tiền, bạn có thể mua được tất cả. Mua được bạn bè, mua được những mối quan hệ, mua được cả những đêm giường chiếu trắng hoa. Nhưng bạn chẳng thể mua nổi một người phụ nữ vì yêu thương mà hy sinh cả cuộc đời bên bạn, an ủi bạn lúc khó khăn, mỗi chiều chờ bạn về bên mâm cơm nóng hổi.

Con người ta, cần nhất trong cuộc đời là một người có thể nắm tay và đi đến cuối con đường, dù con đường đó gập ghềnh và lắm sỏi đá gian nan.

Đàn bà dù bao người đón đưa, bao người cung phụng, nhưng nửa đêm gà gáy nếu bệnh hoạn nhắc điện thoại lên và gọi, ai chạy đến đầu tiên thì nên gửi gắm cả đời cho người đó. Đàn ông bên bạn có thể giàu có, có thể phong lưu, có thể mua cho bạn những thứ hàng hiệu xa xỉ. Nhưng được gì khi đằng sau đó là sự cô đơn khi trái gió trở trời, không có người bên cạnh.

Vật chất vừa đủ thôi, vì tiền thì có thể làm ra, chứ người thật lòng yêu thương bạn thì có tiền cũng không mua được. Vật chất mà làm gì, khi đêm về, mình bạn cô đơn, tủi thân, rồi khóc rung rức? Chỉ cần một người luôn đi bên cạnh, yêu thương và lo lắng, như vậy đủ rồi. Đàn bà có mạnh mẽ tới đâu, đến cuối cùng vẫn là đàn bà. Như những ngày đầu tạo hóa sinh ra, mong manh và yếu đuối. Vì vậy, họ

vẫn cần đến một người đàn ông, để mỗi đêm về đưa cánh tay cho họ gối và ôm họ vào lòng.

Đàn ông nhiều, đàn bà cũng nhiều. Những người đến bên đời bạn cũng nhiều nhưng được mấy người là yêu thương thật sự? Đàn ông thì tán tỉnh đàn bà, cốt cũng chỉ có một mục đích cuối cùng là đến cái nơi gọi là giường ngủ. Đàn bà thì ngọt ngào, xởi lởi bên đàn ông, chung quy lại là cũng vì phục vụ cho bản thân mình được ăn sung mặc sướng mà không cần vất vả. Vì vậy, trong rất nhiều người, chỉ nên chọn một người. Người thật sự tốt với bạn, yêu thương bạn.

Cuộc sống càng ngày càng có nhiều thứ làm tình yêu chao đảo. Đồng tiền có sức mạnh rất lớn. Nhưng cuối cùng, nên trả tình yêu về với đúng ý nghĩa của nó.

Nếu có người yêu bạn thật sự, bạn nên trân trọng. Đừng vội buông bỏ, vì biết đâu trên đường đời sau này, bạn sẽ chẳng tìm được ai đó tốt hơn. Hạnh phúc, ở ngay bên bạn.

(Nguồn: FB / TS.LeThamDuong)

CÀ PHÊ ĐẮNG

D

úng dịp 8/3, tôi đến một quán cà phê quen trên đường Hoàng Đạo Thúy, Hà Nội. Buổi sáng trời đẹp, đang ngồi thưởng thức tách cà phê thì thấy một đoàn người hùng dũng kéo vào, lại liên tưởng đến khoảng thời gian cách đây hơn chục năm, khi đây là nơi diễn ra không biết bao nhiêu cuộc họp bàn, giảng dạy về cổ phiếu, bất động sản.

Lúc đầu, tôi cứ nghĩ là một cuộc họp “chuyên môn” của giới bán hàng đa cấp. Nhưng khi thành phần đầy đủ thì hóa ra lại là một cuộc họp gia đình mở rộng, có tới gần 20 thành viên. Có người ở tận Lào Cai về, có người từ Hải Phòng lên... Nội dung buổi họp là tổng sỉ vả cô em dâu không xứng đáng với gia đình nhà chồng. Đây có vẻ như là buổi họp cuối cùng để tổng khứ cô gái kia ra khỏi cái đại gia đình gồm rất nhiều thành phần: Giáo viên, công chức, doanh nhân... Nguyên nhân chính là cô gái không chăm sóc được bố mẹ chồng chu đáo.

Đã là họp gia đình quan trọng thì ai cũng phát biểu rất hăng. Nhưng tựu trung, quanh quẩn chỉ có mấy câu: Anh/chị/tôi không ngờ; Cô/em không xứng đáng với gia đình này; Các con/cháu sẽ nghĩ gì về cô?... Cô gái nhân vật chính cũng có cơ hội được bày tỏ ý kiến, nói lý

nha lý nhí, cũng chỉ mấy câu: Em thấy mình có lỗi, Em xin lỗi!... Anh chồng (chắc tuổi 30) kết luận: “Các anh/chị cho chúng em kết luận!”. Thì 100% kết luận là “đuổi nó ra khỏi nhà” rồi. Cuộc họp giải tán sau khoảng 45 phút.

Bình thường, tôi uống cà phê càng đặc càng “phê” nhưng vị cà phê lúc đó đắng ngắt.

Đầu tiên là đắng vì anh chồng. Vợ của mình mình không lo được, sao lại phải nhờ đến người khác? Chắc lúc lấy vợ cũng nhờ người khác? Loại đàn ông như thế này thì không xứng mặt đàn ông. Nếu vợ nó là người hiểu biết, tử tế thì chắc chắn vợ nó sẽ bỏ, nếu vợ nó không bỏ thì chắc chắn cũng phải tìm một người đàn ông khác tử tế hơn để trao gửi thể xác và tâm hồn.

Tiếp đến là đắng vì cô vợ. Tự mình biến mình thành con ở chứ đâu phải là một người vợ, người mẹ, người con dâu? Đây là lý do tôi vẫn khuyên các bạn nữ phải tự tin, tự lập quyết định cuộc đời mình.

Tiếp đến là đắng vì cách suy nghĩ và ứng xử của những người anh, người chị trong cái đại gia đình kia. Tại sao lại mặc định vợ của em mình lại phải chăm sóc bố mẹ mình? Tại sao mình không chăm bố mẹ mình?

...

Đáng nhất là khi nghĩ về những đứa con của những cặp vợ chồng này. Bố mẹ chúng sống, suy nghĩ và cư xử với nhau như thế thì sau này lớn lên làm sao chúng hiểu/biết thực sự bình đẳng giới là gì?

Đáng quá!

Phần 5:

HÀM SỐ
CỦA
TÌNH YÊU
HẠNH PHÚC

VÌ SAO
NHÂN GIAN
NGÀY CÀNG
ÍT NGƯỜI
HẠNH
PHÚC?

Trong hạnh phúc, có cả hai phần là hôn và xác, thiếu bất cứ thứ gì, hạnh phúc đều không tồn tại. Nếu yêu một anh, mà ngồi suốt ba tiếng, chỉ toàn nói chuyện về triết học, về tích phân... thì thử hỏi, hôm sau có muốn đi chơi nữa không? Nếu yêu một anh, mà vừa ngồi xuống là "về đích" luôn, hôn tới tập suốt ba tiếng, vậy hôm sau, có muốn đi chơi nữa không? Giả sử đàn ông chết hết rồi, chỉ có hai anh chàng đó, bạn chọn ai? Lựa chọn nào sẽ khiến bạn hạnh phúc?

Hạnh phúc cá nhân là một hàm 4 biến, biến số 1 là sức khỏe (hệ số 1), biến số 2 là sự nghiệp (hệ số 1), biến số 3 là gia đình (hệ số 2), biến số 4 là bạn bè (hệ số 1). Lưu ý, biến gia đình phải để hệ số 2, nếu đạt cả bốn biến này, theo đúng hệ số này, chắc chắn bạn sẽ hạnh phúc, thiếu một trong bốn biến này, các bạn đừng bao giờ huênh hoang, nói mình hạnh phúc. Tổng thời gian của bạn trong ngày chỉ có 16 tiếng, vì 8 tiếng dành cho ngủ rồi. Chia 16 tiếng này làm 5, riêng gia đình, mình phải dành cho nó hai phần, nhất định phải là vậy, đừng chỉ chú ý mũi vào sức khỏe, suốt ngày tập môn nọ môn kia mà bỏ qua 3 biến còn lại; hay suốt ngày chỉ vì cái chức

trường phòng thôi mà lao tâm khổ tứ, bỏ hết cả ba biển còn lại; hay suốt ngày chỉ trà chanh "chém gió", đi "phượt" với bạn bè, rồi cắm đầu vào smartphone như một thằng khùng, bỏ qua 3 biển còn lại... tất cả đều khiến đời bạn đi tong. Toán thống kê cho thấy, sai lầm rất lớn của đàn ông Việt Nam là, thời gian dành cho gia đình quá ít, đến cuối đời không đạt kết quả gì cả.

Chọn chiến dịch quét toàn sân, tôi luyện cả 4 biển song song hay năm nào yếu cái gì thì năm đó tập trung tôi luyện cái đó, tùy bạn nhưng phải đảm bảo cho các biển này chạy, có như vậy, bạn sẽ có hàm hạnh phúc cá nhân tối ưu. Khi hàm tối ưu thì khái niệm hạnh phúc xuất hiện. Hạnh phúc nằm trong gia đình hạnh phúc, hạnh phúc chính là sức khỏe, hạnh phúc là sự lằng lằng của sự nghiệp (vì mình cống hiến được cho quốc gia), hạnh phúc là được bạn bè tôn trọng.

Tôi thấy các bạn có nhiều nhầm lẫn nhất hiện nay là ở hai biển sức khỏe và sự nghiệp. Về sức khỏe, các bạn cần nhớ là nó có hai phần, một là não, hai là cơ bắp. Có sức khỏe là có tất, nói như vậy tầm bậy. Có sức khỏe mà không có 3 biển còn lại thì làm con bò à? Các bạn trẻ phải phân bổ ngay từ tuổi 25 thì các bạn mới "chạy" được cuộc đời mình, đó là thời khắc quan trọng tương đương với lúc bố mẹ đẻ mình ra. Cơ bắp chỉ chiếm $\frac{1}{4}$ trong tổng sức khỏe thôi, $\frac{3}{4}$ khái niệm sức khỏe

nằm ở sức khỏe não. Yêu hãy chọn "thằng" có đầu. Ngày xưa, lúc tôi yêu vợ tôi bây giờ, tôi có 6 đối thủ, tính cả tôi là 7 người tán cô ấy. Toàn "thằng" cao to, đẹp trai, nhiều bằng cấp, nhà giàu, tôi thì chưa ra trường, thế mà tôi chưa được, tôi hạnh diện lắm, cứ nghĩ mình giỏi nhưng đến giờ này, tôi thấy cô ấy mới là người giỏi, cô ấy đầu tư vào đúng cái "thằng" cần đầu tư. Hãy tỏ ra thông minh để có hạnh phúc sức khỏe, ăn uống khoa học, thay ly bia thành ly sữa. Vì sao đóng tiền học lại coi như mất; vì sao chỉ đi tập cơ bắp, ngày nay là phải đi tập thể dục não nữa chứ; liên tục trong đầu phải có chữ "tại sao", xong tự mình lý giải, không cho kẻ khác biết, để luyện não. Tôi năm nay 57 tuổi, tôi thách bạn nào 27 tuổi tranh luận tay đôi với tôi về một đề tài bất kỳ, không phải vì tôi thông minh, mà vì tôi tập thể dục não thường xuyên. Cứ "tại sao" là não phát triển lắm.

Về sự nghiệp, cũng có hai phần, một là sứ mạng (làm cho người khác), hai là hoài bão (làm cho chính mình). Mình phải giàu. Nếu anh có chức vụ mà không bao giờ làm vì người khác, tôi đổ các anh chị tìm thấy sự thanh thản trong lòng và anh không thể giàu có về tâm hồn và cả tiền bạc được. Khi bạn nhắm mắt lại, bạn tưởng tượng, khi tở mà chết đi, có ai quan tâm không ta, nếu nghĩ rằng mình chết cũng chẳng ai quan tâm cả, thì tôi nghĩ là bạn nên chết đi. Còn nếu nghĩ, mình chết

không được, bố mẹ cần mình sống, thằng em cần mình sống, công ty cần mình sống và đất nước này còn rất cần mình sống, thì tôi nghĩ bạn nên sống. Bây giờ, đến phần liên hệ, nếu là sinh viên, bạn đã kiếm được tiền chưa, hoài bão đã thực hiện được chưa, sứ mạng – có bao giờ vì ai không, tuổi này mà còn phải để ông bà già lo, là không được, mình phải lo cho ông bà già rồi chứ (!), đã lo được chưa (?), lo bằng cách dùng để họ phải bận tâm đến mình, chứ chưa cần mang tiền về.

Chú ý nhé, cả đời các bạn phải phân bổ nguồn lực hợp lý cho 4 biến đó, nhất là dân kỹ thuật, cứ hùng hục lao vào sự nghiệp, quên hết cả ba biến kia thì rất dễ rơi vào cảnh, một anh chàng nhìn đầy thông minh, đầy ngưỡng mộ trong công ty, về đến nhà nát bét, tiếc ơi là tiếc!

BÒ CHỊ
KHÔNG
NGON
NHƯ CHỊ
NGHĨ ĐÂU!

Tôi chưa thấy cô gái nào giới thiệu bồ mình mà không nói: “Anh ấy tốt lắm, anh ấy tài lắm, anh ấy tuyệt vời lắm!”; tôi chưa thấy bà vợ nào nói về chồng mình mà: “Anh ấy tốt lắm, anh ấy tài lắm, anh ấy tuyệt vời lắm!”... Thế nhưng sau đó thì toàn: “Không ngờ!” thôi à. Ban đầu tôi cũng không thể hiểu nổi, khó hiểu lắm đấy các bạn ạ. Cùng một người phụ nữ tôi gặp trước và sau khi cưới mà nói khác nhau thế đấy!

Sai lầm trong yêu đương nhiều lắm và theo một thống kê của Mỹ, lần yêu thứ hai, xác suất sai lầm tăng 10%, chứ không phải lần sau "cáo" hơn, nhận diện tốt hơn đâu. Các bạn gái, các bạn cần cảnh giác với chính mình, cảnh giác với trái tim của chính mình.

Trong con người ta, ai cũng thế thôi, từ ông tổng thống đến anh bảo vệ, người nào cũng có 4 phẩm chất, đó là Trư Bát Giới, Tôn Ngộ Không, Đường Tăng, Sa Tăng. Anh chàng đi tù vẫn có chất Đường Tăng của nó, thế nên trong khoa học về tâm lý tội phạm của công an, khi điều tra cứ khoét vào mẹ nó, nó thương mẹ nó kinh lắm, là nó khai ra thôi, có thằng thì lại khoét vào con bồ là khai. Xem mấy phim trên *HBO*, cứ đánh vào con bồ là thằng kia lòi mặt nạ ra, nó vẫn là người cả mà, dù là tội phạm. Quay trở lại anh bồ của các cô gái, khi đi chơi, anh đàn ông chỉ giờ Đường Tăng với Tôn Ngộ Không ra thôi. Nhưng thực tế thì bồ chị không ngon như chị

nghe đâu, ở xó xinh nào đó trong con người, nó vẫn có thằng Trư Bát Giới. Buổi đi chơi thứ nhất, ăn mặc đẹp, ui zùi ui, Tôn Ngộ Không đây; buổi thứ hai, đàng hoàng hết chỗ chê nha, úi zùi ui, là Đường Tăng; buổi thứ ba, lại Tôn Ngộ Không nha; buổi thứ tư, lại Đường Tăng nha; cứ thế, đi chơi với bạn, nó chỉ thò hai thằng này, cảm xúc cứ thế mà tích cực lên, đến một lúc nào đó, cô gái sẽ đổ. Đổ rồi, cưới rồi thì cậu thò nốt Trư Bát Giới ra, vì lúc này, cậu lượm được rồi mà và cảm xúc bắt đầu tiêu cực, tiêu cực, tiêu cực, cho nên, cả phần đời còn lại, người phụ nữ chỉ còn có hai từ, không ngờ, không ngờ, không ngờ là vì thế.

Lúc yêu mà không đánh cho nó thò hết cả thằng Trư Bát Giới, Sa Tăng ra, mà chỉ dùng cảm xúc thì bạn toi đấy, não phải kiểm soát được tim. Nếu xét hiện tượng này theo định nghĩa tình yêu thì cũng dễ thông cảm. Tình yêu chính là "sigma" của cảm xúc tích cực, nó chẳng có cái gì là của não trong này cả, cứ tích cực hoài thì lượng đời dẫn đến chất đời, chết lúc nào chẳng biết. Thế mới có chuyện, ông bà già bảo: "Sao mày yêu nó?", "Dạ, con thích anh ấy!", "Tại sao mày thích nó?", "Vì anh ấy dễ thương lắm!", trong từ điển về đàn ông không có thuật ngữ "dễ thương". Đàn ông phải ra trận, đàn ông não phải tốt, đàn ông phải mua được nhà, đảng này yêu thằng hiền như nai: "Anh giỏi lắm, nhưng anh không thềm cống hiến, xã hội khốn nạn quá, anh

không thềm làm!”. Nhà cháy, vợ bảo: “Anh cầm bình xịt cho em cái!”, “Từ từ, anh đọc hướng dẫn sử dụng đã!”. Đấy, khi yêu, trái tim giết chết bạn, thế nhưng không có tim thì đừng gọi là tình yêu, gay đấy, nếu chỉ não không thì đó chỉ là sự tính toán, đặt tất cả lên bàn cân, thằng nào nặng hơn, duyệt, đấy không còn là tình yêu và cũng sẽ không sống được, chỉ mỗi tim không thôi, bạn cũng chết.

Cảm xúc là phản xạ của tim thông qua một hiện tượng nào đó. Chú đàn ông khi đi chơi, ăn mặc đẹp lắm, giống y như con công đực, nó xòe đuôi ra để dụ cô gái, cô gái bắt đầu tạo cảm xúc tích cực với anh đàn ông, tỏ thể nữ tính, dù ở nhà như cướp cái. Tôi là một kẻ dính đòn đó. Tôi mời vợ tôi đi uống sinh tố, hồi đang yêu ấy, trẻ, đẹp như thế mà ly sinh tố chưa bằng gang tay, 3 tiếng đồng hồ uống hết có 1/3. Đã đẹp, ngồi đối diện lại cứ cầm cái ống hút tỏ thể uống duyên dáng từng tí một, đây nữ tính, tôi cuống hết cả lên, tự nhủ: “Thế này mà không cưới thằng khác nó cướp mất!” và tôi cưới vợ năm 22 tuổi, con tôi bây giờ lớn lắm rồi, nó là kết quả cuối cùng của “sigma” cảm xúc tích cực đấy. Cưới về, một lúc uống hết 5 cốc sinh tố, vút ống hút lung tung, nhất là lúc có bầu. Dùng não mà soi thì đúng là sai lầm (!).

BẠN ĐANG LÀ NGƯỜI YÊU HAY CHỈ LÀ NGƯỜI TÌNH?

Trong bất cứ hành động của bạn, đều có hai bộ phận điều khiển nó, bộ phận thứ nhất là não, bộ phận thứ hai là quả tim. Tình yêu cũng vậy.

Trong tình yêu, ngoài tình dục, còn có thêm tình người. Về tình người thì như này, nó đứt tay mà sao mình đau thế; bạn gái đi công tác, mình nhớ lắm, chứ không phải nó đi công tác mà mình khoái; tình yêu gắn liền với tình người, nó gắn liền với nhu cầu được chăm sóc, bạn trai mình bệnh mà mình không yên được, nó lạ lắm. Nếu không có tình người thì thứ tình cảm đang tồn tại giữa các bạn không phải là tình yêu thực sự và các bạn chỉ là người tình của nhau, giải quyết giùm nhau nhu cầu tình dục, nhu cầu sinh lý.

Muốn biết mình là người yêu hay chỉ là người tình, bạn phải tìm hiểu xem tình yêu là gì. Nếu coi Tình yêu là một hàm $f(x)$ gồm 3 biến thì biến số 1 là sự hâm mộ về tâm hồn, biến số 2 là sự hâm mộ về tri thức và biến số

3 là âm mộ về thể xác, nếu thiếu một trong ba biến đó, bất cứ biến nào, bạn chỉ là người tình hay... người dung mà thôi.

Về sự âm mộ nói chung, các bạn có thể tưởng tượng như này, không biết với người khác ra sao, chứ ở bạn gái tớ, có những nét mà tớ âm mộ, ngưỡng mộ lắm, ngưỡng mộ chỉ ở khía cạnh nào đó thôi, có thể là chung thủy, có thể là học giỏi... Hồi còn là sinh viên, tôi bần khoản lắm, không hiểu sao mấy con cùng lớp nó cứ lao vào yêu thầm nhớ trộm thầy giáo của tôi, mà ông thầy thì già, lại xấu trai nữa. Thực ra, cái này dễ giải thích thôi, đó chính là sự âm mộ về tri thức, một trong ba biến của tình yêu đấy. Âm mộ sẽ tạo ra sự kính trọng, các cô sinh viên đăm đúi thầy mình là vì cái này nhưng không bền vì chưa chắc đã có biến âm mộ về tâm hồn, biến âm mộ về thể xác, cứ đơn phương vậy thôi, rồi hết lúc nào không biết, nó không phải là tình yêu, lõm hẩn hai biến cơ mà. Thế nhưng mà âm mộ thì vẫn cứ âm mộ, lớp 7, lớp 8, lớp 9 yêu thầy tung bưng, sinh viên yêu thầy tung bưng, tôi dính đòn quá trời, tôi biết rồi, gọi là yêu chứ chưa phải là tình yêu đâu.

Hồi xưa tôi cũng chẳng hiểu sao, khi thấy gái cứ bu vào mấy thằng mất dạy, đầu gấu đầu mèo nhưng được cái nó đẹp trai, hồi đó tôi chưa biết, trong tình yêu có âm mộ thể xác mà. Âm mộ về thể xác thì nó dễ ra ham muốn, biết là mất dạy nhưng cưỡng lại vẻ đẹp

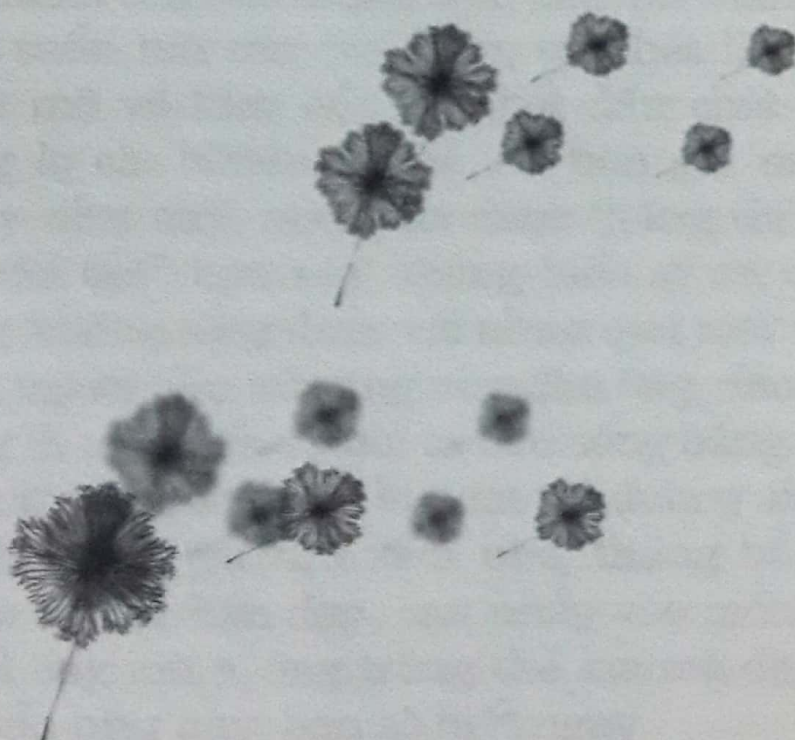
traai của nó không được. Chị nào cũng bảo không quan tâm đến đẹp trai nhưng nói phét đấy, gặp người đẹp trai là xỉu liền à. Nhưng nếu mỗi đẹp trai thôi thì cũng dính nhau, làm người tình của nhau được một tuần là cùng, rồi mà không hôn nhau nổi nữa ấy chứ, thiếu tâm hồn, thiếu tri thức thì đâu phải tình yêu, còn chấp nhận cái tiếng là người tình thì có mấy ai chấp nhận được, thế là tan.

Muốn tình yêu sống được, muốn duy trì vai trò người yêu của mình, bạn phải giữ 3 biến này song song tồn tại trong cuộc sống của hai người, chỉ có như vậy, nó mới đem đến cảm xúc yêu cho hai người. To cao đẹp trai, cầm bằng tiến sĩ nhưng vừa về đến nhà, quăng bộ complet cái là lao xuống bếp, nâng lọ cà lên đếm xem còn bao nhiêu trái, bạn ôm thằng đó một tuần mà còn ôm được, tôi chết liền, sự hâm mộ về tâm hồn cứ chết dần chết dần cùng lọ cà. Nhiều cô nói với bạn gái mình: “Mày như này, mày yêu được thằng thế mà còn đòi bỏ!”, bạn này không hiểu gì cả, có cố cũng không sống được với nhau quá một năm đâu, người phụ nữ cũng như đàn ông, đàn nào cũng là người cả, người ta đều sống bằng cảm xúc, khi cảm xúc yêu bị triệt thì đường ai nấy đi thôi. Bạn cứ thử xem nhé, thằng bồ vừa khen cô hoa hậu đẹp, bạn nhảy vào ôm nó: “Mắt ông mù à, ông trông thế kia mà đẹp à”, vài lần như này, bạn sẽ biết ngay.

Theo thống kê từ bệnh viện Từ Dũ tôi nhận được thì cứ sau Noel một tháng, số lượng các bạn nữ đi phá thai tăng đột biến, mà hầu như các bạn quan hệ ngoài ý muốn chứ không phải là trong ý muốn. Hai đứa đi chơi đêm Noel rất lành mạnh, không hề có ý định gì nhưng đi đến 8h - 9h giờ thì OK, còn đến 12h thì sinh chuyện liền. Nhưng đây là người tình các bạn nhé, sau đêm Noel thì có thể được nâng cấp lên người yêu nhưng cũng có khi chỉ là người qua đường.

VĂN HÓA
TÌNH DỤC
TRONG
TÌNH
YÊU

Ngoài đường có văn hóa giao thông, chung cư có văn hóa chung cư và **trong tình yêu có văn hóa tình dục**, bạn không có văn hóa này thì bạn và đối tác chỉ giống con gà trống với con gà mái, các bạn chỉ là người tình của nhau, tuyệt đối không được gọi nhau là người yêu.

Tôi định nghĩa Hàm số tình yêu là một hàm 3 biến, một biến là ham mộ về tâm hồn, một biến là ham mộ về tri thức, một biến là ham mộ về thể xác. Ham mộ về thể xác, nó chính là cái làm phát sinh ham muốn tình dục, là một trong ba biến không thể thiếu để tạo nên Hàm số tình yêu, không có biến này, bạn không được công nhận là “người yêu” đâu. Mức độ ham mộ về thể xác phụ thuộc rất nhiều vào tông, gu của mỗi bạn. Có bạn bảo Sơn Tùng đẹp lắm, có bạn lại không thích kiểu Đan Trường, Sơn Tùng mà thích kiểu chúa rừng xanh cơ, là tông, gu đấy các bạn ạ! Thể xác nó còn liên quan đến mùi, vị, ý thích cá nhân của chủ thể được ham mộ, nên nó cá nhân, chủ quan lắm. Yếu tố thể xác này thực sự rất tế nhị. Có đưa bỏ bỏ, hỏi thế nào cũng

không nói, cuối cùng lòi ra: “Thằng này mùi kinh lắm!”. Về thể xác, bạn phải biết cách thu phục đối phương, có nghệ thuật cả đấy, không biết cách là bạn thua, “Thằng này tao không yêu được vì nó mặc nhà quê lắm mày ơi!”. Với nữ, phần thể xác này quan trọng hơn ở nam, các bạn đừng coi thường yếu tố thể xác trong tình yêu, các bạn phải đẹp.

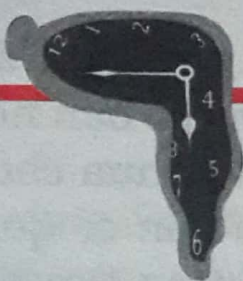
Văn hóa tình dục không hề trừu tượng, nó cụ thể và rõ ràng như thế này, nếu tôi không đủ năng lực quan hệ tình dục nữa thì tôi e rằng mối quan hệ của tôi với vợ tôi có vấn đề đấy, dù tâm hồn, tri thức của tôi vẫn ở đỉnh cao. Vì thế, tôi mà yếu sinh lý, tôi phải thiện chí đi chữa bệnh, không được lên gân lên cốt, không là mất vợ, mất người yêu như chơi. Đừng có đùa, riêng yếu tố thể xác này nó

chiếm tới 60% thành công trong quan hệ yêu đương này. Dính phải biến này là gặp tai ương về tâm hồn đến cuối đời cơ các bạn ạ, chứ nó chẳng ảnh hưởng gì đến thể xác đâu, mất trinh hay còn trinh chỉ là chuyện nhỏ lắm nhưng nếu mất trong điều kiện không đạt được ba yếu tố then chốt của tình yêu này thì các bạn sẽ di chứng đến cuối đời, thậm chí nhìn thấy thẳng đàn ông là thấy kinh tởm rồi. Vì vậy hãy cân nhắc, cân nhắc xong rồi thì yêu hết mình.

Nói rằng người phương Tây bừa bãi trong văn hóa tình dục là các bạn nói sai hết. Khi cả hai bên đều chưa vợ chưa chồng, các bạn đều là người tự do, các bạn có quyền tìm hiểu về đối phương chứ. Trong tìm hiểu thì nó có ba khúc, như trong kinh doanh ấy, tìm – hiểu – thứ ba mới nhận lời hay không nhận lời. Giai đoạn tìm, tôi tìm mười anh; giai đoạn hiểu, tôi uống cà phê với từng anh; giai đoạn ba, ngồi tổng hợp, chốt sale. Chưa chốt sale, bạn còn quyền tự do tìm hiểu.

TÌNH YÊU ĐÍCH THỰC LÀ GÌ?

Tình yêu là một phạm trù không ai dám nói phét, tôi cũng không dám "chém gió", "cưa bom" với các bạn về nó đâu. Định nghĩa tình yêu đích thực phụ thuộc vào nhiều yếu tố lắm, trong đó có cả phong tục, tập quán, bối cảnh lịch sử ở từng quốc gia, mỗi nơi tình yêu đích thực được định nghĩa theo một kiểu, các bạn đi nhiều, trải nghiệm nhiều, may ra mới hiểu được, chấp nhận được.

Tôi lấy một ví dụ xa xôi như này, ở châu Âu, lấy vợ còn trinh tiết, họ không lấy đâu, vì với họ, như vậy là chưa trưởng thành về tâm lý; hoàn toàn trái ngược với Việt Nam hiện tại, chưa nói đến trước đây, "đứa" nào mà không còn trinh tiết, chào thân ái. Các bạn cứ liên hệ rồi cười một mình đi, ví dụ mai là ngày cưới của bạn mà hôm nay chợt phát hiện ra, vợ tương lai của mình không còn trinh tiết nữa, tôi nhấn mạnh là còn một ngày nữa là diễn ra đám cưới, bạn có cưới không, bạn nào trả lời "Có!" thì tôi hỏi tiếp, cưới xong có thấy tức không, tôi chắc là nhiều người tức lắm. Anh có còn không mà anh đòi người ta còn, có thấy đàn ông Việt Nam "*chồng chúa, vợ tôi*" không, có thấy ích kỷ không, vậy thôi nhá, bỏ thối đó đi.

Tình yêu đích thực hay còn được gọi là **tình yêu hạnh phúc, nếu nói theo cách nhìn biện chứng của một nhà kinh tế như tôi thì nó là hàm 3 biến**, biến thứ nhất là sự hâm mộ về tâm hồn, cái này nó cũng đề ra tình bạn, cho nên bạn bè chơi với nhau phải có "cạ", hợp "cạ" mới chơi được; biến thứ hai là sự hâm mộ về tri thức, cái này nó đề ra sự kính trọng, là tôn trọng đấy; và biến thứ ba là sự hâm mộ về thể xác, nó đề ra ham muốn. Cộng ba biến này lại thì ra tình yêu hạnh phúc, thiếu một trong ba biến này, bất cứ biến nào thì là bạn đang có người tình chứ tuyệt đối không phải là người yêu.

Nào, bạn hãy liên hệ bản thân đi, giả sử bạn là nữ, thứ nhất, có hâm mộ tâm hồn bạn trai không, lưu ý, đàn ông phải phóng khoáng, chứ đừng động tí là ghen tuông, bạn gái mặc cái áo mỏng tí cũng thắc mắc; thứ hai, có hâm mộ tri thức của nó không, bằng cấp không quan trọng, tri thức ở đây là kiến thức cơ bản, triết học, địa lý, văn học, ứng xử, bằng Bách khoa, Sư phạm chỉ là bằng nghề thôi, không đồng nghĩa với tri thức, phải xem anh ấy kiến thức có rộng không; thứ ba, về thể xác, nhìn thấy nó có thấy ham không, nếu có cả hai thứ trên, có luôn cả cái thứ ba này thì đó là một tình yêu đích thực, một tình yêu hạnh phúc.

Chỉ duy trì ham muốn thể xác trong một mối quan hệ thì cũng không phải vi phạm

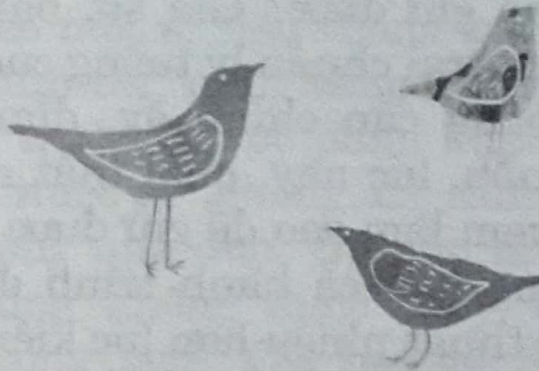
pháp luật đâu, ở tuổi sinh viên, chúng ta ham hồ thế xác lắm, ở nước ngoài, người ta thừa nhận mối quan hệ kiểu này, mối quan hệ thế xác, người ta đặt tên cho nó là quan hệ người tình, còn ở mình thì còn tùy nhưng phải hiểu thế nào là quan hệ người tình, nếu bạn mượn chữ “tình yêu” để gọi nó thì tôi không chấp nhận.

Giờ giả sử bạn là nam đi, chúng ta lại làm bài test nhỏ như trên, thành thật trả lời các câu hỏi của tôi, trả lời không thật có nghĩa là tâm hồn què quặt đấy. Thứ nhất, bạn có trân trọng tâm hồn bạn gái không, nói chung là nó hay lèm bèm không, không lèm bèm không phải con gái, nếu bạn bênh bạn gái, bảo nó không lèm bèm là bạn dính phải đàn ông rồi đấy, con gái mà không lèm bèm thì tôi chết, nó không lèm bèm thì sau này chú đưa nó 100 triệu đồng, nó đi phá gia chi tử hết trong một nốt nhạc, con gái phải lèm bèm tí chút; thứ hai là tri thức, là cuộc sống hằng ngày đấy, xem nó luộc rau là biết liền à, quan sát lúc nó kiểm tra rau chín chưa ấy, nó phải cẩn thận xem rau chín chưa là không ổn đâu; thứ ba là về thể xác, có ham không, nếu không ham thì đừng nói tình yêu đích thực ở đây, nhìn thấy bạn gái có muốn hôn và hơn thế nữa không, hãy thành thật trả lời câu hỏi này, tình yêu của bạn có phải là đích thực không, bạn là người biết rõ nhất, có khi cô bạn gái của bạn cũng chẳng biết được đâu.

Cứ có 3 biến, hâm mộ về tâm hồn, hâm mộ về tri thức, hâm mộ về thể xác, bạn sẽ có tình yêu tuyệt vời lắm, tôi chắc chắn, giờ thuyết phục các bạn định nghĩa này khó lắm, các bạn chưa thấy bị thuyết phục thì cũng dễ hiểu thôi nhưng lúc thấy nó nét rồi thì đa phần đã 57 tuổi như tôi đây này, tôi tin rằng, các bạn ý thức được điều này khi càng trẻ thì các bạn càng ăn. Có được biến tình yêu rồi, hòa cùng biến sức khỏe, biến sự nghiệp, biến bạn bè nữa thì bạn có một cuộc sống tuyệt vời. Các bạn còn ăn chơi, nhảy múa, xác thịt thì đại họa, đại họa không chỉ về thể xác mà nó bệnh hoạn về tâm hồn, sau này, nhìn thấy con gái, bạn không thấy còn giá trị gì nữa, không còn tí lòng tin nào cả.

BÍ MẬT CỦA MỘT TÌNH YÊU ĐÍCH THỰC NẴM Ở ĐÂU?

Bí mật này chắc chắn không phải của Lê Thẩm Dương rồi, tôi chỉ đang đi truyền tri thức của nhân loại cho các bạn. Người ta đổ đầy máu ra sàn mới có bí mật tôi sắp nói ra, các bạn có nhiệm vụ đọc, rồi lấy cái mạng mình ra để làm vật thí nghiệm. Chúng ta sinh ra là bằng nhau, mọi sự do sự học mà ra, đây là lý do, trong tình yêu, dù người khác có đổ máu nhưng bạn để tâm một tí là không cần đổ máu mà vẫn có tri thức về nó, thậm chí là cả kinh nghiệm nữa.

Kiểm tình yêu đích thực ở đâu, kiếm được rồi thì làm sao giữ được? Giả sử, bạn kiếm được một chàng trai chuẩn lý tưởng của mình rồi, chuẩn không cần chỉnh ấy, đừng ngồi rung đùi vội nha, lúc này, phải thật nghiêm túc tìm hiểu xem làm sao để giữ được nó, cái này quan trọng hơn cả hành trình đi kiếm đấy, cần nghệ thuật nhiều hơn lúc kiếm. Đầu tiên, tôi muốn nói với các bạn rất chân thành, mình phải xứng đáng với người ta nếu muốn người ta phải xứng đáng với mình, xứng đáng thì quan trọng nhất là ở tâm hồn và tri thức, còn lại là thể xác.

Tôi nói vậy nhưng tất cả dồn vào thể xác thì lại sai bét, bí mật của một tình yêu đích thực, của một tình yêu hạnh phúc cũng chính là chỗ này. Bạn hãy là một người có tâm hồn đẹp, có tri thức, thể xác xuất sắc nữa thì tôi chắc chắn, bạn không cần phải làm bất cứ một động tác nào để thu hút đàn ông nữa, hành động của bạn là hành động lúc rèn luyện tâm hồn, rèn luyện thể xác, rèn luyện trí tuệ ấy. Đàn ông tinh lắm, thế là bạn có được nhiều người theo, xong rồi, bạn kiếm được một người đồng điệu với bạn thì còn gì là không hạnh phúc nữa, vậy nên ở đây, bí mật là bằng mọi cách, mình phải có tâm hồn đẹp, có tri thức, thể xác xuất sắc trước, sau đó, hãy chọn một chàng cũng có ba cái đó. Đàn ông nó cần cả "gỗ", cả "nước sơn", chứ đừng ngại biện, em chẳng cần đẹp, em chỉ cần tốt là được, các cô gái nhé. Xin tiết lộ với các bạn gái, theo một số liệu thống kê của Anh, 47% nam nhìn nữ, nhìn vòng 1 trước; 30% nhìn vòng 3 trước; các bộ phận khác là 23%, có tí nào là "nước gỗ" không, cái nhìn đầu tiên này mà không qua được thì đến muôn đời "nước sơn" cũng không được thấy, các bạn thấy quan trọng chưa? Các bạn gái làm đẹp là làm cho các bạn, là làm cho mình tự tin, mẹ nào cổ cao ba ngón thì búi ngược tóc lên cho cả thiên hạ nhìn thấy cái đẹp trời cho này, mẹ nào cổ ngắn thì để tóc thề đi, bí mật nó nằm ở sự tinh tế đó.

HÃY LÀ MỘT NGƯỜI CÓ TÂM HỒN ĐẸP

Bí mật đầu tiên theo cấu tạo thành phần của một tình yêu đích thực, một tình yêu hạnh phúc, đó là tâm hồn đẹp. Về mặt tâm hồn này, bạn làm thế nào tôi chẳng biết được nhưng bạn phải gieo vào đầu óc người đối diện, người ta gọi là vẽ bằng mắt những hình ảnh sau đây: Chung thủy, lãng mạn và tính luân lý.

Chung thủy, đó là phần con người của chúng ta đấy, con vật là tạp giao, con người đẩy lên thành lương hồn, chung thủy là thuộc tính của tình yêu con người, đây là thuộc tính cao nhất của đặc điểm này, tâm hồn đẹp. Nếu người đối diện không nhận ra được điều này từ bạn thì sinh chuyện ngay. Đẳng này, có bạn trai rồi, thằng khác nó nhắn tin, chẳng mẹ nào từ chối đâu, nhắn lại ngay: “Hẹn anh hôm khác, thế mà anh không nhắn sớm!”, đừng lúc nào cũng lung lửng, tiếp tục phát triển thị trường như thế. Chị em nhà mình thì luôn là, tao yêu thằng áo đỏ thì thằng áo đỏ không được nói chuyện với con nào, còn bà thì muốn nói chuyện với thằng nào thì nói, tại sao các bạn lại tham lam thế?

Giờ đến lãng mạn nha, bạn phải duy trì được sự lãng mạn, nếu bạn trai không gieo

được vào đầu bạn gái mình sự lãng mạn và ngược lại, thì vút. Phụ nữ Việt Nam, vừa về đến nhà là thì thầm “anh ơi, còn thiếu nửa chỉ nữa thì 10 cây”, lúc nào cũng chỉ tiền với vàng thôi. Quần rách gối, mẹ ấy cắt gấu đi làm quần soóc cho chồng, tôi đảm bảo anh chồng đi so sánh ngay với cô đồng nghiệp chứ không đâu xa, rồi nó nhàm chán chứ. So sánh và nhàm chán sẽ giết chết tất cả tình yêu trên thế giới này.

Cuối cùng là tình luân lý, người ta gọi là tính đạo đức, làm cho đối tác của mình nề phục tâm hồn mình, nếu bạn còn đại diện cho cái sai, theo quy phạm đạo đức của dân tộc người ta đang quy ước, thì các bạn thua. Hãy hành động thật đạo đức với bạn gái. Giờ tôi hỏi điều này, các bạn phải thành thật nhé, theo bạn có nên sống thử, bầu trước khi cưới, cả hai bên đều chưa vợ, chưa chồng, tự nguyện, không ai ép uống ai, có nên không; và bản thân bạn có muốn sống thử, bầu trước khi cưới không? Ở đây, liên quan đến pháp lý là không nhé, chỉ liên quan đến tâm hồn thôi, tôi khẳng định, sống thử không vi phạm luật pháp, có bầu trước không vi phạm luật pháp nhưng đứng về luân lý nói chung, nói về ảnh hưởng đến tâm hồn đoạn dài của cuộc đời sau này thì nên hay không nên lại là vấn đề rất lớn.

HÃY LÀ MỘT NGƯỜI CÓ TRI THỨC

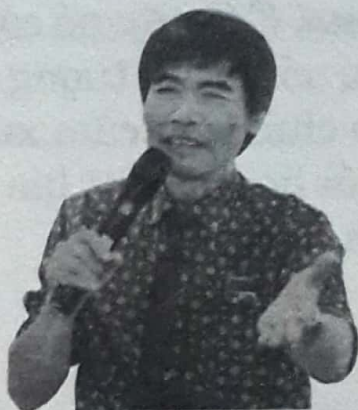
Về phương diện tri thức, làm sao cho bạn gái mình nó thấy tự hào về mình, kính trọng mình, nụ hôn lúc ấy mới ngọt như mía và ngược lại, còn không, nó thuần túy là nụ hôn của phần con, đây là lý do các bạn trẻ thích yêu mấy anh có vợ rồi, thậm chí có anh 70 tuổi vẫn có bồ kém mấy chục tuổi là thế, tâm hồn anh ấy cần cỗi nhưng anh ấy có được sự ngưỡng mộ của các cô gái về mặt tri thức, từ ngưỡng mộ, nó nhảy sang tình cảm nhanh lắm, đúng 30 giây thôi. Nữ có đặc điểm là, họ chấp nhận được che chở, trong khi nhu cầu của đàn ông là đi che chở, gặp nhau thì đương nhiên là vỡ trận, ngoại tình cũng là ở đây.

Tri thức gồm hai thành tố, kiến thức chuyên môn hẹp và kiến thức ngoài chuyên môn hẹp.

Kiến thức chuyên môn, là kiến thức nghề, là cử nhân Bách khoa, cử nhân Sư phạm... nhưng rất tiếc bằng Bách khoa, Sư phạm... nó chiếm trong khái niệm tri thức này chỉ 15% thôi, 85% còn lại của tri thức nằm ngoài chuyên môn hẹp, ngoài bằng Bách khoa, bằng Sư phạm, thế bạn mới thấy “cái thằng này chẳng có bằng đại học nào mà sao nó cư gái giỏi thế”. Vậy, đồ đại học là nắm chắc phần kiến thức chuyên môn hẹp rồi, lưu tâm rèn kiến thức ngoài chuyên môn hẹp nữa là có thể tán gái vèo vèo.

Này, đừng nói người không đi học đại học là dốt nha, là vô học nha, vì đời có 5 ông thầy, cử nhân Bách khoa, cử nhân Sư phạm mới được học một ông thầy trên bục giảng thôi, ông thầy này càng lúc càng giảm giá trị, kể cả ông thầy ở ĐH Harvard cũng thế thôi, nếu chỉ học một ông thầy này, làm sao bạn làm bạn gái phục được.

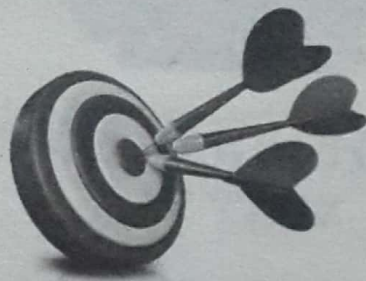
Mời bạn đọc lại bài: ***Chưa có 5 ông thầy thì chưa thể thành người*** (trang 55)

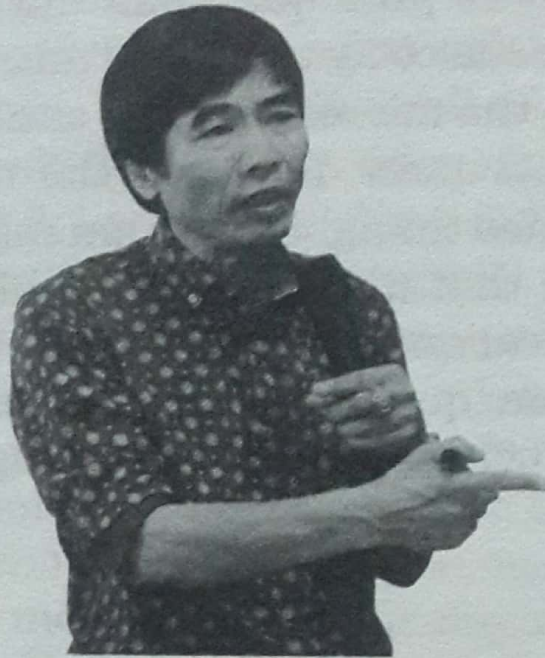
HÃY LÀ MỘT NGƯỜI CÓ THỂ XÁC XUẤT SẮC

Cứ đòi tình yêu hạnh phúc mà tâm hồn như giẻ rách, trí não kém, lại thua trận này đấy, **mình xấu mình phải biết phần dẫu**, cái phần dẫu nó hay lắm, nó làm bạn nãy ra cả tỷ ý tưởng, rồi mà bạn có thể xác xuất sắc lúc nào chính bạn cũng không hay ấy. Tôi nói thể xác nhưng cũng không xác thật lắm đâu và thể xác xuất sắc trong phần nội dung này cũng không phải cứ phải là chân dài, hoa hậu,

nó khác lắm đấy. Một thể xác xuất sắc, đầu tiên phải cân đối, chân dài nhưng phải cân đối, đừng có cao 1,8m mà chân 1,7m, còn lại là lưng. Về thể xác, các bạn phải tạo được sự đẹp của mình, tính hấp dẫn của mình, đây là quyền con người, tự tin là đây chứ đâu, hạnh phúc là đây chứ đâu. Để đạt được những thứ này, bạn phải đi học mỹ học, đừng đi học lung tung, khi bạn lúng túng không biết mặc áo dài hay đầm trong một buổi lễ mình sắp tham dự, đấy là lúc bạn phải đi học mỹ học, nếu không là bạn thua. Cái này nó có sức hấp dẫn kinh khủng lắm, nó tạo ấn tượng ban đầu, thể xác luôn tạo cho chúng ta cảm xúc, mà khi có cảm xúc, não mới hoạt động, lúc này mọi thứ mới dịch chuyển được.

Anh nào sắp lấy vợ, đừng về đến nhà là cởi hết quần áo để lộ quả bụng to như nồi nước lèo, nó làm cảm xúc của phụ nữ nó tụt xuống ngay, lại vợ phải quả quần đùi rách nữa thì cảm xúc của cô ấy tụt xuống âm. Rất giỏi, tâm hồn đẹp thế mà mất bò, mãi sau này mới biết, chỉ vì cái quần đùi rách, thế nên làm sinh viên nghèo thì nghèo thật, ăn mặc tùy tiện thì tùy tiện thật nhưng tuyệt đối không được coi thường cái quần đùi, đã là quần đùi, phải dồn tiền mua quần đùi hàng hiệu. Thế xác có quyền lực, sức mạnh kinh hoàng lắm!

Phần 6:

Phân loại tính cách bằng MBTI

Đây là một phương pháp phân loại tính cách dựa trên các nghiên cứu của nhà tâm lý học người Thụy Sĩ Carl Gustav Jung và được Isabel Myer và Katherine Briggs bổ sung.

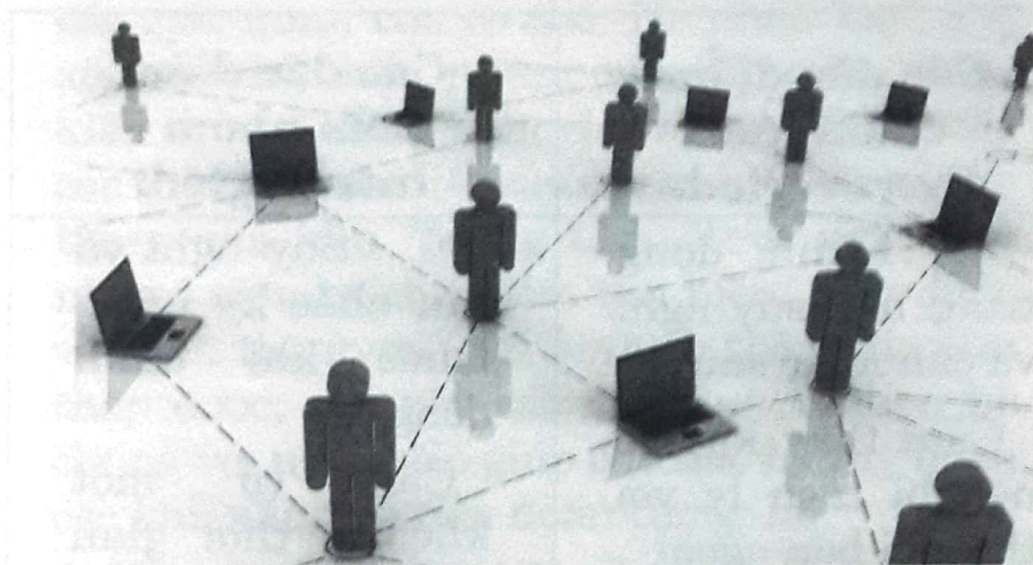
Phương pháp này dựa trên nguyên lý của Jung cho rằng có thể phân loại tính cách con người dựa trên 3 tiêu chí: Hướng nội/hướng ngoại; trực giác/giác quan; lý trí/tình cảm. Mục đích chính của Jung không phải là phân loại tính cách, ông chỉ cần một hệ thống phân loại để hỗ trợ cho các nghiên cứu của ông về ý thức và vô thức. Trong hệ thống phân loại của Jung, không có nhóm nào tốt, nhóm nào xấu, nhưng Jung nhận xét rằng: Cùng một sự vật hiện tượng sẽ gây ra những suy nghĩ, cảm xúc, phản ứng khác nhau cho những người khác nhau.

Ba yếu tố cơ bản ảnh hưởng đến suy nghĩ, cảm xúc và phản ứng của một con người là: Xu hướng tự nhiên của người đó - hướng nội/hướng ngoại; cách thức mà người đó tìm hiểu và nhận thức thế giới bên ngoài - trực giác/giác quan; và cách thức mà người đó quyết định, đưa ra lựa chọn: Lý trí/tình cảm. Sau này, Briggs/Myer bổ sung tiêu chí thứ 4: nguyên tắc/linh hoạt. Từ 4 tiêu chí này, Briggs/Myer đưa ra $2^4 = 16$ nhóm tính cách.

Tên của mỗi nhóm đều có 4 chữ cái, đại diện cho 4 tiêu chuẩn phân loại.

16 NHÓM MBTI

INFJ	ESTJ	ISTJ	ESFJ	ISFJ
INTJ	ESTP	ISTP	ESFP	ISFP

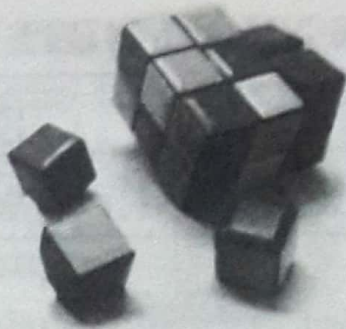

4 TIÊU CHÍ PHÂN LOẠI TÍNH CÁCH MBTI

**Tiêu chí 1 - Xu hướng tự nhiên:
Extraverted (Hướng ngoại)/Introverted
(Hướng nội)**

Mỗi người đều có 2 biểu hiện: Hướng ngoại - hướng về thế giới bên ngoài gồm các hoạt động, con người, đồ vật... Hướng nội - hướng vào nội tâm, bao gồm ý nghĩ, tư tưởng, trí tưởng tượng. Đây là 2 mặt đối lập nhưng bổ sung lẫn nhau. Tuy nhiên, một mặt sẽ chiếm ưu thế trong việc phát triển tính cách và ảnh hưởng đến cách ứng xử

<p>Các đặc điểm của nhóm Extraverted:</p>	<p>Các đặc điểm của nhóm Introverted:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Hành động trước hết, suy nghĩ và cân nhắc sau <p>Cảm thấy khổ sở nếu bị cách ly với thế giới bên ngoài</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hứng thú với con người, sự việc xung quanh • Quảng giao, thích tiếp xúc với nhiều người <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái đầu tiên trong MBTI của bạn là E</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suy nghĩ và cân nhắc kỹ lưỡng trước khi hành động <p>Cần có một khoảng thời gian riêng tư đáng kể để nạp năng lượng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hứng thú với đời sống nội tâm, đôi khi tự cô lập với thế giới bên ngoài • Thích nói chuyện tay đôi <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái đầu tiên trong MBTI của bạn là I</p>

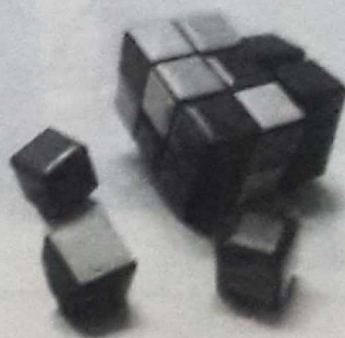
Tiêu chí 2 - Cách tìm hiểu và nhận thức thế giới: Sensation (Giác quan)/iNtuition (Trực giác):

Trung tâm "Giác quan" trong não bộ chú ý đến các chi tiết liên quan đến hình ảnh, âm thanh, mùi vị... của hiện tại được đưa đến từ các giác quan của cơ thể. Nó phân loại, sắp xếp và ghi nhận những chi tiết của các sự kiện thực tế đang diễn ra. Nó cũng cung cấp các thông tin chi tiết của các sự kiện đã xảy ra trong quá khứ. Trung tâm "Trực giác" của não bộ chịu trách nhiệm tìm hiểu, diễn dịch, và hình thành các *mô hình* từ thông tin thu thập được; sắp xếp các *mô hình* và liên hệ chúng với nhau. Nó giúp cho não bộ suy đoán các khả năng và tiên đoán tương lai.

Mặc dù cả hai cách nhận thức đều cần thiết và được mọi người sử dụng, nhưng mỗi người chúng ta có xu hướng thích cách này hơn cách kia

Các đặc điểm của nhóm Sensation:	Các đặc điểm của nhóm iNtuition:
<ul style="list-style-type: none"> • Sống với hiện tại • Thích các giải pháp đơn giản và thực tế • Có trí nhớ tốt về các chi tiết của những sự kiện trong quá khứ • Giỏi áp dụng kinh nghiệm • Thích các thông tin rõ ràng, chắc chắn; không thích phỏng đoán hoặc những sự việc không rõ ràng <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 2 trong MBTI của bạn là S</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hay nghĩ đến tương lai • Sử dụng trí tưởng tượng, hay sáng tạo ra những khả năng mới • Thường chỉ nhớ đến ý chính và các mối liên hệ • Giỏi vận dụng lý thuyết • Thoải mái với sự nhập nhằng, hay thông tin không rõ ràng <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 2 trong MBTI của bạn là N</p>

Tiêu chí 3 - Cách quyết định và lựa chọn: Thinking (Lý trí)/Feeling (Tình cảm):

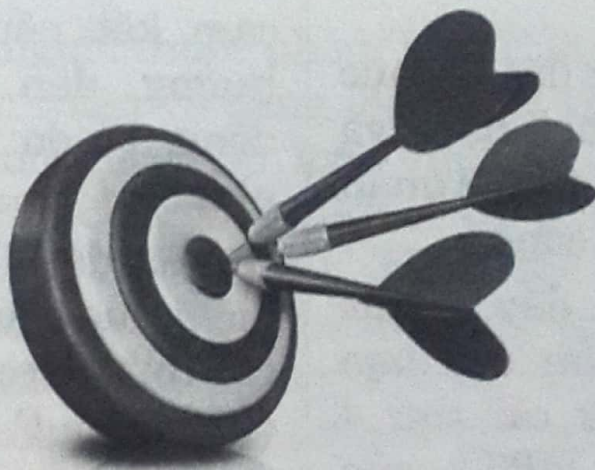
Phía "Lý trí" trong não bộ con người phân tích thông tin một cách khách quan, làm việc dựa trên đúng/sai, suy luận và đưa ra kết luận một cách có hệ thống. Nó là bản chất logic của con người. Phía cảm giác của não bộ đưa ra quyết định dựa trên xem xét tổng thể; yêu/ghét; tác động qua lại lẫn nhau; và các giá trị nhân đạo hay thẩm mỹ. Đó là bản chất chủ quan của con người. Mọi người đều dùng cả hai cách để đưa ra các quyết định, nhưng một cách tự nhiên mỗi người đều thiên về hoặc là lý trí, hoặc là tình cảm khi đưa ra quyết định của mình

<p>Các đặc điểm của nhóm Thinking:</p>	<p>Các đặc điểm của nhóm Feeling:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Luôn tìm kiếm sự kiện và logic để đưa ra kết luận • Chú ý đến các nhiệm vụ, công việc cần phải hoàn thành một cách tự nhiên • Đưa ra các phân tích phê phán và có mục đích một cách dễ dàng • Chấp nhận xung đột là một phần tự nhiên trong mối quan hệ giữa người với người. <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 3 trong MBTI của bạn là T</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Xem xét cảm giác cá nhân và ảnh hưởng đến người khác trước khi đưa ra quyết định • Một cách tự nhiên, dễ xúc động trước nhu cầu hay phản ứng của người khác. • Tìm kiếm sự nhất trí hay ý kiến của đa số • Khó xử khi có xung đột <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 3 trong MBTI của bạn là F</p>

Tiêu chí 4 - Cách thức hành động: Judging (Nguyên tắc)/Perceiving (Linh hoạt):

Tiêu chuẩn 4 liên quan đến cách thức mà mỗi người lựa chọn để tác động tới thế giới bên ngoài. Phong cách Judging tiếp cận thế giới một cách có kế hoạch, có tổ chức, có chuẩn bị, quyết định và đạt đến một kết cục rõ ràng. Phong cách Perceiving tiếp cận thế giới một cách tự nhiên, tìm cách thích nghi với hoàn cảnh, thích một kết cục bỏ ngỏ, chấp nhận những cơ hội mới, và chấp nhận thay đổi kế hoạch.

<p>Các đặc điểm của nhóm Judging:</p>	<p>Các đặc điểm của nhóm Perceiving:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Có kế hoạch chu đáo trước khi hành động • Tập trung vào các hoạt động có tính nhiệm vụ; hoàn tất các công đoạn quan trọng trước khi tiếp tục. Làm việc tốt nhất và không bị stress khi vượt trước thời hạn • Tự đặt ra mục tiêu, thời hạn, và các thủ tục để quản lý cuộc sống <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 4 trong MBTI của bạn là J</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Có thể hành động mà không cần lập kế hoạch; lập kế hoạch tùy theo tình hình <p>Thích làm nhiều việc cùng lúc, không phân biệt giữa công việc và trò chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chịu sức ép tốt, vẫn làm việc tốt khi sắp hết thời hạn • Tìm cách tránh né cam kết nếu nó ảnh hưởng đến sự linh động, tự do và phong phú. <p>Nếu đây là các đặc điểm của bạn thì chữ cái thứ 4 trong MBTI của bạn là P</p>

16 NHÓM MBTI

ENFP	INFP	ENFJ	INFJ	ESTJ	ISTJ	ESFJ	ISFJ
ENTP	INTP	ENTJ	INTJ	ESTP	ISTP	ESFP	ISFP

CHÂN DUNG NHÓM ENFP

Những người thuộc nhóm ENFP là những người thân thiện và đáng mến. Một trong số những người dễ mềm lòng nhất là những người ENFP. Ở người ENFP có cái mà người ta thường gọi là “bồng bột”. Họ có thể là một con người thông thái, nghiêm trang, đạo mạo một thời gian dài, nhưng khi họ có cơ hội, ngay lập tức họ có thể nghịch phá như một đứa trẻ con, trêu chọc người khác.

Một nghiên cứu cho thấy ENFP chiếm một tỷ lệ cao hơn bình thường trong ngành psychodrama. Phần lớn họ có thiên hướng về nghệ thuật sân khấu. ENFP thích kể chuyện vui, đặc biệt là về bạn bè của họ. Có lẽ vì thiên hướng này mà nhiều người trong số họ thích

phóng viên. Tôi có đùa với một người bạn ENFP của tôi là nếu tôi muốn cả thế giới biết về một điều gì đó, tôi chỉ cần nói cho anh ta biết.

ENFP là những người hiểu biết rộng. Chỉ biết vừa đủ cũng làm cho họ hài lòng mặc dù điều này sẽ làm cho một số người thuộc các nhóm thiên về suy nghĩ chính xác cảm thấy khó chịu. Tuy vậy, cũng có một số ENFP thành công trong các khoa học chính xác như toán học.

Bạn bè đối với các ENFP rất quan trọng, thậm chí quan trọng hơn tất cả các nhóm NF khác. Họ rất trung thành với bạn bè, và đôi khi bị biến thành vật hy sinh bởi những người vô tâm hơn. ENFP tìm thấy năng lượng cho mình khi được ở cạnh người khác. Một vài người thực sự gặp khó khăn khi phải ở một mình thường xuyên.

ENFP đôi khi bị bất ngờ vì bị tình cảm chi phối. Những quyết định vội vàng dựa trên tình cảm có thể sẽ bùng nổ với một kết quả không biết trước được. Không ít ENFP đã đột ngột bỏ việc chỉ vì những giây phút như thế.

CHÂN DUNG NHÓM INFP

Dường như những người INFP chẳng bao giờ đánh mất sự hiếu kỳ của họ. Người ta có thể nói họ nhìn thế giới qua cặp kính màu hồng. Hoặc là họ sống trong một thế giới kỳ lạ mà ngay cả những vật vô tri vô giác cũng có sức sống, ở nơi mà cây cỏ, và động vật có thể trở thành con người.

Trẻ em INFP thì giống như các nhân vật trong truyện tranh *Calvin and Hobbes*, chuyển từ hiện thực sang tưởng tượng và ngược lại. Ngoài một vài ngoại lệ, trẻ em NF thường có thể chơi với bạn bè trong trí tưởng tượng của chúng hoặc làm bạn với lũ thú nhồi bông.

INFP có khả năng nhìn thấy cái tốt trong tất cả mọi người, mọi vật. Ngay cả với những người khó ưa nhất, các INFP vẫn động lòng trắc ẩn. Mức độ cảm xúc của họ thường rất khó nhận ra, ngay cả đối với bản thân người INFP, chỉ đến khi gặp một tình huống cụ thể nào đó, khi được dịp, nó mới bùng nổ một cách mãnh liệt.

Dĩ nhiên, cuộc sống không chỉ có màu hồng và INFP cũng không phải là ngoại lệ, **họ cũng bị ảnh hưởng bởi thất bại, thất vọng.** Vì INFP thường cho nguyên nhân của thất bại là do năng lực, họ chiến đấu với nó bằng nguyên tắc đạo đức quá cầu toàn của họ; như thế họ phải hành động vì một mục đích

cao cả nào đó. INFP mô tả sự xung đột bên trong con người họ không chỉ đơn thuần là giữa đúng và sai mà là giữa cái Xấu và cái Tốt. Mặc dù không đánh giá thấp cái Xấu, nhưng INFP luôn luôn tin tưởng vào sự thắng lợi của cái Tốt.

CHÂN DUNG NHÓM ENFJ

Họ là các **giáo viên nhân từ**. ENFJ có một sức thu hút mạnh mẽ làm cho người **khác tin tưởng** vào sự hướng dẫn, giúp đỡ của họ. Rất nhiều ENFJ có thể lôi kéo, dụ dỗ

người khác dễ dàng nhờ khả năng giao tiếp và nghệ thuật bán hàng đặc biệt. Nhưng không phải ENFJ muốn dụ dỗ người khác, họ chỉ tin tưởng vào mơ ước của mình, và cho rằng họ chỉ là người giúp đỡ, hướng dẫn người khác, và thường thì họ cũng chỉ như vậy.

ENFJ cũng là những **người hiểu biết rộng**. Họ có cái nhìn toàn cảnh. Họ còn có khả năng tập trung vào nhiều thứ. Một vài người có thể đảm đương nhiều trách nhiệm và dự án cùng một lúc. Nhiều ENFJ có khả năng kinh doanh tuyệt vời.

ENFJ là những người có **tổ chức và quyết đoán** (nhóm J), nhưng họ khác với những nhóm J khác cả về mặt tổ chức lẫn tính ngang bướng. ENFJ là những người có tổ chức trên phương diện quan hệ xã hội. Văn phòng của họ có thể lộn xộn hay không, nhưng kết luận của họ (dựa trên cảm xúc) về con người và động cơ hành động thường nhanh chóng và đáng tin cậy hơn các nhóm khác.

ENFJ hiểu và trân trọng người khác. Như mọi người thuộc nhóm NF (hay rộng hơn là nhóm F), họ thường hy sinh nhu cầu của bản thân cho người khác. Họ cũng có ranh giới tâm lý mỏng manh hơn các nhóm khác, và **dễ bị thương tổn hay thậm chí bị lợi dụng bởi người kém nhạy cảm hơn**. Gánh nặng mà người ENFJ tự chất lên mình thường cũng nặng hơn khả năng chịu đựng của họ.

CHÂN DUNG NHÓM INFJ

Đằng sau vẻ yên lặng bên ngoài của các INFJ là một **niềm tin mãnh liệt vào mục đích của cuộc đời**. Nếu họ là các nhà hoạt động – INFJ cũng bị thu hút vào vai trò này – họ hoạt động vì một mục đích cao cả chứ không vì vinh quang hay quyền lợi cá nhân. INFJ là chiến sĩ của những người bị đè nén hay áp bức. Chúng ta thường tìm thấy họ trong những tình huống khẩn cấp, giải thoát cho những người bị nạn. INFJ cũng hay nghĩ đến chuyện báo thù những kẻ đã đối xử tàn tệ với những người không có khả năng tự vệ.

Hình ảnh một **chàng hiệp sĩ lãng mạn luôn có sức hấp dẫn các INFJ**

Rất khó lãnh đạo các INFJ vì họ luôn luôn nghi ngờ (một cách hợp lý) về động cơ của người khác. Đây là những người rất khó bị lừa phỉnh. Mặc dù rất niềm nở và dễ thông cảm với người khác, INFJ rất khó tính trong việc lựa chọn bạn bè. Và tình bạn của họ cực kỳ bền vững.

INFJ cũng rất giỏi về **ngôn ngữ và khéo léo trong giao tiếp**. Thêm vào đó, sự nhạy cảm với về ngôn ngữ cơ thể cũng giúp họ dễ dàng hiểu được người khác một cách chính xác. Viết lách, tư vấn, công chức, làm chính trị là những lĩnh vực thích hợp cho INFJ.

CHÂN DUNG NHÓM ESTJ

ESTJ thích hợp với trật tự và sự liên tục. Là người hướng ngoại, sự chú ý của họ hướng đến tổ chức con người, mà nó cụ thể hóa thành giám sát. Trong khi nhóm ENTJ thích tổ chức và điều động con người theo ý tưởng của chính họ, dựa trên một chương trình do chính họ vạch ra, thì ESTJ hài lòng với những quy tắc, luật lệ có sẵn, thông thường được định ra bởi một cấp có quyền cao hơn.

ESTJ là những người thích tụ tập. Họ tìm kiếm những người có cùng sở thích trong các câu lạc bộ, hội đoàn, nhà thờ hay các tổ chức xã hội khác. Họ có nhu cầu được giao lưu cùng với các ESTJ khác. Gia đình cũng là một phần quan trọng của ESTJ, và việc tham gia vào các sự kiện như đám cưới, đám hỏi, hay các cuộc họp mặt gia đình đối với họ là rất cần thiết.

Truyền thống cũng rất quan trọng đối với các ESTJ. Họ nhớ rất kỹ các ngày lễ, sinh nhật, và các dịp kỷ niệm hằng năm khác và tổ chức một cách long trọng. ESTJ cũng có xu hướng tìm kiếm nguồn gốc của mình, họ cũng thích tra cứu trong gia phả để tìm ra các tổ tiên nổi tiếng.

Phục vụ, một biểu hiện cụ thể của trách nhiệm, cũng là một mối quan tâm chính của ESTJ. Họ phục vụ người khác rất tận tình và ngược lại cũng đòi hỏi nhân được dịch vụ chu

đáo. Nếu là thương gia, các ESTJ sẽ cung cấp các dịch vụ rất đáng tin cậy và làm rất nhiều thứ để nâng cao hình ảnh của họ.

ESTJ rất nhạy cảm với tính chính thống. Phần lớn những đánh giá của họ đối với con người và sự việc phản ánh sự nhạy cảm của họ đối với những gì được coi là “bình thường” và không bình thường. Sự khôi hài của ESTJ thường xoay quanh những sự việc hoặc người có những hành động, cư xử “không bình thường”

ESTJ đề cao tính cần cù, chịu khó. Đối với họ, quyền lực, địa vị, và danh vọng phải có được từ lao động. Sự lười biếng ít khi nào được họ thông cảm.

ESTJ là những người trực tính, là con người của các nguyên tắc đã được nói rõ. ESTJ sẵn sàng đứng lên để ủng hộ những gì mà họ tin là đúng, ngay cả khi họ hầu như không có cơ hội chiến thắng. ESTJ dám làm những chuyện liều lĩnh.

Những nghề nghiệp có sức thu hút đối với ESTJ là giáo viên, huấn luyện viên, ngân hàng, chính trị và quản lý (ở mọi cấp)

CHÂN DUNG NHÓM ISTJ

ISTJ thường được gọi là **thanh tra**. Họ rất nhạy bén với đúng/sai trong lĩnh vực chuyên môn hay trong phạm vi trách nhiệm của họ. Họ cũng rất tận tâm với công việc của mình. Đúng giờ là khẩu hiệu của ISTJ. **Bí thư, thư ký, doanh nhân ...** hoặc những người được người khác xem là "đồng hồ" thường là ISTJ.

Thuộc nhóm IT nên cảm giác đầu tiên mà mọi người cảm thấy ở ISTJ là xa cách, đôi khi hơi lạnh lùng. Việc thể hiện cảm xúc nồng ấm, dạt dào rất khó khăn đối với họ và làm họ bị mất khá nhiều năng lượng.

Một trong số các câu cửa miệng của ISTJ là "**Nhung, đây là sự thật**". Họ làm việc có hiệu quả nhất khi được hướng dẫn cặn kẽ, theo từng bước một. Một khi phương pháp làm việc đã được chứng tỏ là có kết quả tốt, có thể hoàn toàn tin tưởng là ISTJ sẽ thực hiện nó một cách tốt nhất.

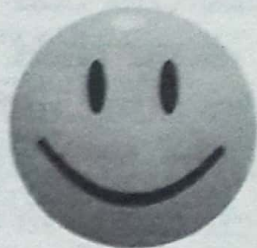
ISTJ thực sự cảm thấy bối rối khi phải làm việc với những người không nhất quán hoặc hay thay đổi - đặc biệt khi người khác không giữ lời hứa hoặc cam kết. Tuy nhiên, họ thường giấu kín cảm xúc của mình trong lòng trừ khi được hỏi. Và khi được hỏi thì họ thường nói "toạc móng heo". Đối với họ, sự thật là quan trọng chứ không phải sự khéo léo, tế nhị. Quyết tâm không gì lay chuyển nổi của ISTJ rất có ích trong các tình huống

đòi hỏi phải dám thể hiện ý kiến của mình và bảo vệ nó.

Đặc tính SJ làm cho các ISTJ có xu hướng chọn công việc trong các cơ quan tổ chức đã có uy tín. Gia đình, các tổ chức xã hội, Chính phủ, trường học, quân đội, nhà thờ là các "hang ổ" của ISTJ.

"Đây là cách mà chúng tôi thường làm" là một lý do đủ vững chắc để thuyết phục nhiều ISTJ. Tất cả những gì có thể đe dọa đến thói quen tôn trọng thời gian hay đe dọa đến uy tín của tổ chức là đi ngược lại với SJ và họ sẵn sàng chiến đấu với chúng bằng mọi giá.

CHÂN DUNG NHÓM ESFJ

Là người **bảo trợ** cho các buổi lễ sinh nhật, hội hè, ... ESFJ yêu thích các cuộc vui. Họ rất thích tham gia các buổi lễ hội truyền thống và sẵn sàng đứng ra tổ chức.

Khi tất cả mọi người đều ngang hàng với nhau, ESFJ thích đứng ra **nhận trách nhiệm**. Họ có nhìn ra vấn đề một cách rõ ràng, phân công công việc một cách dễ dàng, làm việc chăm chỉ, và vui chơi bằng tất cả sự đam mê.

ESFJ, cũng như các SJ khác, rất tôn trọng và tin tưởng những người lớn tuổi, giàu kinh nghiệm hoặc có thâm niên. Họ rất tận tâm giúp đỡ người khác và cũng cho rằng người khác sẽ sẵn sàng giúp đỡ họ.

ESFJ rất dễ bị tổn thương. Và khi họ bị tổn thương, họ không thể đè nén cảm xúc. Họ là những người rất dễ mẫn và thân thiện, nhưng không kiềm chế được khi bị làm phật ý hoặc không hài lòng. Một số ESFJ có thể định hướng những cảm xúc mạnh mẽ này để cho ra những màn trình diễn “đề đơi” trên sân khấu hoặc trên màn bạc.

ESFJ cũng hay bị thiêu đốt bởi các cảm xúc mạnh mẽ và mâu thuẫn. Cảm giác về đúng sai của họ bị giằng xé bởi lòng nhân từ và bác ái. Cảnh tượng ESFJ tự đấu tranh với chính bản thân rất đáng chú ý. Mỗi khi cần có quyết định (nhất là khi quyết định đó tạo ra mâu thuẫn, xung đột), đảm bảo sẽ có một cuộc đấu tranh giữa các giá trị đúng/sai bên trong ESFJ. Đầu tiên là một quyết định “vững chắc” dựa trên lẽ phải, sau đó đổi thành một quyết định dựa trên quan điểm thận trọng để đề phòng các thái độ thù địch...

ESFJ cảm thấy nguy hiểm ở khắp nơi - vi trùng, thời tiết, tật xấu trong con người, tính xảo quyệt - tất cả đều đáng nghi ngờ. ESFJ là những người siêu cảnh giác. Nhờ những đức tính này ESFJ có thể cực kỳ thành công trong ngành y tế hoặc giáo dục ở bậc tiểu học.

CHÂN DUNG NHÓM ISFJ

Đặc trưng của các ISFJ là họ có nhu cầu được giúp đỡ người khác, nhu cầu **“được cảm thấy mình cần thiết”**. Trong một vài trường hợp cá biệt, nhu cầu này mạnh mẽ đến nỗi các mối quan hệ cho-và-nhận thông thường không làm họ thỏa mãn; tuy nhiên phần lớn ISFJ cảm thấy hài lòng với các mối quan hệ thông thường trong xã hội. (Một trong số nhiều nguyên nhân là ISFJ – giống như các nhóm SJ khác – cảm thấy bị ràng buộc bởi các quy tắc truyền thống trong xã hội, cách thức giúp đỡ của họ thường loại trừ tất cả các yếu tố đi ngược lại các giá trị đạo đức, hoặc gây tranh cãi về mặt chính trị)

ISFJ thường không được đánh giá đúng mức trong công việc, trong gia đình, và trong vui chơi. Mặc dù họ chứng tỏ được rằng họ có thể tin tưởng được về lòng trung thành, tính hào phóng, chất lượng công việc cao... nhưng những người xung quanh lại thường nhìn họ với vẻ ban ơn, thậm chí lợi dụng họ. Cần phải nói thêm là bản thân ISFJ còn làm cho vấn đề xấu thêm, họ rất kém trong việc giao nhiệm vụ cho người khác (“Muốn như thế nào thì hãy tự làm lấy đi”). Và mặc dù họ cảm thấy bị tổn thương vì bị đối xử không công bằng, họ ít khi lên tiếng về những thành tích của mình. Cho dù cảm thấy xứng đáng được khen ngợi vì những gì làm

được, ISFJ cũng cho rằng muốn được khen thưởng vì hoàn thành tốt nghĩa vụ của mình là một điều gì đó sai trái (bởi vì hoàn thành tốt nhiệm vụ bản thân nó cũng là một phần thưởng). Thêm vào đó là ảnh hưởng của yếu tố hướng nội – không muốn tạo sự chú ý đến bản thân. Vì những nguyên nhân như vậy, ISFJ thường bị làm việc quá sức và có thể bị một số rối loạn tâm lý.

Trong công việc, ISFJ là những người làm việc có phương pháp và chính xác, có trí nhớ tốt, và có những khả năng phân tích đặc biệt. Họ cũng làm việc rất tốt trong các nhóm nhỏ hoặc tay đôi vì họ là những người kiên nhẫn và dễ đồng cảm. Là **nhân viên giỏi, đáng tin cậy**, dễ chịu nhưng ISFJ lại trở nên hay lo lắng và khó chịu trong vai trò giám sát. Mặc dù rất trung thành, nhưng sự trung thành của ISFJ lại thường hướng về một cá nhân chứ không hướng tới tổ chức. Nếu một người mà họ ràng buộc từ bỏ tổ chức, ISFJ sẽ đi cùng người đó nếu có cơ hội. Các nghề nghiệp ưa thích của ISFJ là: **Giáo viên, công tác xã hội, tôn giáo, y tá, bác sĩ (đa khoa), thư ký và một số ít công việc quản lý.**

Mặc dù đạo đức nghề nghiệp rất cao, nhưng mối ưu tiên hàng đầu của ISFJ là gia đình. Gia đình chính là trung tâm của cuộc đời họ. Họ rất nồng nhiệt và hay tâm sự với những thành viên trong gia đình, và thường

có ý muốn chiếm hữu riêng những người mà họ yêu quý. Nếu những người này thuộc nhóm hướng ngoại (E) hoặc hướng nội kiểu IT, ISFJ nên học cách hiểu đúng thái độ của họ và không nên diễn giải các thái độ này như là sự từ chối. Thuộc nhóm SJ, họ rất quan trọng việc cư xử theo quy tắc, khi một người thân nhất của họ xa rời các quy tắc này sẽ làm cho ISFJ cảm thấy rất bối rối. Mối quan hệ càng thân thiết, hành động càng công khai thì mức độ bối rối càng cao. Theo thời gian, ISFJ sẽ trở nên chín chắn hơn và học được cách xem các hành động đó như là một sự lập dị vô hại. Có lẽ khỏi cần phải nói thêm là ISFJ thường tốn rất nhiều thời gian vào việc chuẩn bị thức ăn, mua quà tặng ... cho những người mà họ yêu quý – tuy nhiên vì tính chất J nên họ thường tập trung vào những gì mà họ cho rằng người nhận nên có chứ không tập trung vào những gì người nhận muốn có.

Cũng giống như phần lớn người hướng nội, ISFJ có ít bạn thân. Họ rất trung thành với bạn bè và sẵn sàng hỗ trợ cả về mặt tinh thần lẫn vật chất. Tuy nhiên, họ lại sợ va chạm hơn. Vì vậy, nếu bạn chuẩn bị đánh nhau, đừng hi vọng họ sẽ nhảy vào với bạn. Tuy nhiên, bạn có thể tin tưởng rằng họ sẽ chạy đến nhà chức trách gần nhất để tìm sự giúp đỡ.

CHÂN DUNG NHÓM ENTP

"**Thông minh**" có lẽ là từ chính xác nhất để mô tả các ENTP. Một giáo sư đại học có khoảng nửa đề tài nghiên cứu trong đầu, có những bài giảng lý thú về những chủ đề khó hiểu là một ví dụ điển hình về nhóm này. Hoặc là những nhà soạn kịch mà tác phẩm châm biếm của họ không chỉ hài hước mà còn sắc sảo.

ENTP không chỉ giỏi dùng ngôn ngữ mà còn thích tranh luận - vì cảm thấy cần thiết và cũng để chứng tỏ các khả năng ấn tượng của họ. Họ còn có máu hài hước và thích đóng vai người phản biện. Đôi khi họ cũng nhầm lẫn và có thể làm hại những người không hiểu hoặc mặc nhiên chấp nhận các ý tưởng của họ.

Họ cũng rất sáng tạo và khéo léo trong cách giải quyết các vấn đề, đôi khi họ cũng tự lừa bản thân mình bằng cách dùng các "phương pháp giải quyết nhanh gọn" hoặc "**đi tắt**" bỏ qua các quy định nếu việc làm đó mang lại lợi ích thiết thực. Cả trong công việc lẫn trong gia đình, ENTP rất thích nghịch ngợm - cả về vật chất lẫn trí óc - càng tinh vi, phức tạp lại càng có sức thu hút với họ. Tuy nhiên, họ cũng chóng chán và dễ dàng thu hút bởi những trò chơi mới.

Bản chất của ENTP là lạc quan nhưng họ rất dễ bực mình, và cáu kỉnh khi gặp phải

những khó khăn nhỏ nhặt. Khi gặp những trở ngại đáng kể thì họ xem đó là sự thách thức đáng kể quyết tâm giải quyết nó. ENTP có xu hướng thiếu kiên nhẫn với những người mà họ cho là ương ngạnh hoặc thiếu thông minh và cũng không có ý định che giấu điều đó.

Tuy nhiên, họ cũng rất ân cần, nếu không nói là quyến rũ, khi không bị quấy rầy.

Trong giao tiếp, ENTP có khả năng tạo nên một quan hệ chặt chẽ và nhanh chóng với những người mà họ yêu quý. Với những người thân nhất, mối quan hệ đó có vẻ thoải mái và suông sẻ. Với những đồng nghiệp, những người trước đó chỉ nhìn thấy sự chuyên nghiệp của họ, có thể bị họ chinh phục bằng sự cởi mở. ENTP cũng rất giỏi trong việc tìm kiếm những người bạn thông minh và vui tính như họ. Ngoài hai đối tượng đó, ENTP ít chú ý đến phần còn lại của nhân loại ngoại trừ việc xem họ là những tính giả hoặc độc giả (tốt, xấu hoặc tiềm năng) của mình.

CHÂN DUNG NHÓM INTP

INTP là những người thích suy nghĩ, phân tích. Họ có thể chìm đắm trong các suy nghĩ của mình và xa rời thế giới thực tại xung quanh họ.

INTP rất chính xác trong các mô tả của họ, và thường hiệu chỉnh người khác (hoặc có xu hướng) nếu họ tìm thấy có một chút sai sót hoặc tối nghĩa. Khả năng này có thể làm phiền cho những người không đòi hỏi sự chính xác cao, nhưng là một thuận lợi tự nhiên cho INTP trong một số nghề nghiệp, chẳng hạn như ngữ pháp học hay ngôn ngữ học.

Nói chung, INTP là những người khá dễ chịu và thân thiện trong cuộc sống, chỉ đến khi những nguyên tắc của họ bị vi phạm, họ trở nên cứng rắn và nói thẳng. Tuy nhiên, sau đó họ sẽ quay trở lại với vẻ bề ngoài ôn hòa, không muốn thu hút sự chú ý.

Mối lo lắng thường xuyên của các INTP là sợ thất bại. Họ dùng khá nhiều thời gian để tự kiểm tra mình. Với bản chất muốn một kết cục bỏ ngõ, đi kèm với mong muốn đạt được kết quả tốt nhất (NT) làm cho họ hay do dự. Quan điểm của INTP cũng rất mơ hồ, nó có thể vừa có sức thuyết phục đối với họ và phía phản biện của họ. Đây là điểm khác biệt lớn nhất giữa INTP và INTJ, là những người tự

tin hơn nhiều và sẵn sàng hành động theo niềm tin của họ.

Toán học là một ngành mà nhiều INTP ưa thích, tương tự là ngôn ngữ, máy tính, và những khoa học phức tạp khác. Các INTP rất say mê tìm hiểu, khám phá, nắm vững và làm việc với hệ thống. Sự say mê này làm cho họ thờ ơ với cuộc sống xung quanh, quên cả thời gian và những thú vui khác. Hoàn thành một mục tiêu, một nhiệm vụ đối với họ cũng không quan trọng bằng tìm tòi, khám phá.

INTP rất quan tâm đến sự chính xác của logic. Họ ít khi phạm phải sai lầm do logic, phần lớn các sai sót của họ là do xem nhẹ một vài chi tiết hoặc do tình huống.

CHÂN DUNG NHÓM ENTJ

ENTJ là những người có trực tiếp và thích trật tự. Điều này có thể được thể hiện bằng sự quyết rũ và tinh tế của một nhà lãnh đạo nhưng cũng có thể được thể hiện dưới vẻ lì lợm của một gã cầm đầu băng đảng. ENTJ không phải cần nhiều để có thể vạch ra một kế hoạch. Một ENTJ nói thế này ... "Tôi lên

cái kế hoạch đơn giản này, mà thực sự nó cũng không quan trọng lắm, và cảm thấy bị thôi thúc phải thực hiện nó". Không phải tất cả các ENTJ đều có cảm giác "thôi thúc", tuy nhiên, họ thường có nhiều kế hoạch rất sáng tạo và có cách để biến các kế hoạch đó thành hiện thực.

ENTJ cũng thường hơi phóng đại khi mô tả về các chương trình hay dự án của mình. Khả năng này thường được thể hiện dưới dạng nghệ thuật bán hàng, khiếu kể chuyện, hay tính hài hước. Khi kết hợp với thiên hướng nói nhiều bẩm sinh của họ, các vị anh hùng ENTJ ít khi cho khách hàng cơ hội từ chối những đề nghị của họ. "Tôi thực sự lấy làm tiếc nhưng anh phải chết" chính là nhãn hiệu của ENTJ (Nói như thế có thể là hơi quá lời, nhưng những người thuộc nhóm F chắc sẽ rất hiểu và thông cảm)

ENTJ là những người quyết đoán. Họ nhìn thấy những việc cần làm và giao nhiệm vụ cho những người xung quanh thực hiện. Không chỉ là những người kiên quyết trong tranh luận, các ENTJ còn là những người đi đầu trong các tình huống nguy hiểm. Khi gặp thách thức, ENTJ thường phản ứng bằng tranh luận, nếu không, nếu không anh ta hoặc chị ta sẽ tung ra một cái lạnh lẽo nhưng cũng đầy đe dọa như để nhắc nhở rằng: ENTJ không phải là những người có thể đùa giỡn.

CHÂN DUNG NHÓM INTJ

Đối với người ngoài, INTJ có phong thái đĩnh đạc, tự tin. Sự tự tin này, đôi khi có thể bị lầm tưởng là ngạo mạn bởi những người ít quyết đoán hơn, nhưng thực tế họ đó không phải là bản chất của họ. Nguồn gốc của sự tự tin này nằm ở một hệ thống kiến thức đã được “chuyên môn hóa” mà phần lớn các INTJ đã bắt đầu xây dựng cho mình từ rất sớm. Một khi có liên quan đến lĩnh vực chuyên môn của họ - mà INTJ có thể có rất nhiều - họ có thể trả lời ngay cho bạn biết họ có thể giúp đỡ bạn hay không, và nếu được thì bằng cách nào. INTJ biết họ biết gì, và có lẽ quan trọng hơn là biết họ không biết gì.

INTJ cũng là những người cầu toàn, với một khả năng có vẻ như không giới hạn để hoàn thiện những gì mà họ quan tâm. Và điều duy nhất có thể ngăn cản INTJ đeo đuổi sự hoàn thiện chính là cái nguyên tắc rất đặc trưng của họ, là tiêu chuẩn mà họ áp dụng vào tất cả mọi sự - từ nghiên cứu của riêng họ cho đến các chuẩn mực của xã hội: “Việc đó có hiệu quả không?” Tiêu chuẩn này làm cho họ có những ý kiến rất độc lập, không lệ thuộc vào quyền lực, tục lệ, hoặc tình cảm.

INTJ thường được biết đến như là những người “xây dựng hệ thống” vì trong tính cách của họ có sự kết hợp đặc biệt giữa trí tưởng tượng và sự chắc chắn. INTJ xem những hệ

thống mà họ làm việc với như là của riêng họ; và tính cầu toàn và bất chấp những người có thẩm quyền có thể làm ảnh hưởng đến công việc, vì INTJ là người không dễ tha thứ cho người khác và cho chính bản thân họ. Tất cả những ai bị họ xem là lười biếng hay thiếu nhiệt tình trong công việc đều dần dần mất sự tôn trọng bởi họ. INTJ cũng dám quyết định những việc quan trọng mà không tham khảo ý kiến của cấp trên hay đồng nghiệp. Mặt khác, INTJ là cũng rất chu đáo và công bằng khi ghi nhận những đóng góp của người khác vào công việc, và có năng khiếu nắm bắt các cơ hội mà nhiều người khác không nhìn thấy.

Nói chung INTJ thường có xu hướng làm những việc mà họ biết rõ. Nghề nghiệp mà họ thường lựa chọn là kỹ sư hoặc nghiên cứu khoa học, nhưng có thể thấy họ ở bất cứ công việc nào đòi hỏi trí tưởng tượng và sự chắc chắn. INTJ cũng có thể tham gia các vị trí quản lý nếu họ dành thời gian để marketing các khả năng sẵn có của họ cũng như để hoàn thiện chúng. Đối với một vài INTJ, có lẽ sẽ tốt hơn nếu họ giảm bớt tính lập dị của họ.

Quan hệ các nhân, đặc biệt là chuyện tình cảm là điểm yếu của INTJ. Trong khi họ có khả năng quan tâm sâu sắc đến người khác (thông thường là một số nhỏ, có chọn lọc) và muốn dành thời gian đáng kể để củng cố các mối quan hệ đó, kiến thức và sự tự tin đã làm

cho họ thành công trong các lĩnh vực khác lại cản trở họ. Điều này xảy ra một phần vì phần lớn INTJ không nắm được các quy tắc của xã hội, ví dụ hầu như không hiểu hoặc thiếu kiên nhẫn với các việc như tán tỉnh hoặc nói chuyện phiếm. Thêm vào đó, INTJ là những người rất kín đáo và trầm tĩnh nên dễ bị hiểu nhầm. Và nguyên nhân chính có lẽ là INTJ lúc nào cũng muốn người khác phải “hợp lý”. Tương tự như nhóm EF lúc nào cũng muốn người khác phải tình cảm, mùi mẫn thì INTJ lúc nào cũng nghĩ người khác phải rõ ràng, hợp lý.

Có lẽ điểm mạnh duy nhất của các INTJ trong quan hệ với người khác là trực giác của họ và mong muốn “hoàn thiện” một quan hệ nào đó. Mặc dù cũng giống như các nhóm T khác, họ đồng cảm hơn những người thuộc nhóm F, tuy nhiên, một trực giác tốt rất có ích cho họ. Khả năng này có thể được tôi luyện và hướng dẫn bằng các cố gắng đều đặn và liên tục để hiểu và giúp đỡ những người họ quan tâm. Những mối quan hệ với INTJ, một khi đã được xác lập, thường rất lạnh mạnh, ổn định và rõ ràng.

CHÂN DUNG NHÓM ESTP

ESTP là những người nhanh nhẹn, hoạt bát. ESTP tìm thấy sự thỏa mãn khi được hành động theo bốc đồng của họ. Các hoạt động gắn liền với sức mạnh, tốc độ, nguy hiểm ... thu hút họ. Sự thiếu vắng chúng một thời gian dài làm cho ESTP cảm thấy như bị “chết trong lòng”

Đối đầu trực tiếp là điểm mạnh của ESTP. Dường như họ sinh ra là để trở thành người đứng đầu trong các cuộc cạnh tranh, thi đua. P.T Barnum giải thích khả năng của ESTP: Gần như theo bản năng, ESTP tìm kiếm những dấu hiệu, cử chỉ về điểm yếu của đối tượng. Một khi đã biết, anh ta chờ đợi đến đúng thời điểm thích hợp để tung ra đòn quyết định và giành thắng lợi. Khá kỳ lạ là ESTP dường như thực sự khâm phục những người có thể đánh bại được họ. “Ngay cả khi trình độ của tôi khá hơn, tôi cũng chịu thua” Một ESTP thừa nhận như vậy sau thất bại. Anh ta khâm phục sức mạnh của anh ta và người khác.

“Hiệu ứng shock” là một kỹ thuật ưa thích của ESTP để thu hút sự chú ý của người khác. ESTP yêu thích được là trung tâm sự chú ý, biểu diễn các khả năng và lòng can đảm của mình.

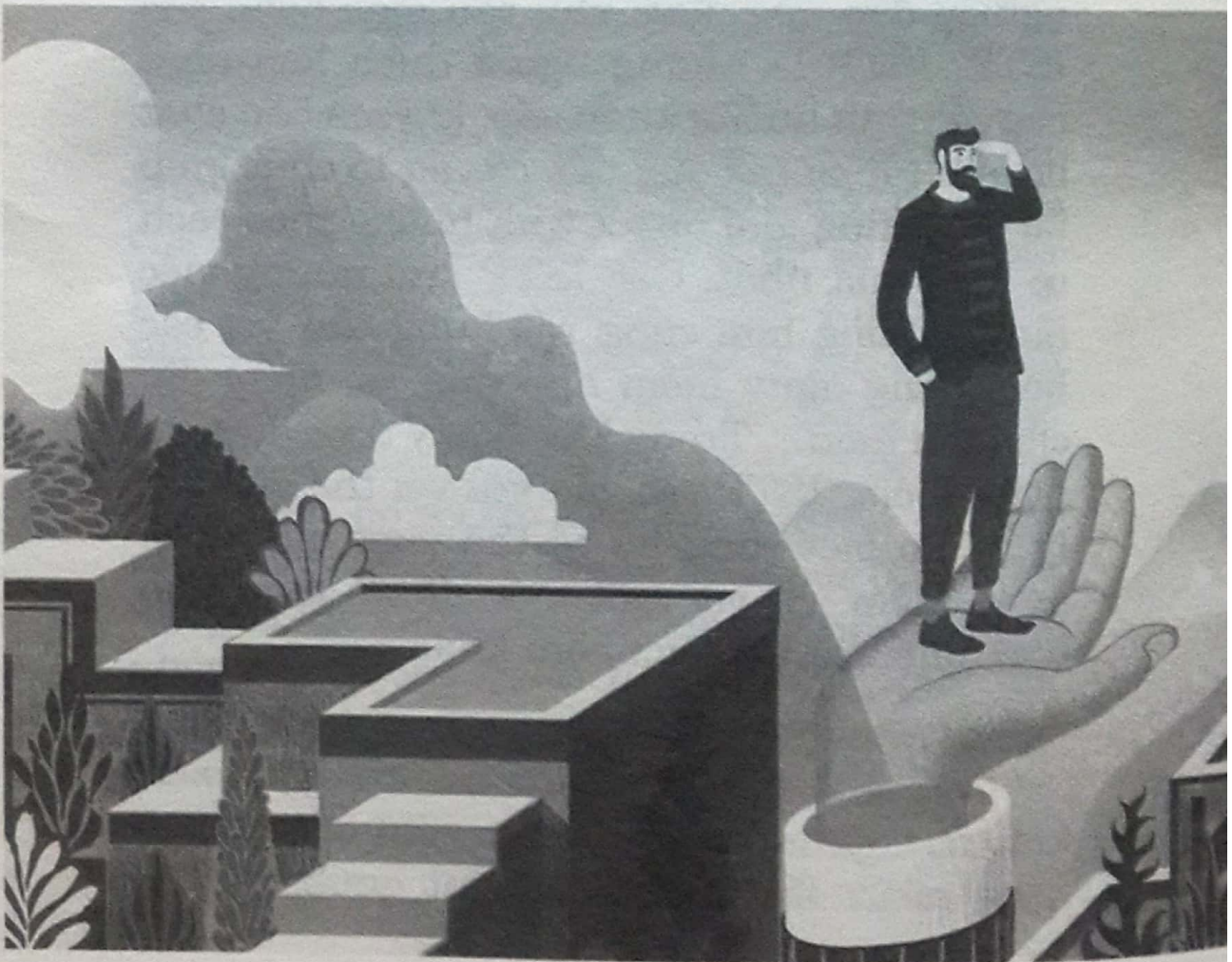
CHÂN DUNG NHÓM ISTP

Giống như phần lớn các SP khác, ISTP thích biểu diễn, nhưng do ảnh hưởng bởi yếu tố T, họ thường chú ý đến kỹ thuật hơn là nghệ thuật. Họ cũng hiếm khi gây ấn tượng về sự hoạt bát. Về ngoài lề đời, ISTP để dành sức lực của mình chờ đến khi gặp được một công việc hoặc một cuộc phiêu lưu nào đáng để họ chú ý – họ sẽ bùng tỉnh và làm việc với toàn bộ khả năng của mình. Khi đó, mặc dù vẻ rất phấn khích, nhưng ISTP lại rất tự chủ, họ biết họ cần phải làm gì khi gặp trở ngại, tuy nhiên, với người ngoài thì có vẻ như hành động của họ là một chuỗi những sự lộn xộn, và mâu thuẫn.

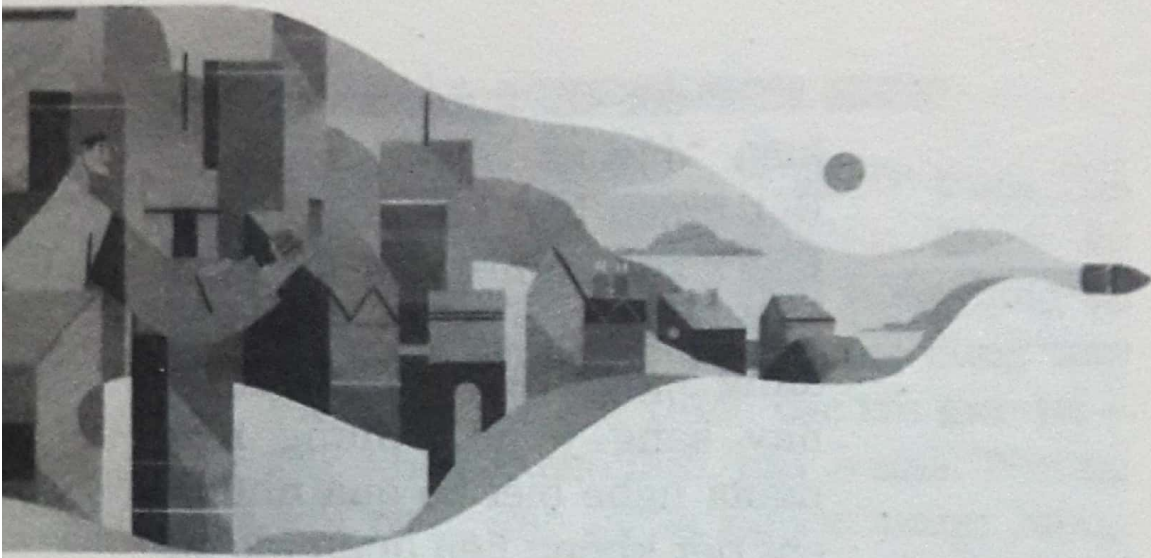
Nhu cầu về sự riêng tư của ISTP cũng rất khó hiểu, và nó ảnh hưởng xấu đến quan hệ của họ với người khác. Họ cũng có nhu cầu phải hòa đồng với những người khác, cả về mặt vật lý lẫn tâm lý, đặc biệt là khi người đó liên quan đến công việc của họ. Đồng thời họ lại muốn được tự do ở một mức độ do họ xác định, nên họ sẽ trở nên rất nguyên tắc khi cảm thấy cách sống của họ bị đe dọa (họ có thể nguyên tắc không kém gì những người thuộc nhóm J). Trong quan hệ với ISTP, việc tôn trọng phạm vi riêng tư của họ rất quan trọng. Giao tiếp với họ cũng rất khó khăn vì họ thường thể hiện mình qua ngôn ngữ cử chỉ. Khi họ dùng lời, họ thường rất ngắn gọn,

CHÂN DUNG NHÓM ESFP

“Có tiệc tùng ở đâu vậy?” ESFP thích chỗ đông người, thích sự nhộn nhịp, khoái kể chuyện, và ham vui. Bản chất hiếu động và sôi nổi của họ làm cho họ lúc nào cũng tươi vui. Và các ESFP rất thích các trò giải trí – trên sân khấu, ở chỗ làm, hay ở nhà. Những buổi vui chơi, gặp gỡ là nguồn năng lượng cung cấp sức lực cho các “người của mọi người” này.

CHÂN DUNG NHÓM ISFP

ISFP thường là những người đầu tiên nhận ra sự thay đổi. Rất nhiều trong số họ đổ xô vào các thời trang mới, các cách suy nghĩ mới, hay các xu hướng “hip”, một vài người còn là người tạo ra các xu hướng.

ISFP gần với thực thể hơn là INFP nhờ yếu tố S của họ. Các ISFP hầu như chỉ sống trong hiện tại. Họ có những cơn bốc đồng khao khát tự do, đôi khi làm họ trở nên phóng túng vào lúc người khác ít ngờ nhất. Các ISFP phải thường xuyên đè nén cơn bốc đồng của mình cảm thấy “chết trong lòng” và đôi khi chợt bỏ đi và vứt bỏ tất cả. Một ông bạn của tôi, đã bị liệt cũng vài năm, vậy mà trong cơn bốc đồng giữa nửa đêm, đã dùng dùng bỏ đi Las Vegas, bất chấp tình trạng sức khỏe của mình.

ISFP có thể tỏ ra rất dễ thương và đáng mến ngay trong lần gặp đầu tiên, với vô số những lời khen ngợi (cả đúng lẫn không đúng) dành cho người khác. Nhưng trong các trường hợp khác, cũng chính con người đó lại rất lầm lì, khó hiểu. Một vài ISFP nam rất hiếu thắng và thích tranh đua, đặc biệt là trong thể thao hoặc các trò chơi đối kháng, và gặp khó khăn khi phải thất bại. Bản chất thích tranh đua này (cũng thường thấy ở các nhóm SP khác) làm cho họ có vẻ như những người may mắn, can đảm, và thích mạo hiểm.

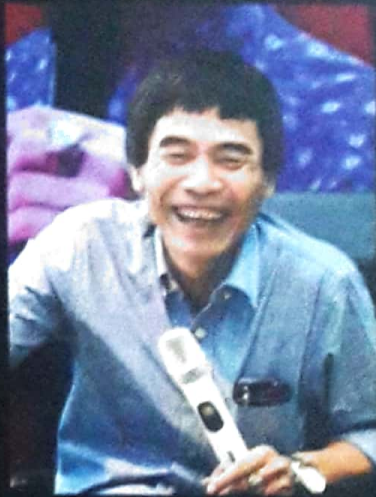

Phần lớn ISFP gặp khó khăn với các môn học quá chặt chẽ, và nhiều người bỏ học giữa chừng. Họ dễ tập trung chú ý hơn đến các cách học thông qua thực nghiệm và nhiều người rất thành công. ISFP có thể học chơi một nhạc cụ hoặc tập một kỹ năng nào đó mà họ yêu thích nhiều giờ liền mà vẫn cảm thấy hứng thú.

NGUỒN: LANGMASTER

CẢM XÚC LÀ KẾ THỪ SỐ MỘT CỦA THÀNH CÔNG

TS. Lê Thẩm Dương

TS. Lê Thẩm Dương, giảng dạy tại Học viện Ngân hàng (Hà Nội) từ năm 1982, sau đó chuyển công tác tại trường Đại học Ngân hàng, TP. Hồ Chí Minh. Hiện ông là Trưởng khoa Tài chính, trường Đại học Ngân hàng, TP. Hồ Chí Minh. Ông cũng là giảng viên chính

chương trình cấp chứng chỉ hành nghề của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, giảng viên thỉnh giảng của nhiều tập đoàn, trường đại học, chương trình đào tạo. Ông là khách mời thường xuyên của nhiều diễn đàn cấp quốc gia và khu vực, nhiều chương trình truyền hình uy tín.

hoa học tro Sinh viên

